

**Kröller-
Müller
Museum
jaarverslag
2006**

inhoud

4	Missie
8	- Mission
12	Voorwoord
26	- Foreword
40	Tentoonstellingen
62	Collectie en presentatie
64	Uitgelicht: nieuwe aanwinst van Schwitters
66	Wetenschappelijk onderzoek
70	Uitgelicht: onderzoek naar Helene Kröller-Müller
74	Restauratie-atelier sculptuur en moderne kunst
78	Uitgelicht: mobile Home for Kröller-Müller
86	Restauratie-atelier schilderkunst en werken op papier
90	Uitgelicht: onderzoek
92	Marketing en sponsoring
96	Uitgelicht: zwoele Zomeravonden
102	Educatie
106	Uitgelicht: informatiecentrum
112	Pers en publiciteit
114	Uitgelicht: Aldo van Eyck paviljoen
126	Bedrijfsvoering
128	Gebouwen en installaties
130	Uitgelicht: gebruikersvergunning
132	Tuindienst
134	Personeelszaken

	bijlagen
141	Aanwinsten
217	Bruiklenen
265	Organisatie
265	- Samenstelling personeel
265	- Formatieoverzicht
271	- Ondernemingsraad
272	- Raad van Toezicht
273	- Deelname besturen en commissies
274	- Publicaties
276	- Lezingen
278	Jaarrekening
284	Het Kröller-Müller Museum 2006 in cijfers
286	- The Kröller-Müller Museum 2006 in figures
288	Bezoekersaantallen

Het Kröller-Müller Museum is het museum voor de beeldende kunst in de stilte. In de stilte van de natuur, temidden van rust en ruimte. Het biedt zijn bezoekers de kans om, oog in oog met kunstwerken, zich te concentreren op de immateriële kant van het bestaan. Het biedt enerzijds een ontsnapping uit de hectiek van het dagelijks leven, door zijn paradijselijke ligging en zijn befaamde collectie, maar bevordert anderzijds bewustwording van betekenis en functie van beeldende kunst in een moderne maatschappij, door zijn presentaties en publieksbenadering.

Toen het museum in 1938 zijn deuren opende, bepaalde de hoge kwaliteit van drie ingrediënten zijn succes:

beeldende kunst, architectuur en natuur. Deze trits bepaalt nu meer dan ooit het unieke karakter van het museum.

Aan de collectie ligt een bijna honderdjarige verzamelactiviteit ten grondslag. Helene Kröller-Müller volgde een programma waarin begrip werd gekweekt voor de abstraherende, 'idealistische' tendensen van de kunst van haar tijd, door oude en nieuwe kunst in één verband te tonen. Lag bij haar de nadruk op de ontwikkelingen in de schilderkunst, door toedoen van haar opvolgers werd het accent, voor wat betreft naoorlogse ontwikkelingen, verlegd naar de sculptuur en ruimtelijk werk, waarvoor de beeldentuin het middelpunt werd. Belangrijke en unieke constanten in de verzameling zijn: de gelijkwaardigheid van oude en nieuwe kunst, de gelijkwaardigheid van westerse en niet-westerse kunstuitingen, de waardering voor de kunstenaar als denker, het streven naar een niveau dat internationaal meetelt. Con-

stanten in de presentatie van de verzameling zijn: haar laten beleven in het hier en nu, haar aanleiding laten zijn voor de bezoeker om door kijken tot een spirituele ervaring te komen, tonen van historische continuïteit zonder dogmatische instelling of een onwrikbare hiërarchie, tegenwicht geven tegen dominante meningen van het moment, aanzetten tot reflectie over de betekenis van kunst in de maatschappij en in het sociale verkeer.

Het Kröller-Müller Museum wil zich profileren als een toevluchtsoord voor de zoekers van rust en stilte, van authenticiteit, van een geconcentreerde presentatie van kunst in relatie tot architectuur en natuur.

The Kröller-Müller Museum is a museum for the visual arts in the midst of peace, space and nature. It offers visitors the opportunity to come eye-to-eye with works of art and to concentrate on the non-material side of existence. Its paradise-like setting and famous collection offer an escape from the hectic nature of daily life, whilst its displays and exhibitions promote an awareness of visual art's importance in modern society.

When the museum first opened its doors in 1938 three ingredients defined its success: visual art, architecture and nature. Today, more than ever, these qualities continue to dictate the museum's unique character.

The collection has a history of almost a hundred years. Helene Kröller-Müller cultivated an understanding of the abstract, ‘idealistic’ tendencies of the art of her time by exhibiting historical and contemporary art together. Whereas she emphasised the development of painting, in building a post-war collection her successors have focussed upon sculpture and spatial works, centred on the sculpture garden.

The following are important and unique constants within the collection: the equal value of historical, modern and contemporary art; the equal value of Western and non-Western art forms; the appreciation for the artist as philosopher; and world-class ambitions.

The following are important and unique constants within the presentation of the collection: the experience of the collection in the here and now; making the collection a vehicle for a spiritual experience; display-

ing a historical continuity free of dogma or rigid hierarchy; providing a counterpoint to the dominant ideology of the time; promoting reflection of the significance of art in society.

The Kröller-Müller Museum is a retreat for those who seek peace and quiet, authenticity and a concentrated presentation of art in relation to architecture and nature.

Vlak voor Pasen, op 15 april, heropent het Kröller-Müller Museum, na een anderhalf jaar durende periode van restauratie en renovatie, het door Henry van de Velde ontworpen museumgebouw. Afgezien van een ingrijpende restauratie van het dak en het uitvoeren van groot onderhoud, is de gelegenheid aangegrepen om de beveiliging en de klimaat- en lichtregeling grondig te vernieuwen en om het gebouw integraal toegankelijk te maken.

De presentatie van de collectie moderne kunst is gepreciseerd. Er zijn negen kabinetten tot projectkamers gemaakt, waarin steeds wisselende kleine presentaties op basis van de eigen verzameling kunnen worden getoond.

Twee introductiezalen zijn ingericht met documenten, teksten en audiovisueel materiaal over het ontstaan van het museum. Daarnaast is in de voormalige aula van Henry van de Velde een informatiecentrum ingericht, waar bezoekers zelf informatie over de collectie kunnen verzamelen en waar (school)groepen ontvangen kunnen worden.

De oogst aan tentoonstellingen is bijzonder rijk. Tot de heropening van het museum zijn in het eerste kwartaal nog tentoonstellingen te zien met speciale presentaties van de eigen collectie: **DE FAVORIETEN VAN HELENE, EIGEN COLLECTIE - EEN KEUZE VAN DE DIRECTEUR** en **DE COLLECTIE SANDERS**. Op 21 maart wordt de reconstructie van het beroemde beeldenpaviljoen van Aldo van Eyck uit 1965/66 in de beeldentuin feestelijk opgeleverd, tegelijk met een tentoonstelling van ontwerpschetsen in het prentenkabinet. Bij de heropening van het museum in april is **EEN KEUZE UIT DE**

AANWINSTEN te zien met werk van Christiaan Bastiaans, Jo Baer, Stephen Kaltenbach, Hetty Huisman, JCJ Vanderheyden, Jean-Marc Bustamante, Jeff Wall, Lon Robbé, Atelier Van Lieshout, Lara Almarcegui en Simon Starling.

Tegelijkertijd opent **HET LEGAAT VAN DEVENTER**, waarin 28 werken te zien zijn die in 2005 door J.S.R. van Deventer aan het museum geschonken zijn. Vanaf 1 juli is **LIVING ART - ON THE EDGE OF EUROPE** te zien, waarin gastconservator Nathalie Zonnenberg haar visie geeft op enkele Oost-Europese avant-gardes van de jaren '50-'70. Hier komt tevens de visie van het museum op de rol van de marge goed tot uiting. Vanaf 14 oktober is een tentoonstelling te zien die gewijd is aan de adviseur van Helene Kröller-Müller onder de titel **DE KUNSTPAUS, H.P. BREMMER**. De tentoonstelling is gemaakt naar een concept van Hildelies Balk, de auteur van de tegelijkertijd gepubliceerde mono-

grafie over Bremmer. Eind oktober wordt een tentoonstelling gewijd aan het fenomeen van de installaties in de hedendaagse kunst, onder de titel **INSIDE INSTALLATIONS**, als onderdeel van een door de Europese Unie ondersteund internationaal project. Tenslotte wordt de aankoop van de collectie conceptuele kunst van het echtpaar Van Eelen-Weeber gevierd met een tentoonstelling vanaf december: **DE COLLECTIE VAN EELEN-WEEBER**. Dat er een kwalitatief en kwantitatief volwaardig programma kon worden aangeboden is vooral te danken aan de bijdrage van de Stichting Herinneringsfonds Vincent van Gogh en de inzet van vele zeer betrokken medewerkers. Meer dan 275.000 mensen bezoeken het museum.

Naast het reguliere bruikleenverkeer springt de medewerking van het museum aan drie grote buitenlandse tentoonstellingsprojecten in het oog: aan **GAUGUIN - VAN GOGH L'AVVENTURA**

DEL COLORE NUOVO, van 22 oktober 2005-19 maart 2006 in het Museo di Santa Giulia in Brescia, **TURNER E GLI IMPRESSIONISTI: LA GRANDE STORIA DEL PAESAGGIO MODERNO IN EUROPA**, van 28 oktober 2006- 25 maart 2007 in hetzelfde museum en een overzichtstentoonstelling van Vincent van Gogh in het Museum voor Schone Kunsten in Boedapest vanaf begin december 2006. Vele honderduizenden zien daar werken van Vincent van Gogh en Paul Signac uit de verzameling van het Kröller-Müller Museum.

In de beeldentuin komen belangrijke aanwinsten: het al genoemde beeldenpaviljoen van Aldo van Eyck, dat gefinancierd wordt door de BankGiro Loterij en leden van de Bond van Nederlandse Architecten en **Rocky lumps** (2004-2006) van Tom Claassen, eveneens gefinancierd door de BankGiro Loterij. Met steun van de Vereniging Rembrandt, de Mondriaan Stichting en de Bank GiroLoterij

wordt de verzameling conceptuele kunst van het echtpaar Herman en Henriëtte van Eelen-Weeber verworven. Dit is een belangrijke versterking van de groep werken uit de jaren zestig en zeventig, die in de loop van het jaar nog wordt verrijkt met een schenking van documenten, boeken en kunstenaarsbrieven door Henriëtte van Eelen. Met steun van de BankGiro Loterij wordt een belangrijke collage van Kurt Schwitters aangekocht, waarmee de vertegenwoordiging van deze kunstenaar in de verzameling zeer belangrijk is geworden. Door het Centraal Museum Utrecht worden gipsen ontwerpen van Joseph Mendes da Costa, een van de favoriete kunstenaars van Helene Kröller-Müller, en tekeningen van Anthon van Rappard, een vriend van Vincent van Gogh, in eigendom overgedragen.

De verschillende functies van het museum zijn door de medewerkers met verve en zeer

gemotiveerd uitgevoerd. Ik stip hier enkele zaken aan. De medewerkers van de bedrijfsvoering zijn intensief bezig met alle aspecten die de restauratie en renovatie van de museumgebouwen met zich meebrengen. Na de oplevering van het Van de Velde gebouw is de renovatie van het Quist gebouw ter hand genomen. Naar verwachting zal dit proces ons nog tot ver in 2008 bezighouden. Er is veel geïnvesteerd in de verbetering van de beveiliging van het museum. Dit laatste is mede mogelijk door het beschikbaar stellen van een extra krediet door het Ministerie van OCW.

Naast de organisatie van de al genoemde tentoonstellingen en een succesvolle reeks van (door de BankGiro Loterij ondersteunde) 'Zwoele Zomeravonden' in de beeldentuin, is veel aandacht besteed aan de conservering en restauratie van stukken uit de verzameling. De reconstructie van het beelden-paviljoen van Aldo van Eyck maakt het mogelijk dat

meer dan 50 beelden uit het depot nu permanent getoond kunnen worden. 165 werken uit de verzameling worden aan (inter-) nationale instellingen tijdelijk uitgeleend.

Een belangrijk moment is de vernieuwing van de huisstijl van het museum naar ontwerpen van Studio Anthon Beeke. Een van de eerste producten daarvan, het jaarverslag over 2005, wint meteen een prijs en hoort tot de best verzorgde jaarverslagen van 2005. In het voetspoor daarvan wordt ook de website van het museum volledig vernieuwd, waarbij veel rekening is gehouden met de behoeften van onze bezoekers: meer informatie over de vaste opstelling van de collectie en over individuele werken en meer mogelijkheden voor scholieren om een bezoek aan het museum voor te bereiden. Op het educatieve vlak worden veel activiteiten ontwikkeld: van debattenseries voor middelbare scholieren 'Artwijs!', via al dan niet aan de website gekoppelde lespakketten *-Make*

me Famous, de Routemaker- tot een nieuw informatiecentrum en vele losse activiteiten. Het museum is met een inhaalslag bezig op educatief gebied, die veel losmaakt en door het aansluiten bij de behoeften van scholieren en onderwijsinstellingen ook succes heeft. Op dit gebied wordt nu ook met veel instellingen samengewerkt en/of contacten onderhouden: met scholen en leerkrachten, met musea, met educatieve koepels, sponsors en subsidiënten. Ook de samenwerking met NP De Hoge Veluwe, de natuurlijke partner van het museum op vele fronten, levert op dit specifieke gebied resultaten op: in vervolg op het lespakket *Filosoferen met beelden* is *Filosoferen met natuur* ontwikkeld. Hierdoor hebben scholen de mogelijkheid om materiaal over natuur en kunst te integreren ter voorbereiding bij een bezoek aan park en museum. Verder is met NP De Hoge Veluwe een speciale kaart voor basisscholen ontwikkeld.

In 2006 is ook een begin gemaakt met het vierjarige promotieproject van de Rijksuniversiteit Groningen om wetenschappelijke biografieën van Anton Kröller en Helene Kröller-Müller te laten schrijven. Dit project wordt financieel en inhoudelijk ondersteund door NP De Hoge Veluwe en het Kröller-Müller Museum. De inventarisatie van het historische archief is nagenoeg afgerond en het overleg met het Gelders Archief over de archiefoverdracht in het kader van de Archiefwet is in de laatste fase geraakt.

Een incident heeft diepe indruk gemaakt. Op 24 mei raakt een 17-jarige scholier ernstig gewond bij een val op **Kijk Uit Attention** van Krijn Giezen, het beeld dat in 2005 in de beeldentuin is opgesteld. Het museum besluit uit verantwoordelijkheidsgevoel tegenover zijn publiek het werk voorlopig af te sluiten. Gelukkig is het slachtoffer snel hersteld, maar voor het museum blijven toch vragen bestaan.

Het wil weten of er extra maatregelen getroffen moeten worden om dergelijke incidenten in de toekomst uit te sluiten en het moet daarnaast zijn standpunt bepalen tegenover de maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van aansprakelijkheid en individuele en institutionele verantwoordelijkheid. Voor zijn besluitvorming neemt het museum de tijd en daarom is het werk nog steeds gesloten op het moment van publicatie van dit jaarverslag.

De relatie met de BankGiro Loterij, die middelen ter beschikking stelt voor bijzondere aankopen, is met succes vervolgd. De Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt hebben middelen ter beschikking gesteld voor een incidentele aankoop. De Stichting Herinneringsfonds Vincent van Gogh ondersteunt een tentoonstelling en de inrichting van het informatiecentrum. Voor de in het kader van het laatstgenoemde project op-

gezette routemaker en een videoproject van Júlia Ventura stelt de Mondriaan Stichting middelen ter beschikking. Leden van de Bond van Nederlandse Architecten ondersteunen de bouw van het Van Eyck paviljoen. Het Van den Broek Lohman Fonds Nunspeet heeft het lespakket *Make me Famous* gefinancierd.

De directie en de Raad van Toezicht vergaderen vier keer gezamenlijk. Bij dit overleg komen onder meer aan de orde: de begroting voor 2007, het financiële beleid op korte en langere termijn, het PR- en marketingbeleid, het sponsorbeleid, het personeelsbeleid en de samenstelling van de Raad. De jaarrekening over 2005 is door de Raad goedgekeurd, nadat de Raad met de externe accountant heeft overlegd. De samenstelling van de Raad van Toezicht wijzigt in 2006 als volgt: de heer S.E. Eisma neemt afscheid als voorzitter en lid per 1 juli, de heer A.H.G. Rinnooy Kan treedt toe per dezelfde datum.

De heer A.L. Stal treedt vanaf dezelfde datum als voorzitter aan. Ik ben de heer Eisma zeer erkentelijk voor zijn langjarige bijdrage aan het toezicht houden op de Stichting en de zeer betrokken wijze waarop hij invulling heeft gegeven aan het voorzitterschap. Per 31 december 2006 bestaat de Raad van Toezicht uit de volgende zes leden: mevrouw F.M.J. Houben, de heer P. Mackay, mevrouw J. van Nieuwenhoven, Zijne Koninklijke Hoogheid de Prins van Oranje, de heer A.H.G. Rinnooy Kan en de heer A.L. Stal -voorzitter-.

Otterlo, 5 april 2007 **Evert J. van Straaten**, directeur

Just before Easter, on 15 April, following eighteen months of restoration and renovation, the Kröller-Müller Museum reopened the wing designed by Henry Van de Velde. The need to undertake a comprehensive restoration of the roof and attendant maintenance works also furnished the opportunity to modernise the security and environmental and lighting controls and to make the building universally accessible.

The presentation of the collection of modern art was given a new order. Nine galleries were transformed into project spaces for a dynamic programme of small presentations based on the permanent collection. There is also a new introductory gallery with documents,

texts and audiovisual material about the origins of the museum. A new information centre has been installed in the old auditorium in the Van de Velde wing, where visitors can research information about the collection and where schoolchildren and other groups can be received.

The crop of exhibitions was especially rich. In the first quarter of the year leading up to the reopening of the museum, there were still several exhibitions to be seen based on the permanent collection: **HELENE'S FAVOURITES**; **PERMANENT COLLECTION – THE DIRECTOR'S CHOICE** and **THE SANDERS COLLECTION**. On 21 March the reconstruction of the famous sculpture pavilion by Aldo van Eyck from 1965/66 was inaugurated in the sculpture garden together with an exhibition of design sketches in the print room. The museum reopened in April with **A SELECTION OF RECENT ACQUISITIONS** inclu-

ding works by Christiaan Bastiaans, Jo Baer, Stephen Kaltenbach, Hetty Huisman, JCJ Vanderheyden, Jean-Marc Bustamante, Jeff Wall, Lon Robbé, Atelier Van Lieshout, Lara Almarcegui and Simon Starling. Concurrently there was the exhibition **THE VAN DEVENTER BEQUEST**, comprising twenty-eight works bequeathed to the museum in 2005 by J.S.R. van Deventer.

From 1 July the museum played host to the exhibition **LIVING ART – ON THE EDGE OF EUROPE**, in which guest curator Nathalie Zonnenberg presented her vision of the Eastern European avant-gardes from the 1950s to the 1970s, highlighting the museum's interest in the artistic margins. On 14 October an exhibition opened devoted to Helene Kröller-Müller's artistic advisor under the title **THE ART TSAR, H.P. BREMMER**. The exhibition was based on a concept by Hildelies Balk, the author of a monograph on Bremmer.

The end of October saw an exhibition focussed on the phenomenon of installation art entitled **INSIDE INSTALLATIONS**, as part of an international project supported by the European Union. Finally, the acquisition of the collection of Conceptual Art assembled by Mr and Mrs Van Eelen-Weeber was celebrated with the exhibition **THE VAN EELEN-WEEBER COLLECTION**. The scope and high quality of the exhibitions programme is above all thanks to a contribution from the Stichting Herinneringsfonds Vincent van Gogh and the sterling efforts of our staff. More than 275,000 people visited the museum.

The museum loaned a total of 165 works from the collection to exhibitions at home and abroad. A particularly generous contribution was made to three major overseas exhibitions: **GAUGUIN – VAN GOGH: L'AVVENTURA DEL COLORE NUOVO** at the Museo di Santa Giulia in Brescia (22.10.05-19.03.06); **TURNER**

E GLI IMPRESSIONISTI: LA GRANDE STORIA DEL PAESAGGIO MODERNO IN EUROPA at the same museum (28.10.06-25.03.07) and a large Van Gogh exhibition at the Museum of Fine Arts in Budapest (02.12.06-01.04.07) where many hundreds of thousands of visitors saw works by Vincent van Gogh and Paul Signac from the collection of the Kröller-Müller Museum.

There were important acquisitions in the sculpture garden: the aforementioned sculpture pavilion by Aldo van Eyck, which was financed by the BankGiro Loterij and members of the Royal Institute of Dutch Architects (BNA) and **Rocky lumps** (2004-2006) by Tom Claassen, also financed by the BankGiro Loterij. The collection of Conceptual Art belonging to Herman and Henriëtte van Eelen-Weeber was acquired with the support of the Rembrandt Society, the Mondriaan Foundation and the BankGiro Loterij. This represents a major addition to the museum's

collection of works from the 1960s and 1970s. This was further reinforced with Henriëtte van Eelen's donation of documents, books and artists' letters. Funds from the Bank-Giro Loterij enabled the acquisition of an important collage by Kurt Schwitters, giving the museum an important representation of this artist's work. Several plaster designs by Joseph Mendes da Costa, one of Helene Kröller-Müller's favourite artists, and drawings by Anthon van Rappard, a friend of Vincent van Gogh, were transferred from the Centraal Museum in Utrecht.

The museum's staff showed great motivation and verve in carrying out its responsibilities. The operations sector was kept especially busy with the many issues that attended the restoration and renovation of the museum buildings. After the completion of work on the Van de Velde wing, renovation of the Quist wing was begun. We expect

this process to continue well into 2008. There has been substantial investment in improving the museum's security, made possible by an additional credit from the Ministry of Education, Culture and Science.

In addition to the organisation of the aforementioned exhibitions and the successful series of musical and theatrical performances entitled 'Sweet Summer Nights' in the sculpture garden, sponsored by the Bank-Giro Loterij, much attention has been paid to the conservation of works in the museum's collection. The reconstruction of the sculpture pavilion by Aldo van Eyck has made it possible to place on permanent display more than fifty sculptures that had been in storage.

An important moment came with the redesign of the museum's graphic identity by Studio Anthon Beeke. One of the first documents in the new house style, the museum's

Annual Report for 2005, immediately won a prize as one of the best-designed annual reports of the year. The museum's website is also being completely renewed, a process that responds to the needs of our users: more information about the permanent displays and individual works, and more features enabling students to prepare their trip to the museum.

Alongside the new information centre, the museum has developed a host of educational activities including the 'Artwise!' series of debates for secondary schools and the ***Make Me Famous*** and ***Route Maker*** teaching packs. The museum has intensified its educational programme, which has stimulated considerable interest and has been successful in responding to the demands of students and educational institutions. The museum has established long-term partnerships with schools, teachers, other museums, educational

umbrella organisations, sponsors and grant-giving bodies. The museum has also seen good results in its educational programmes organised in conjunction with its natural partner, the Hoge Veluwe National Park: the success of the teaching pack *Philosophising with Images* has been followed up with *Philosophising with Nature*. This allows students to study materials about art and nature in preparation for their visit to the park and the museum. A special pass for primary school children has also been developed with the Hoge Veluwe National Park.

2006 saw the beginning of a four-year doctoral research project at the University of Groningen to write scholarly biographies of Anton Kröller and Helene Kröller-Müller. This project is supported financially and intellectually by the Hoge Veluwe National Park and the Kröller-Müller Museum. The cataloguing of the historical archive is nearly

complete and the consultation with the Gelders Archief for the transfer of the archive is in its final phase.

An unfortunate incident that occurred on 24 May made a deep impression on everyone at the museum. A 17-year-old student was seriously injured in a fall on **Kijk Uit Attention**, the art work by Krijn Giezen erected in the sculpture garden in 2005. The museum immediately decided to close the work temporarily for the public's safety. Thankfully the victim made a speedy recovery, but for the museum questions remain. We wish to establish whether extra measures are necessary in order to rule out a repetition of such an incident in the future and we must also establish our position in relation to the development of blame culture, liability and individual and public responsibility. The museum will take its time to make a decision and so the sculpture is still closed at the time

of the publication of this Annual Report.

The museum has built successfully upon its relationship with the BankGiro Loterij, which makes funds available for special purchases. The Mondriaan Foundation and the Rembrandt Society have also helped to fund the purchase of several works. The Stichting Herinneringsfonds Vincent van Gogh sponsored one exhibition and the installation of the information centre. The Mondriaan Foundation also supplied funds for the *Route Maker* project in the information centre and a video project by Júlia Ventura. Members of the Royal Institute of Dutch Architects sponsored the reconstruction of the Van Eyck pavilion. Finally the Van den Broek Lohman Fonds financed the teaching pack *Make me Famous*.

The directorate and the Board of Trustees met four times during the year to discuss the

budget for 2007, the long-term and short-term financial policy, the PR and marketing policy, the sponsorship policy, the staffing policy and the constitution of the Board. The Board approved the accounts for the year 2005 after consulting with an external accountant. The composition of the Board of Trustees altered as follows: Mr S.E. Eisma resigned from the Board and as chairman with effect from 1 July. He was replaced as chairman by Mr A.L. Stal also with effect from 1 July. On the same date the board welcomed Mr A.H.G. Rinnooy Kan as a new member. I would like to extend my thanks to Mr Eisma for his long-standing service to the Foundation and his energetic chairmanship. As of 31 December 2006 the Board of Trustees comprises the following six members: Mrs F.M.J. Houben, Mr P. Mackay, Mrs J. van Nieuwenhoven, HRH the Prince of Orange, Mr A.H.G. Rinnooy Kan and Mr A.L. Stal -chairman-.

In het jaar 2006 lopen vier tentoonstellingen door uit 2005. Er worden zeven tijdelijke nieuwe presentaties gemaakt, één nieuwe presentatie is semi-permanent, namelijk van de vaste collectie in de heropende Van de Velde vleugel. In buitenlandse musea zijn drie tentoonstellingen met veel werken uit de museumcollectie te zien. (zie verder onder voorwoord, p.16)

1 Joep van Lieshout, Mini-Alcohol, 2003 tentoonstelling **EEN KEUZE UIT DE AANWINSTEN**

DE FAVORIETEN VAN HELENE

10.08.2004 t/m 01.09.2005 verlengd t/m 26.03.2006

In DE FAVORIETEN VAN HELENE zijn topstukken te zien van

onder andere Vincent van Gogh, Henri Fantin-Latour, Theo van Rijsselberghe, Jean Metzinger, Juan Gris, Paul Signac en Georges Seurat. In twintig vitrines worden foto's getoond van interieurs van de verschillende huizen waarin Helene Kröller-Müller woonde. Deze worden

gecombineerd met objecten die in het interieur hebben gestaan en soms op deze foto's te zien zijn: kunstnijverheid en kleinplastiek van Joseph Mendes da Costa, Johan Altorf, John Rådecker, Joseph Czaky en George Minne, Chinese jade, Griekse vazen en een zilveren servies van Frans I Zwollo. In de tentoonstelling wordt mede aan de hand van foto's uit het privé-archief van Helene een beeld geschetst van de ontwikkeling van haar collectie en haar persoonlijke smaak.

3

PRESENTATIE IN NIEUWE TENTOONSTELLINGSRUIMTES, HET AUDITORIUM EN DE GANGEN 22.01.2005 t/m 05.03.2006

Vanwege de renovatie van de oude vleugel worden andere ruimtes in het museum benut als tentoonstellingsruimte zodat bezoekers evenveel van de collectie kunnen zien als normaal. In het auditorium is een presentatie te zien met veel tekeningen van Vincent van Gogh, Odilon Redon en Jan Toorop. In de gangen van het museum worden veel beelden geëxposeerd, van onder anderen Mario Negri, A.R. Penck en Michelangelo Pistoletto.

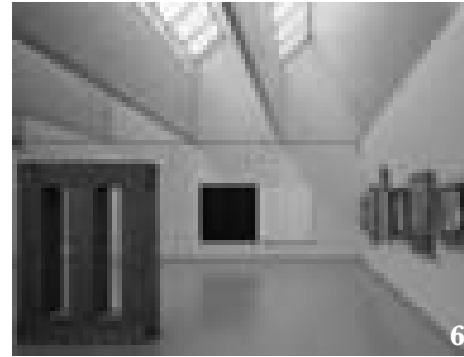
EIGEN COLLECTIE - EEN KEUZE VAN DE DIRECTEUR

12.03.2005 t/m 31.12.2005, verlengd t/m 02.04.2006

In deze tentoonstelling worden oude en nieuwe kunst op ongebruikelijke wijze met elkaar in verband gebracht. Op het eerste

gezicht lijkt het te gaan om een traditionele chronologische ordening van bekende en minder bekende werken uit de verzameling, van de late middeleeuwen tot rond 1940. De opstelling wordt echter doorsneden door werken van de Amerikaanse kunstenaars Ellsworth Kelly en Carl Andre. De tentoonstelling is een hommage aan de kunstzinnige verbeelding en de kracht van de beeldmiddelen. Directeur Evert J. van Straaten over zijn keuze: “De bezieling van de materie en de ontwikkeling van

de zeggingskracht van de artistieke beeldmiddelen als kleur, vlak, vorm en lijn, zijn tot op de dag van vandaag kernactiviteiten van kunstenaars. De kunstenaars van de moderne tijd zijn vaak

specialisten geworden, die, voortbouwend op de verworvenheden van hun voorgangers, maximale zeggingskracht willen bereiken met minimale middelen. Voor mij is Kelly de meester van de kleur, door hem zo veel mogelijk te beroven van zijn materiële karakter, en Andre de meester van de materie, door haar zoveel mogelijk nadruk te geven door simpele herhaling. Dat zijn twee belangrijke uitersten tussen een baaiert van standpunten. Deze opstelling is één mogelijke keuze uit velen om van de kunst te leren en te genieten”.

DE COLLECTIE SANDERS

12.11.2005 t/m 12.03. 2006

Het prentenkabinet is ingericht met een verrassende diversiteit aan sculpturen, reliëfs, foto's en tekeningen, alle afkomstig uit **DE COLLECTIE SANDERS** en nu behorend tot de museumcollectie.

De collectie Sanders staat voor het echtpaar Ida en Piet Sanders. Al ruim vijftig jaar lang volgen zij de nieuwste ontwikkelingen in kunst en cultuur in binnen- en buitenland op de voet. Zij

zijn hartstochtelijke verzamelaars van eigentijdse kunst, waarbij tot op de dag van vandaag hun interesse vooral uitgaat naar jong veelbelovend talent, dat door hun aankopen stimulans en steun ondervindt.

‘Kunst moet gezien worden’ is het motto van Ida en Piet Sanders. Dat is de reden dat zij regelmatig delen van hun verzameling aan Nederlandse musea schenken, daar waar het een inhoudelijk aanvullende betekenis heeft. Aan het Kröller-Muller Mu-

seum zijn in de loop der jaren ruim honderd werken geschonken, een verrijking van de collectie waar het museum hen bijzonder dankbaar voor is.

7 Constant, **Mécanique nébuleuse**, 1958

De presentatie volgt in grote lijn de chronologie van de verzameling, te beginnen bij de jaren negentig en vandaar terug naar vroegere jaren. Te zien is: uit de jaren negentig werk van de Amerikaan David Mach (1956) en de Nederlanders Peer Veneman (1952) en Heringa/Van Kalsbeek (1962/1966) en uit de jaren vijftig werk van de Nederlanders Constant (1920-2005) en Karel Appel (1921-2006), van de Amerikaan Shinkichi Tajiri (1923) en de Deen Robert Jacobsen (1912-1993). Parallel aan deze internationaal georiënteerde kunstcollectie verzamelde en schonk het echtpaar Sanders kunstvoorwerpen uit onder andere Afrika, Oceanië, Peru en Mexico. Daarvan zijn enkele werken in de presentatie opgenomen.

8 David Mach, **Mask**, 1994

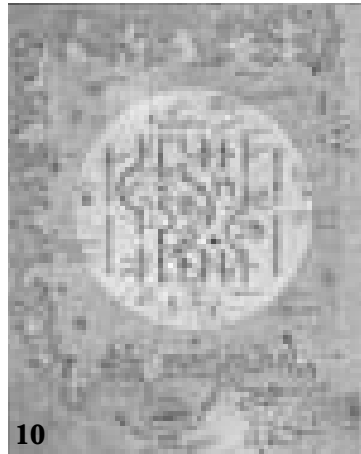
ALDO VAN EYCK PAVILJOEN 21.03.2006**ALDO VAN EYCK (SCHETSEN) 21.03. - 11.06.2006**

In de beeldentuin van het museum is een legendarisch bouwwerk van de Nederlandse na-oorlogse architectuur herbouwd: het beeldenpaviljoen van Aldo van Eyck uit 1965-66. De Nederlandse architect Aldo van Eyck (1918-1999) ontwerpt voor de beeldententoonstelling van 1966 in het park Sonsbeek bij Arnhem een paviljoen dat een vaste plaats in de Nederlandse architectuurgeschiedenis heeft gekregen, ondanks het feit dat het maar één zomer heeft bestaan.

Het paviljoen, een mijlpaal van creatief bouwen, is de laatste maanden van 2005 en de eerste maanden van 2006 gebouwd onder supervisie van het bureau van Aldo van Eyck, dat nu geleid wordt door zijn weduwe Hannie van Eyck. De financiering ervan is

werk van de Nederlandse na-oorlogse architectuur herbouwd: het beeldenpaviljoen van Aldo van Eyck uit 1965-66. De Nederlandse architect Aldo van Eyck (1918-1999) ontwerpt voor de beeldententoonstelling van 1966 in het park Sonsbeek bij Arnhem een paviljoen dat een vaste plaats in de Nederlandse architec-

10 Plattegrond paviljoen door Aldo van Eyck, 1965

9 Aldo van Eyck paviljoen, 1965-1966, herbouwd in 2005-2006

rond gekomen dankzij genereuze schenkingen van de BankGiro Loterij en een groot aantal Nederlandse architecten.

Het paviljoen zal dienen als ruimte voor tijdelijke tentoonstellingen en voor wisselende opstellingen van relatief kleine en kwetsbare beelden uit de eigen collectie. Het is een bijzondere plek door zijn intimiteit en contrastwerking met de omringende natuur.

Tot en met 11 juni wordt in het prentenkabinet in het museum een selectie architectuurtekeningen en een maquette van Aldo van Eyck voor het paviljoen getoond.

11 beelden in het paviljoen

HEROPENDE VAN DE VELDE VLEUGEL MET NIEUWE INRICHTING VASTE COLLECTIE

15.04.2006

Na een periode van ruim een jaar is het dak van de Van de Velde vleugel van het museum volledig gerestaureerd. Op 15 april wordt deze vleugel opnieuw opengesteld voor het publiek.

Directeur Van Straaten heeft de vleugel opnieuw ingericht:

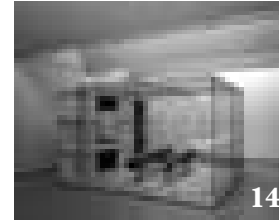
“Na binnenkomst treft u links het nieuwe informatiecentrum aan. Rechts is de beeldenzaal met een keuze uit de beeldenverzameling en recht voor u zijn twee zalen met een algemene inleiding op het museum en zijn

geschiedenis. Wanneer u hiervandaan of vanuit de beeldenzaal doorloopt, maakt u een wandeling door onze verzameling, terug in de tijd. ‘Terug in de tijd’ betekent dat u in de kabinetten achtereenvolgens werk aantreft van de constructivisten, De Stijl en het kubisme. In het hart van het museum hangt het werk van Vincent van Gogh, omgeven door neo-impressionistische schilderijen en werken van impressionisten, symbolisten en hun tijdgenoten. In de volgende serie kabinetten bevinden zich de werken uit de 19de eeuw en een keuze uit de oude schilderijen, terug tot in de 15de eeuw.”

EEN KEUZE UIT DE AANWINSTEN

15.04 t/m 18.06.2006

In de presentatie van aanwinsten is werk te zien van onder andere Atelier Van Lieshout, Christiaan Bastiaans, Jo Baer, Simon Starling (winnaar van de Turner Prize 2005) en Jeff Wall. Er zijn de laatste jaren werken verworven die impliciet en expliciet verwijzen naar

maatschappelijke thema's en het functioneren van de kunst en de kunstenaar kritisch aan de orde stellen. Een aantal van die werken wordt in deze tentoonstelling gepresenteerd, zodat contrasten ontstaan tussen de verschillende werkelijkheden van de kunst, de natuur en het dagelijks leven. Met de keuze voor deze kunstenaars wil het museum wijzen op de waarde van de nuance en van alles wat kwetsbaar is. Alle hier vertegenwoordigde kunstenaars spreken geen morele oordelen uit, maar spreken het publiek wel aan op een eigen stellingname.

12 heropening Van de Velde-vleugel, op de voorgrond werk van Heringa/Van Kalsbeek

13 performance van kunstenaar Mamabart tijdens heropening

14 Joep van Lieshout, *Mini-Disciplinator*, 2004

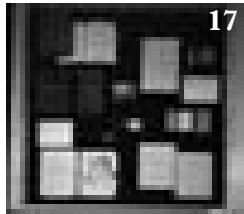
15 Simon Starling, *Bleu, Red, Green, Yellow, Djungel*, 2002

HET LEGAAT VAN DEVENTER

15.04 t/m 10.12.2006

In 2005 ontvangt het museum een bijzonder legaat bestaande uit 28 werken van Jan Salomon Rudy Karl-Eugen (Rudi) van Deventer. De aan het museum nagelaten werken stammen uit de verzameling van zijn vader, Sam van Deventer, die als vertrouweling van de familie Kröller en als directeur (1940-1945) nauw verbonden is met de ontstaansgeschiedenis van het museum.

Het legaat is representatief voor de verzameling van Sam van Deventer en sluit naadloos aan bij die van het museum. De absolute topstukken zijn twee werken van Vincent van Gogh, de tekening **Vrouw met kruitwagen** uit 1883 en het schilderij **Liggend naakt** uit 1887. Verder zijn er werken te zien van onder andere Odilon Redon, Georges Seurat en Bart van der Leek.

16 Borstbeeld van een landsknecht, +/- 1500, Duitsland

17 vitrine met brieven en dagboeken uit het legaat Van Deventer

18 Vincent van Gogh, **Vrouw met kruitwagen**, 1883

LIVING ART – ON THE EDGE OF EUROPE

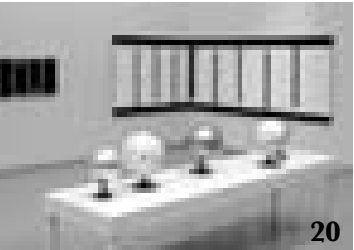
01.07 t/m 01.10.2006

Op 1 juli opent het museum de tentoonstelling **LIVING ART – ON THE EDGE OF EUROPE**, waarin het werk van een aantal voorlopers in de ontwikkeling van de hedendaagse kunst in Oost-Europa centraal staat.

19

In deze tentoonstelling zijn werken opgenomen van Attila Csernik, Katalin Ladik, Slavko Matković en Bálint Szombathy van de Bosch + Bosch groep (YU); Stano Filko (SK); Marijan Jevšovar, Julije Knifer, Ivan Kožarić, Dimitrije Bašičević Mangelos en Josip Vaništa van de Gorgona groep (HR); Edward Krasiński (PL); Naško Križnar, Milenko Matanović, David Nez, Marko Pogačnik en Andraž Šalamun van de OHO groep (SI) en Goran Trbuljak (HR). Deze kunstenaars hebben in de jaren zestig en zeventig allen belangrijke, vooruitstrevende werken

20

gemaakt, die parallellen vertonen met werken die in die tijd in West-Europa werden gemaakt en daar tegelijkertijd belangrijke aanvullingen op leveren. In beide regio's lag daarbij de aandacht meer op het proces dan het product, zoals in performance, conceptuele kunst of Land Art. Deze kunst werd in West-Europa gezien als nieuwe ontwikkeling binnen de bestaande kunstcontext, in Oost-Europa werd ze bestempeld als niet officieel.

LIVING ART – ON THE EDGE OF EUROPE wil die kunstenaars in het middelpunt plaatsen, die, doordat ze lang geen toegang hadden tot het internationale kunstcircuit (of de kunstmarkt), niet de artistieke erkenning hebben gekregen die ze verdienen. Zij zijn, door politieke omstandigheden, van het pad van de internationale kunstcanon afgeraakt en staan nu op het punt hun positie opnieuw in te nemen.

De actualiteit van het gedachtegoed van de Oost-Europese kunst uit de jaren zestig en zeventig is in de tentoonstelling getoond aan de hand van installaties, publicaties, films, foto's en reconstructies van performances en site specifieke werken, die zich richten op de 'dematerialisatie van het object' en 'kunst en maatschappij', waarbij de maatschappij staat voor een allesomvattend concept van het leven. Bij de tentoonstelling verschijnt een publicatie.

21

19 performance Szombathy tijdens opening

20 tentoonstelling **LIVING ART – ON THE EDGE OF EUROPE**

21 opening tentoonstelling **LIVING ART – ON THE EDGE OF EUROPE**

DE KUNSTPAUS, H.P. BREMMER

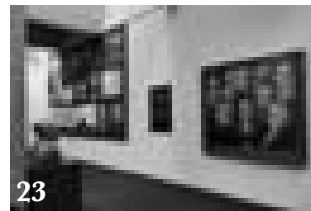
14.10.2006 t/m 28.01.2007

Het is in 2006 vijftig jaar geleden dat Hendricus Petrus Bremmer (1871-1956) is overleden. Tijd voor een terugblik op deze opmerkelijke smaakdictator en de vérstrekkende invloed die hij uitoefent op zijn vele volgelingen, van wie Helene Kröller-Müller de bekendste is. De tentoonstelling valt samen met de publicatie van het boek *De kunstpauze, H.P. Bremmer* 1871-1956 van Hildelies Balk door uitgeverij Thoth.

De tentoonstelling wordt voornamelijk samengesteld op basis van werken uit de eigen collectie zoals van Charley Toorop, John Rädecker en Vincent van Gogh en visualiseert Bremmers wereld in zes hoofdthema's.

In Het Atelier 1892 wordt getoond hoe Bremmers smaak gevormd werd in de late negentiende eeuw. Hij werkt aanvankelijk als kunstschilder. Zijn atelier hangt vol met reproducties van door hem bewonderde kunstwerken. Enkele van Bremmers eigen kunstwerken zijn te zien, en die van collega-kunstenaars waarmee hij zijn atelier deelt, zoals Henri van Daalhoff, Jan Vijlbrief en Johan Aarts. De School-Bremmer laat de overeenkomsten tussen de vele kunstenaars in zijn "stal" zien. Bremmer geeft aan hem verbonden kunstenaars dwingende aanwijzingen, waarbij zijn nadruk op eenvoudige onderwerpen opvalt.

22 H.P. Bremmer (1871-1956)

De Leskamer toont hoe Bremmer naar kunst keek: eigenzinnig en intuïtief. Hij geeft les aan kleine groepen in zijn eigen huiskamer of bij een van de cursisten thuis. Hij werkt daarbij met reproducties en met echte kunstwerken, zoveel als hij maar in zijn koffer in de trein kan meenemen.

Het Altaar verbeeldt

Bremmers spirituele opvatting over kunst. De hier bijeengebrachte acht werken reflecteren ieder een deel van het ware vuur van Bremmers passie. Van Gogh mag daarbij natuurlijk niet ontbreken, evenmin als Van der Leek.

In De Kunsthandel hangen werken die verwijzen naar de diverse rollen die Bremmer speelt bij transacties. Hierop is in de jaren dertig ook wel kritiek: hij is zowel adviseur als handelaar, connaisseur als verzamelaar. Hij heeft van die vermenging van belangen wel voordeel, handelt echter nooit frauduleus en ontvangt geen provisie van handelaars.

Als laatste is er aandacht voor Bremmers Kennerschap. Achteraf blijken er bij zijn toeschrijvingen zowel goede vondsten als missers te zitten. Opvallend is Bremmers goede oog voor oude tekeningen.

23, 24 tentoonstelling DE KUNSTPAUS, H.P. BREMMER

INSIDE INSTALLATIONS

25.10.2006 t/m 07.01.2007

INSIDE INSTALLATIONS is een presentatie waarin op zaal aan installaties wordt gewerkt onder leiding van de restaurator Moderne Kunst van het museum. Drie kunstwerken uit de collectie komen aan bod: **Clamp** uit 1995 van Franz West, **Glass (one and three)** gedateerd 1965 van Joseph Kosuth en **Hoe hoeker hoe platter** uit 1972 van Ger van Elk.

Het doel van de presentatie is om voor het museumpubliek inzichtelijk te maken wat de problemen en vragen zijn waar een museum tegenaan loopt bij het

registreren, restaureren, behouden, installeren en herinstalleren van installatiekunst. Er wordt getoond wat het beheren en presenteren van installatiekunst in de praktijk precies betekent

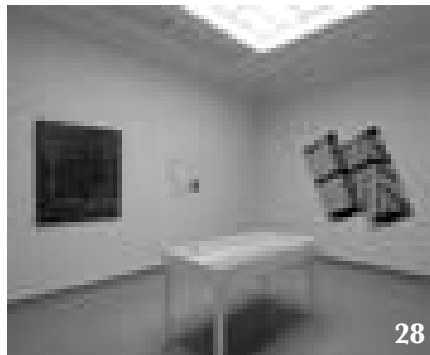
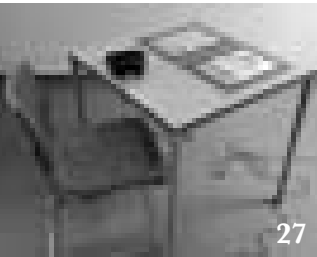
voor een museum. De bezoeker krijgt een beeld van de afwegingen die worden gemaakt en welke rol daarbij is weggelegd voor de kunstenaar, de eigenaar en de informatie die de installatiegeschiedenis hierover geeft. Er zijn korte filmpjes waarin de restaurator uitleg geeft over het project en er is een interview met de kunstenaar Ger van Elk te zien over zijn werk.

De presentatie maakt onderdeel uit van het Europese onderzoeksproject, Inside Installations: Preservation and Presentation of Installation Art, ondersteund door de Europese Unie vanuit het Culture 2000 programma en wordt gecoördineerd door Instituut Collectie Nederland (ICN). De Stichting Behoud Moderne Kunst (SBMK) is mede organisator van dit project voor de Nederlandse deelnemende musea.

DE COLLECTIE VAN EELEN-WEEBER

21.12.2006 t/m 18.03.2007

Het museum heeft **DE COLLECTIE VAN EELEN-WEEBER** aangekocht met steun van de BankGiro Loterij, de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt, mede dankzij het Prins Bernhard Cultuurfonds. Deze werken, 35 in totaal, zijn in negen ruimtes in de Van de Velde-vleugel tentoongesteld. Voor het museum betekent deze verwerving een verrijking van het bezit aan conceptuele kunstwerken uit de beginjaren zestig. Minstens even belangrijk was de overweging dat particuliere verzamelactiviteit de motor achter het museum was.

Begin jaren zestig begint het echtpaar Van Eelen-Weeber, acteur en fotomodel, achtereenvolgens werk van kunstenaars van Cobra (Appel, Constant), de Nieuwe Figuratie (Lucassen, Elias) en de Pop Art (Oldenburg, Dine) te kopen. Eind jaren zestig wor-

den ze gegrepen door de nieuwste internationale kunst, die zich manifesteert in galerieën als Art & Project en Galerie Swart in Amsterdam, Wide White Space in Antwerpen en Konrad Fischer

in Düsseldorf. Ze worden daarin gestimuleerd door Jan Dibbets, een van de Nederlandse gangmakers van de avant-garde van die tijd, en door groeiende persoonlijke contacten met kunstenaars. Ze brengen in korte tijd een verzameling werken bijeen, die voor hen zoveel betekent dat ze geprobeerd hebben hem de rest van hun leven bij elkaar te houden, ondanks hun veel beperktere financiële middelen vanaf begin jaren zeventig. Enkele werken van Andre, Buren, Dibbets en Flavin hebben ze moeten verkopen. De verzameling geeft een persoonlijk gekleurd beeld van de Conceptuele Kunst, vooral ook door de aanwezigheid van enkele bijzondere werken van kunstenaars die als wegbereiders van deze kunstvorm gezien kunnen worden, als Piero Manzoni, Yves Klein en Robert Ryman.

27 Gilbert and George, *Gilbert by George and George by Gilbert*, 1970

28 tentoonstelling **DE COLLECTIE VAN EELEN-WEEBER**

29 het echtpaar Van Eelen-Weeber

Binnen de afdeling Collectie en Presentatie vallen de volgende museale taken: presentaties (publicaties en tentoonstellingen), educatie, pers en publiciteit, marketing en sponsoring, registratie, onderzoek/conservering en restauratie.

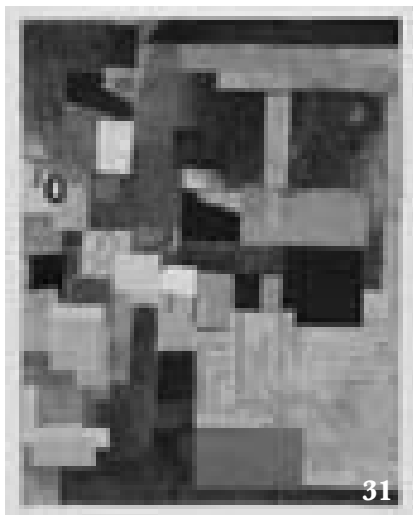
In juni verwerft het museum een belangrijk werk van Kurt Schwitters voor zijn verzameling. Het gaat om de collage **Ohne Titel (ereid)** uit 1929. Het werk meet 27,8 x 21,5 cm. en wordt op een veiling in Londen

verworven voor UK pound 220.000,-.

- Kurt Schwitters (Hannover 1887-Kendal-Ambleside 1948) is een van de spraakmakende kunstenaars uit de periode van het 20ste eeuwse interbellum. Hij is een veelzijdig kunstenaar, die bekend wordt als dadaïst, schilder, denker, dichter, typograaf en performer. Zijn handelsmerk zijn de 'Merz collages' waarin

gebruikt materiaal tot beeldende kunst wordt verwerkt. Zijn instelling is gericht op het losmaken van creatieve energie en het opbouwen van een nieuwe beeldtaal. Uitgangspunten daarbij zijn dat niets verloren mag gaan, dat niets overmatig is en dat niets minderwaardig is.

Deze collage uit 1929 is een prachtig voorbeeld, waarin tramkaartjes, fotografisch materiaal en stukjes gekleurd papier en drukwerk tot een constructivistisch geheel zijn samengevoegd

en waarin zijn affiniteit met kunstenaars als Theo van Doesburg en Russische kunstenaars voelbaar is. Het werk is het tweede werk van deze kunstenaar in de verzameling van het museum. In 2004 is **Relief mit gelbem Viereck 2** uit 1928 aangekocht. Dit werk functioneert inmiddels als een sleutelstuk in de vaste opstelling van de verzameling.

Met de nieuwe aanwinst zijn nu twee karakteristieke werken van deze kunstenaar in de verzameling vertegenwoordigd. Omdat in Nederlandse musea slechts enkele kleine collages van Schwitters aanwezig zijn, is de aanwinst tevens een verrijking van het openbaar kunstbezit.

Omroep Gelderland maakt een kort item over de aanwinst en alle landelijke kranten besteden er aandacht aan.

KRÖLLER-MÜLLER

Tweede werk Schwitters in Otterlo

Door een kunstenaar

OTTERLO • Het Kröller-Müller Museum in Otterlo heeft een werk van Kurt Schwitters aan de collectie toegevoegd. Het gaat om de collage 'Ohne Titel (ereid)' uit 1929. Het werk is op een Londense veiling gekocht voor ruim drie ton. De aankoop is bedoeld om het werk te behouden. Het werk is inmiddels in het museum te zien. Schwitters (1887-1948) was een van de spraakmakende kunstenaars uit het interbellum. Hij werkte tekenaar, fotograaf, ontwerper, dichter, typograaf en performer. Het is het tweede werk van de kunstenaar in het museum. In Nederlandse musea zijn slechts enkele werken van Schwitters aanwezig. Daarom is dit werk volgens het Kröller-Müller Museum 'een verrijking van het openbaar kunstbezit'.

Bestandscatalogi

Met grote inzet is verder gewerkt aan de bestandscatalogus *Tekeningen van Vincent van Gogh in de collectie van het Kröller-Müller Museum*. Op het laatste moment blijkt de voorgenomen publicatiedatum, in november 2006, niet haalbaar, tenzij op de inhoudelijke kwaliteit van het boek wordt ingeboet. Een gedegen bestandscatalogus wordt door het museum als een vanzelfsprekendheid beschouwd. Daarnaast is de collectie tekeningen van Van Gogh één van de kerncollecties van het museum. Daarom wordt besloten de publicatie van het boek naar het na-jaar van 2007 te verplaatsen. Alle productiekosten worden gesponsord door de Thieme Grafimedia Groep Amsterdam door wie de catalogus ook wordt uitgegeven.

Voor het boek over de geschiedenis van de beeldentuin is 2006 een jaar waarin lang tevoren aangevraagde subsidies zijn gehonoreerd. The Getty Foundation (Los Angeles, USA) zegt 135.000 euro toe voor het onderzoek. Het door het VSB fonds beloofde bedrag van

70.000 euro kan daardoor geactiveerd worden. KPMG International tekent voor een bijdrage van 50.000 euro. Dit betekent dat vanaf april de reeds voorbereide opdrachten aan externe onderzoekers en auteurs daadwerkelijk gegeven kunnen worden.

Behalve de conservator van het museum zijn er elf externe personen bij het project betrokken: acht kunsthistorici, een architectuurhistoricus gespecialiseerd in tuin- en landschapsarchitectuur, een kunstcriticus en een beeldredacteur. De coördinatie van het project ligt in handen van de conservator en één van de externe kunsthistorici. Beiden hebben behalve de coördinatie ook taken als onderzoeker en auteur. Deze dubbelrol is behalve inspirerend ook noodzakelijk om het boek de gewenste inhoudelijke samenhang te geven. Bovendien kan het proces vanuit een inhoudelijk overzicht waar nodig onderweg aan- en bijgestuurd worden. Voor de productie van het boek worden afspraken gemaakt met NAI Uitgevers Rotterdam, bij wie het boek perfect in het fonds past. De datum van publicatie is juni 2007.

Archieven

Al enkele jaren wordt er gewerkt aan verschillende archiefprojecten. Een doel is het materiaal toegankelijk te maken voor onderzoek naar de collectie en de geschiedenis van het museum. Het archief is een onuitputtelijke bron met belangrijke informatie over de kunstwerken en het gedachtegoed dat ten grondslag ligt aan de verzameling. Tegelijkertijd heeft het museum als voormalige overheidsinstelling de verplichting de archieven uit de tijd van het Rijksmuseum Kröller-Müller (1938-1994) over te dragen aan het Gelders archief. De overdracht is dit jaar in gang gezet. Tot in september is gewerkt aan het bijwerken en herordenen van de dossiers. Bijna 2500 dossiers zijn ingevoerd in het archief-

systeem, met als resultaat een definitief overzicht van het archief. Op basis van dit overzicht wordt verder gesproken over de vorm en de inhoud van de overdracht.

Ook het collectiearchief wordt in deze periode afgerond. Dit zeer belangrijke onderdeel van het archief bevat per kunstwerk alle stukken over verwerving, tentoonstelling, restauratie en correspondentie met de kunstenaar. Het hele jaar is hier al uitvoerig gebruik van gemaakt, onder andere door de onderzoekers die werken aan het boek over de beeldentuin.

De kist van Van Deventer

Dit jaar wordt ook de eerste hand gelegd aan het ontsluiten van de brieven uit de zogenaamde kist van Van Deventer. De in 2005

aan het museum geschonken kist bevat meer dan 2000 brieven van Helene Kröller-Müller aan Sam van Deventer, (kunstverzamelaar, huisvriend en zakenpartner van de Kröllers), correspondentie met Anton Kröller, de kinderen en met Henry van de Velde. Daarnaast zijn er dagboeken, notitieboeken, foto's, lezingen en teksten van en met betrekking tot de Kröllers. In

de tentoonstelling **HET LEGAAT VAN DEVENTER** wordt een aantal vitrines ingericht met uiteenlopende stukken uit verschil-

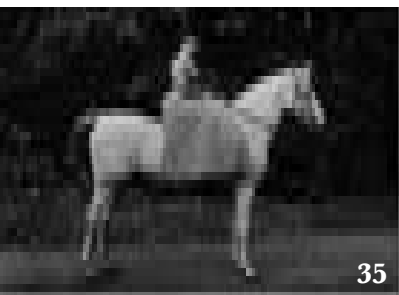
lende periodes van de geschiedenis. Vele nieuwsgierigen buigen zich over de brieven om de handschriften te ontcijferen of om bekenden te zoeken op de soms zeer kleine foto's.

Biografieën

Het Biografie Instituut van de Rijksuniversiteit Groningen heeft twee promovendi aangesteld die de komende vier jaar werken aan de biografieën van Helene Kröller-Müller en Anton Kröller. Dit project is ontstaan uit een samenwerkingverband tussen NP De Hoge Veluwe, het Kröller-Müller Museum en het Biografie Instituut.

De biografie van Helene Kröller-Müller zal geschreven worden door de kunsthistorica Eva Rovers. De historica Shirley Haasnoot schrijft de biografie van Anton Kröller. Rovers en Haasnoot zijn de eersten die inzage krijgen in de befaamde kist van Van Deventer die ter beschikking is gesteld voor onderzoek. De beide biografieën zullen in 2010 klaar zijn, bij de viering van de 75ste verjaardag van Stichting NP De Hoge Veluwe.

Onderzoekster Eva Rovers van het Biografie Instituut van de Rijksuniversiteit Groningen aan het woord over de eerste maanden onderzoek (september tot en met december 2006) naar Helene Kröller-Müller: - “Waar te beginnen met het schrijven van een biografie? Uiteraard bij het beschikbare bronnenmateriaal. Maar waar te beginnen als dat bronnenmateriaal bestaat uit duizenden pagina’s lange brieven die op tientallen aspecten van het te biograferen leven in gaan? In mijn onderzoek naar het leven van Helene Kröller-Müller heb ik er voor gekozen dit luxeprobleem op te lossen door eerst de context van haar leven in beeld te krijgen om daar op een la-

35

ter tijdstip haar leven, gedachten, handelingen en keuzes in te plaatsen. Het archief- en literatuuronderzoek dat ik tot december heb uitgevoerd, heeft zich hierdoor in eerste instantie geconcentreerd op de vroege receptie van Vincent van Gogh en vervolgens op de rol die

Helene Kröller-Müller hierin heeft gespeeld.

Als Helene Kröller-Müller in 1908 haar eerste Van Goghs koopt, is zijn reputatie al zo’n twintig jaar langzaam maar gestaag aan het groeien. Helene Kröller-Müller is dan ook geen pionier met het verzamelen van werken van Van Gogh. Gezien de trage erkenning door Nederlandse verzamelaars in de prille jaren van

36

de twintigste eeuw, is zij wel vroeg met haar eerste aankoop.

Deze bijzondere eerste stappen op het gebied van verzamelen, vinden plaats onder regie van kunstpedagoog H.P. Bremmer. Het is voorstelbaar dat zonder zijn passie voor de schilder, Helene Kröller-Müller wellicht amper of zelfs nooit schilderijen van

Van Gogh zou hebben gekocht. Toch komt haar ook de nodige eer toe. Haar ambitie een museum na te laten en haar overtuiging dat het werk van Van Gogh de “toets van de toekomst” zou doorstaan, zorgen er voor dat zij in 1912 bij diverse Parijse kunsthandschilderijen van Van Gogh koopt. Dit wakkert de interesse op de Europese kunstmarkt aan met een direct effect op de prijzen die voor een Van Gogh worden betaald. Helene Kröl-

ler-Müller zorgt er bovendien voor dat een breed publiek kennis kan maken met het werk van Van Gogh. Al in de jaren '10 organiseert zij tentoonstellingen aan het Lange Voorhout. Later laat zij haar Van Gogh-collectie door een aantal Europese steden reizen”.

37

37 Helene Kröller-Müller, ca 1888

38

38 Van Gogh, *Uitgebloeid zonnebloemen*, 1887 (Eén van Helene's eerste aankopen van Van Gogh)

en moderne kunst

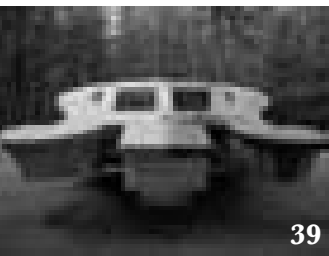
Vaste collectie

Herinrichting oudbouw

De oudbouw kan na de renovatie weer worden ingericht met een selectie uit de kerncollectie van het museum. Hiervoor hebben de nodige conserveringswerkzaamheden plaatsgevonden, waarvoor restauratoren vanuit verschillende disciplines zijn aange trokken.

Zo zijn de bronzen en andere metalen werken uit de vaste opstel ling, zoals de vernikkeld bronzen **Abstrakte Figur** van Oscar Schlemmer uit 1921 en de messing **Skulptur 23** uit 1923 van Rudolf Belling, voor het eerst goed gereinigd en geconserveerd door een metaalrestaurator.

Een 18de eeuwse Japanse houten Boeddha is gerestaureerd door een restaurator die is gespecialiseerd in gepolychromeerde beeldhouwkunst. Dankzij de restauratie kan het werk nu voor het eerst sinds lange tijd getoond worden.

39

nadelige invloed van het buitenklimaat beschermd. Dit gebeurt bijvoorbeeld door de bronzen beelden van een beschermende hoogwaardige waslaag te voorzien.

40

Voor de inrichting van het **Aldo van Eyck paviljoen** zijn ruim 50 kunstwerken behandeld voordat ze zijn geplaatst in het paviljoen. De stenen beelden zijn geconserveerd door een steenrestaurator en de metalen beelden door twee metaalrestauratoren. Er is van tevoren goed

afgewogen wat wel en wat niet buiten geplaatst kan worden, al dan niet onder het dak van het paviljoen. De metalen beelden zijn allemaal van een beschermende waslaag voorzien. Na de plaatsing van de werken wordt regelmatig gecontroleerd hoe de conditie van de beelden is en waar nodig worden maatregelen getroffen.

Onderzoek en restauratie

Sculpture Flottante – Otterlo

Het abstracte witte beeld **Sculpture Flottante – Otterlo**, uit 1961 van Marta Pan, kan dit jaar na het eerste deel van de restauratie weer in de vijver tentoongesteld worden. Het draaimechaniek functioneert weer volledig. De volgende stap van de restauratie wordt na het hoogseizoen ondernomen. Hierbij gaat het om het terugvinden van de juiste balans. De besluitvorming rond de restauratie van dit werk is in breder verband voorgelegd aan de Werkgroep Balans van de Stichting Behoud Moderne Kunst (SBMK). Doel is gedachtewisseling op gang te brengen tussen restauratoren en conservatoren over de restauratie van moderne kunst.

Jardin d'email

Een ander werk dat uitgebreid is besproken in de Werkgroep Balans is **Jardin d'email** van Jean Dubuffet. Er is een heel uitgebreid onderzoek verricht naar de geschiedenis van **Jardin d'email** door een afstuderend student van de opleiding tot restaurator van kunst en culturele voorwerpen aan de Fachhochschule Köln. Er is vooral ingegaan op de materiaaltechnische aspecten, de restauratiegeschiedenis, de huidige restauratieproblematiek en mogelijkheden van behandeling. Hiervoor is naar het werk gekeken met een betonexpert van de Rijksdienst Monumentenzorg en met verschillende experts uit de verfindustrie. Bovendien is een bezoek gebracht aan de Fondation Dubuffet in Parijs, waar onderzoek in de archieven is verricht en uitgebreid is gesproken met de vroegere assistent van Dubuffet, Richard Dhoedt. Hij heeft over het maakproces verteld en laten zien hoe hij een paar jaar geleden het grote buitenwerk **La Closerie Falbala** heeft gerestaureerd. Een verslag hiervan is gepubliceerd in het vaktijdschrift kM van de Stichting Kunstenaarsmateriaal en in de zomer is een afstudeerscriptie verschenen.

41 restauratiewerkzaamheden sculpturen

42 Marta Pan, **Drijvende sculptuur 'Otterlo'**, 1960-61

43 Werkgroep Balans bij **Jardin d'email**

Een ander belangrijk werk uit de beelden-tuin dat wordt onderzocht ten behoeve van restauratie is **MOBILE HOME FOR KRÖLLER-MÜLLER** van Joep van Lieshout. - Het is een van zijn eerste grote buitenbeelden van polyester. Het beeld is tien jaar lang blootgesteld aan weersinvloeden. Ook in- en externe transporten hebben duidelijk sporen achtergelaten. De constructie heeft zijn stevigheid verloren, het interieur een deel van zijn esthetische uitstraling en het polyester zijn glans. Herstel, onderzoek en beheersstrategieën voor in de toekomst zijn nodig. Hier-

44

bij kan gedacht worden aan aanpassingen in de constructie ter verbetering van het interne klimaat. Het regelmatig aanbrengen van speciale coatings ter bescherming van het materiaal behoort ook tot de mogelijkheden. Het conserveren van polyester in de buitenlucht is een relatief nieuw aandachts-

gebied in de conservering van moderne kunst. **Mobile Home for Kröller-Müller** zal in het kader van een samenwerkingsverband met Instituut Collectie Nederland (ICN) worden onderzocht en behandeld. Het is de bedoeling om de uiteindelijke onderzoeksresultaten, behandeling en beheersstrategieën te presenteren in wetenschappelijke publicaties in het beroepsveld.

45

46

44 transport **Mobile Home for Kröller-Müller**

45 Joep van Lieshout, **Mobile Home for Kröller-Müller**, 1995

46 transport **Mobile Home for Kröller-Müller**

Fing-Art-Print

Het museum verleent zijn medewerking aan het Europese onderzoeksproject Fing-Art-Print, onder leiding van ICN, waarvoor drie case studies zijn aangeboden: een Chinees bronzen beeldje, een klein gepolijst bronzen sculptuur van Jean Arp en een onderdeel uit het bronzen werk **Zandauto** (2001) van Tom Claassen.

Deze zijn gekozen om te verkennen of het mogelijk is om het al dan niet ontwikkelen van patina van bronzen voorwerpen in kaart te brengen en verschillende gietingen van een oplage van elkaar te kunnen onderscheiden.

Er wordt een systeem ontwikkeld om gemakkelijk vingerafdrukken van kunstvoorwerpen te nemen zonder daarbij contact te maken met het object. Objecten en collecties waarvan vingerafdrukken zijn genomen, kunnen gemakkelijk worden geïdentificeerd en teruggevonden bij bruikleen en transport. Als onderdeel van een (inter-)nationaal databasenetwerk, kunnen de 'fingerprints' gebruikt worden om objecten terug te vinden en te beschermen tegen illegale praktijken met betrekking tot het culturele erfgoed.

Verwervingen

Untitled (carving no. 2) is een vroeg beeld van Adam Colton van gewapend gips op een multiplex plaat waar met blauw potlood op is getekend. Het heeft na verwerving in 2005 in een opslag gestaan. De kwetsbare gipsen huid moet worden ontdaan van oppervlakte vuil. Hierdoor is de ijle tekening van ceruleum blauwe lijnen op het werk weer helder zichtbaar geworden.

Het kunstenaarsduo Heringa/Van Kalsbeek heeft de in 2005

aangekochte werken zelf naar het museum gebracht. Hierdoor is er gelegenheid geweest hen te interviewen over hun verrassende materiaalgebruik en ongebruikelijke technieken.

Bruiklenen

Voor de sculpturen die in bruikleen worden gegeven aan musea in binnen- en buitenland gaat behalve naar de conditie van de werken zelf, ook veel aandacht uit naar de verpakking ervan. Er worden meestal kisten op maat gemaakt voor sculpturen. Daarbij wordt in het ontwerp al rekening gehouden met de wijze van hanteren van het werk.

Noemenswaardig is de bruikleen van **Accretion** (1968) van Eva Hesse voor een overzichtstentoonstelling van haar werk in The Jewish Museum in New York. Deze sculptuur bestaat uit 50 handgemaakte buisjes van met glasvezel versterkt ongekleurd polyester, die leunend tegen een wand geïnstalleerd dienen te worden. Het betreft een bijzonder vroeg werk van de op dat moment vrij nieuwe kunsthars polyester. Uit voorzorg is een speciale kist voor het werk gemaakt, waarbij het contactoppervlak met de buizen tot een minimum wordt beperkt.

Het legaat Van Deventer

Naast de herinrichting van de oudbouw, zijn er ook diverse tentoonstellingen ingericht, waarvoor werken zijn gerestaureerd.

Zo zijn uit het legaat Van Deventer twee bijzondere middeleeuwse gepolychromeerde beelden uit Duitsland gerestaureerd:

Borstbeeld van een landsknecht, Anoniem, rond 1500, en **Genadestoel**, toegeschreven aan Veit Stoss (ca. 1445/1450 – 1533). Beide beelden zijn bedekt geweest met een veel

later aangebrachte glimmende waslaag. Dit is niet alleen storend maar bovendien hoort het niet bij middeleeuwse gepolychromeerde beeldhouwkunst. Deze waslaag is verwijderd, losse verf is geconsolideerd en er is zeer terughoudend gevuld en gerebouwd. Daarbij zijn de historische schades niet weggewerkt, maar is wel de beschrijving op het beeld beter leesbaar geworden.

Living Art - On the Edge of Europe

In het kader van deze tentoonstelling kunnen essentiële gegevens over werk uit de eigen collectie van Krasinski worden aangevuld. Dit werk kan vergeleken worden met de **Zyg-zag** uit een andere collectie en is gecontroleerd op verfhechting, geconsolideerd en ontdaan van oppervlaktevul ter verbetering van de conditie van het werk.

De kunstpaus, H.P. Bremmer

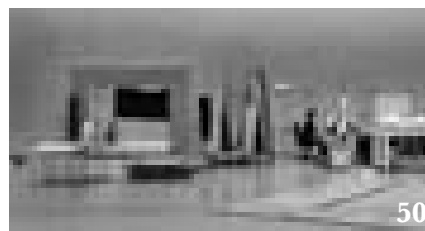
Ook voor deze tentoonstelling zijn de nodige conserveringswerkzaamheden verricht. Zo zijn in het werk **Reliëf voorstellend de zee** van Lambert Zijl krassen geretoucheerd. Dit werk is gemaakt voor het interieur, vermoedelijk het trappenhuis, van het schip “Melchior Treub”. Het is ongewoon om brons toe te passen alsof het een schilderij betreft. Het brons is voorzien van een bruine verflaag, waarvan onbekend is of deze oorspronkelijk is en hoort bij de afwerkingen van de betimmering.

De collectie Van Eelen-Weeber

Ook dit jaar mag het museum weer een nieuwe collectie werken opnemen in de collectie, samengesteld door privé-verzamelaars: de collectie Van Eelen-Weeber. Het is een uitdaging om het conceptuele werk zo tentoon te stellen dat de betekenis van het werk goed tot zijn recht komt. Voor **This way Brouwn – Markante punten** van Stanley Brouwn is een bijzondere oplossing gevonden, waarbij het privé-karakter van het werk behouden is gebleven.

Inside Installations

De restaurator moderne kunst van het museum werkt ruim 2 maanden op zaal. Ook is zij te zien in 4 verschillende korte interviews die worden getoond op monitoren in de tentoonstellingsruimte. De resultaten van het project worden gepresenteerd op de website www.insideinstallations.org.

Kennisvermeerdering

Risk Assessment

Begin 2006 wordt samen met collectiebeheerders en restauratoren van collega-instellingen een cursus Risk Assessment gevolgd bij ICN. Dit is een relatief nieuw aandachtsgebied op het terrein van collectiemanagement. Aan het eind van het jaar kan bovendien in het kader van het Inside Installations-onderzoeksproject de

methode in een workshop getoetst worden op bruikbaarheid bij het omgaan met installatiekunst in Tate Modern. Dit heeft tot interessante discussies geleid met betrekking tot de aard en de gedragingen van hedendaagse kunstwerken en de hierbij gebruikte

terminologie, wat genoeg heeft opgeleverd voor vervolgonderzoek.

Werkgroep film, fotografie en nieuwe media

Dit jaar is de 'Werkgroep film, fotografie en nieuwe media' van start gegaan. Het gaat om een samenwerkingsverband tussen musea en instellingen die zich bezig houden met deze media zoals het Filmmuseum en Montevideo, gecoördineerd door SBMK. De werkgroep houdt zich bezig met de specifieke beheer- en behoudproblematiek die film, fotografie en nieuwe media met zich

meebrengen. Eerste aandachtspunt is een notitie over de mogelijkheden voor een nationale koude kluis/regionale koude kluizen in Nederland. Daar kunnen musea gezamenlijk hun fotografiecollecties in opslaan. Tweede punt is de ontwikkeling van een raamcontract tussen musea en filmconserverende/restaurerende instellingen.

Studenten

De afdeling geeft studenten kunstgeschiedenis en restauratie de

mogelijkheid om onderzoek te verrichten naar werken uit de collectie. Dit jaar hebben twee studenten restauratie van kunstvoorwerpen dat voor hun afstudeerproject gedaan. Zo is **Jardin d'email** van Jean Dubuffet onderzocht en is een begin gemaakt met het onderzoek naar **Mobile Home for Kröller-Müller** van Joep van Lieshout.

schilderkunst en werken op papier

Het is een jaar vol restauraties met werk aan zeer uiteenlopende schilderijen en lijsten. Ter gelegenheid van de heropening van de Van de Velde vleugel, de schenking van het legaat Van Deventer en de tentoonstelling over H.P. Bremmer zijn 43 schilderijen geconserveerd en/of gerestaureerd, 29 nieuwe lijsten aangeschaft of gemaakt, 19 schilderijlijsten ingrijpend gerestaureerd en 33 lijsten geretoucheerd. - Ook zijn uitzonderlijk veel werken uit het depot tevoorschijn gehaald, voor zowel de heropende vleugel als de tentoonstelling over H.P. Bremmer, die daar al decennia lang niet uit waren gekomen. Sommige daarvan zijn drastisch veranderd door verwijdering van verdonkerde vernissen en oude restauraties.

Naast de conditiecontroles en verzorging van bruiklenen is alleen het schilderij **Boomgaard tegen cipressen** van Vincent van Gogh ingrijpend behandeld voor een extern transport en bruikleen.

De overstap is gemaakt om zoveel mogelijk documentatie in The Museum System (TMS) op te slaan. Er wordt een start gemaakt met de herordening van zowel alle fysieke als digitale documentatie van de diverse disciplines. De verschillende fysieke restauratiearchieven zullen in 2007 binnen één ruimte worden samengevoegd.

Onderzoek door derden

Het Van Gogh Museum verdiept het materiaaltechnisch onderzoek van de schilderijen van Van Gogh uit zijn Hollandse tijd. Een restaurator van het Van Gogh Museum en een specialist van Instituut Collectie Nederland komen vier vroege werken van deze kunstenaar en de restauratiedossiers bestuderen.

In de collectie bevindt zich **Korenvelden voor berglandschap** van Vincent van Gogh. Hij heeft het eind 1889 in St-Rémy-de-Provence geschilderd op rood bedrukt huishoudtextiel. Hetzelfde doek gebruikt hij voor een ander schilderij dat zich bevindt in The Cleveland Museum of Art. Dit is de aanleiding voor het Amerikaanse museum om met The Phillips Collection, Washington DC, een onderzoek te starten naar de vele vergelijkbare versies van de verschillende schilderijen van Van Gogh.

Separaat maar in verband hiermee komt ook het Museum of Fine Arts uit Boston onderzoek doen naar **Het ravijn (Les Peiroulets)**.

Verkleuring van cadmiumgeel in de collectie is al eerder onderzocht. Verfijning van dit onderzoek bracht de Technische Universiteit tot vervolgonderzoek, resulterend in een afstudeerproject.

53 Adriaen van Ostade, **Kaartspelende boeren**, 1655, voor restauratie

54 Na restauratie

Dankzij de recente ontsluiting van het archief en naar aanleiding van het onderzoek naar alle tekeningen van Vincent van Gogh in de collectie, zijn in 2006 bijzondere verzamelmappen boven water gekomen. - Deze bevatten lichtdrukken uit 1901–1912 van veel schilderijen van Vincent van Gogh in de collectie. Deze vroege opnames zijn zeer bruikbaar voor vergelijking met de huidige staat van deze schilderijen. Ze zijn uitgegeven door de fotograaf en galeriehouder Druet, die zeer waarschijnlijk ook foto's maakte van schilderijen die aan Galerie Bernheim-Jeune toebehoorden. Het zijn veelal zeer hoogwaardige opnames op groot formaat met bijzonder verfijnde details, bijvoorbeeld van **De olijflukkers** van Vincent van Gogh. Hier worden de sterke vermoedens bevestigd, die bij het onderzoek rond de schoonmaak van dit werk in 2004 zijn gerezen, dat veel overschilderingen al enkele jaren na 1889 zijn aangebracht op plekken waar de witte grondering zichtbaar is.

Van Gogh laat de ondergrond vaker met opzet onbedekt, wat niet door iedereen wordt begrepen of gewaardeerd. Dankzij de hervonden lichtdruk blijken ze te zijn aangebracht tussen 1907 – toen Galerie Bernheim-Jeune het werk kocht – en 1912 – toen de kunsthandelaar Amédée Schuffenecker het aan Helene Kröller-Müller heeft verkocht. Op de reproductie uit 1919 door W. Scherjon zijn deze overschilderingen, die in 2004 intact zijn gelaten, nog niet zo opvallend verkleurd.

55 reproductie uit 1919 van **De olijflukkers** van Vincent van Gogh door W. Scherjon

56 lichtdruk van **De olijflukkers** van Vincent van Gogh door galeriehouder Druet

Huisstijl Anthon Beeke

In 2005 en 2006 is hard gewerkt aan het ontwikkelen van een nieuwe huisstijl. De huisstijl wordt ontworpen door Studio Anthon Beeke. Gelijk met de heropening van de Van de Velde vleugel is de nieuwe huisstijl gepresenteerd en deels geïmplementeerd. De huisstijl verbeeldt het Kröller-Müller Museum als een museum voor alle seizoenen. Dit idee komt duidelijk naar voren in het logo dat uit een vierkant bestaat dat is opgebouwd uit vier kleinere vierkanten in de kleuren blauw, roze, geel en groen die respectievelijk winter, lente, zomer en herfst verbeelden. Het nieuwe lettertype Sophie staat voor het ambachtelijke in de kunst van het Kröller-Müller Museum. Briefpapier, enveloppen, visitekaartjes en persmappen zijn aangepast aan de nieuwe huisstijl.

Informatiecentrum

In september is in het kleine auditorium in de Van de Velde vleugel het informatiecentrum in gebruik genomen. Dit informatiecentrum is tot stand gekomen dankzij financiële steun van het Herinneringsfonds Vincent van Gogh, de Mondriaan Stichting en het Van den Broek Lohman Fonds Nunspeet. De computertoevoegingen 'de routemaker' en het interactieve spel 'Verzamelen als Helene' zijn ontwikkeld in samenwerking met en dankzij de financiële steun van Zicht nieuwe media ontwerpers en het Van den Broek Lohman Fonds Nunspeet.

57

Heropening Van de Velde vleugel

In april 2006 wordt de heropening van de Van de Velde vleugel na een verbouwing van ruim een jaar groots gevierd. Naast de openingsspeeches door de directeur Evert van Straaten en mevrouw Erichson, een kleindochter van Sam van Deventer, zijn er optredens van Mamabart, live muziek van de gipsy formatie Swing Bien Sûr en een geluidssculptuur van Rob Sweere. De opkomst en belangstelling zijn met 2500 gasten boven verwachting groot.

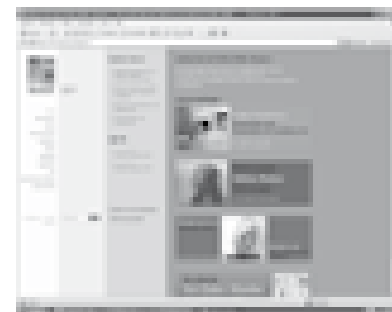
Speciaal voor de heropening is een reclamecampagne ontwikkeld die de bijzondere ligging van het museum op een speelse manier extra onder de aandacht brengt. Gedurende de tien dagen voorafgaand aan de heropening verschijnt dagelijks op de voorpagina van de grote landelijke dagbladen een prikkelende advertentie. De laatste advertentie van de reeks verschijnt op de dag van de opening en verwijst naar de vernieuwde Van de Velde vleugel.

58

Website

Eind oktober is de nieuwe website gelanceerd, die geheel aansluit bij de nieuwe huisstijl. Deze website geeft de bezoeker op een zeer overzichtelijke en gebruiksvriendelijke manier alle mogelijke

59

informatie over het museum. Bezoekers kunnen via de routemaker zelf een rondleiding samenstellen of met de collectiezoeker op zoek naar hun favoriete kunstwerk. Ook verschijnt op de nieuwe site een column van de directeur en veel achtergrondinformatie over projecten van de wetenschappelijke afdeling en de restauratoren. Ook kan men (in de toekomst) op de site het spel ‘Verzamelen als Helene’ on-line spelen. De website is ontworpen door en met financiële steun van Zicht nieuwe media ontwerpers.

Publieksonderzoek

In 2006 zijn verschillende onderzoeken op het gebied van museumbezoek uitgevoerd. In samenwerking met onderzoeksbureau Letty Ranshuysen, gespecialiseerd in publieksonderzoek voor culturele instellingen, is in 2006 een doelgroepenanalyse gemaakt. Op grond van de uitkomsten van deze analyse, is in een breed forum van museumvertegenwoordigers, een nieuw doelgroepenbeleid opgesteld. Dit doelgroepenbeleid dient als basis voor zowel het marketingplan van 2007 als voor het publieksonderzoek dat het museum in eigen regie uitvoert sinds oktober 2006. Dit onderzoek zal gedurende een jaar worden uitgevoerd in het museum. Ook is een non-publieksonderzoek uitgevoerd onder de bezoekers van NP De Hoge Veluwe.

Sponsorplan

In overleg met de directie en de Raad van Toezicht is een nieuw sponsorplan opgezet voor zowel structurele sponsoring als project-sponsoring. Ter ondersteuning van het plan is een sponsorpropositie vormgegeven die past bij de nieuwe huisstijl en de uitstraling van het museum.

Talent in de tuin

Ook tijdens het ‘vaste’ zomerprogramma ‘Talent in de tuin’ worden weer meerdere bijzondere optredens geprogrammeerd. Te zien zijn onder andere een bijzondere dansperformance van de Amerikaanse Cynthia Stevens en concerten van vaste zomergast ‘Orkest de ereprijs’ en muziekvereniging ‘O.B.K. Otterlo’.

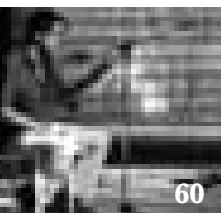
Special events

Na de renovatie van de Van de Velde vleugel komt het museum medio april weer in volle glorie ter beschikking voor special events. In mei is het Nederlands Architectuur Instituut te gast in het kader van museale uitwisseling, met als hoofdthema het Aldo Van Eyck paviljoen. In juni heeft de Gemeente Ede voor de vierde maal een ontbijt georganiseerd voor ruim 100 relaties. Als afsluiting van het ontbijt is er een circusvoorstelling in een circustent op het evenemententerrein in de beeldentuin. In september zijn twee congressen “Kunst en beleggen” georganiseerd door de Rabobank met aansluitend een avondopenstelling en diner. In september is de jaarvergadering van de Vereniging Rembrandt met een exclusieve openstelling en presentatie van de recente aankoop van Kurt Schwitters, mede mogelijk gemaakt door deze vereniging. In december vindt een avondcongres plaats voor recreatieve ondernemers van de Veluwe. Als laatste is het museum in december het decor voor de afscheidsreceptie van de bestuursvoorzitter van NP De Hoge Veluwe, de heer Vonhoff.

Het museum streeft ernaar nieuw publiek te interesseren voor het museum en bestaand publiek te verleiden tot herhaalbezoek. Om dit doel te kunnen verwezenlijken is in 2006 in nauwe samenwerking met de afdeling educatie voor het eerst een zomeravondprogramma georganiseerd in de beeldentuin van het

museum. - De vier zaterdagavonden hebben ieder een eigen thema met optredens, voorstellingen, performances en rondleidingen, om zo aantrekkelijk mogelijk te zijn voor het beoogde publiek. De eerste avond staat in het teken van literatuur en poëzie en biedt optredens van onder andere Simon Vinkenoog en Joost Zwagerman. De tweede avond heeft als thema theater.

Verschillende theatergezelschappen, zoals theatergroep Ponies, en kunstenaars treden op met voorstellingen voor iedere leeftijdsgroep. De derde avond staan muziek en dans centraal en wordt voornamelijk gemikt op een jong publiek met optredens van DJ's en licht- en geluidskunstenaars. De vierde en laatste avond biedt in aansluiting op de tentoonstelling **LIVING ART - ON THE EDGE OF EUROPE**, die speciaal op deze avond geopend blijft, een avond met Gypsy Jazz met het combo van Koen de Cauter. Rond de 'Zwoele Zomeravonden' wordt een reclamecampagne opgezet met een flyer, advertenties en driehoeksborden campagne. De avonden zijn druk bezocht en worden zeer goed ontvangen bij zowel het publiek als in de pers. De 'Zwoele Zomeravonden' zijn mogelijk gemaakt door de financiële steun van de BankGiro Loterij.

60 optreden Joost Zwagerman

61 De bosbar
van Broer en zus Pollemans

62 voorstelling Grasland
door Bureau Blanko

Warme Winter Weekends

Door het aanhalen van de banden met de jaarkaarhouders én uit het publieksonderzoek is naar voren gekomen dat er een grote behoefte bestaat aan meer activiteiten in het museum rond de collectie. Om tegemoet te komen aan deze behoefte, worden in december in het kader van een nieuw winterprogramma de eerste twee lezingen van een serie van acht gehouden. In de lezingen wordt telkens een ander thema in de werken van de vaste collectie belicht: portretten, dieren, stillevens en landschappen. Naast de lezingen worden ook twee workshops georganiseerd: 'Tekenen als Vincent van Gogh' en 'Portrettekenen'.

Toegankelijkheid van NPHV en het museum

Dankzij de inspanningen van de Openbaar Vervoer Denktank waar zowel het museum als NP De Hoge Veluwe deel van uit maakt, wordt per 10 december het dienstrooster van het regionale openbaar vervoer dusdanig aangepast dat het museum 1 keer per uur in 30 minuten vanaf station Ede-Wageningen te bereiken is.

Samenstelling bezoek

In 2006 heeft het museum 275.116 bezoekers ontvangen. Ondanks het feit dat de Van de Velde vleugel de eerste vier maanden van het jaar gesloten was, is dit iets meer dan in 2005 toen het museum 262.210 bezoekers heeft ontvangen. Opvallend is de toename van het aantal buitenlanders, met name uit de VS en Japan. Er is een duidelijke groei waar te nemen in het groepsbezoek zowel van scholen als nationale en internationale recreatieve groepen.

BankGiro Loterij aankopen

Met behulp van de loterij zijn de volgende aankopen in 2006 aangekocht:

- **Collectie Van Eelen-Weeber**, met steun van de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt
- **Rocky lumps, 2005-2006**, Tom Claassen
- **Flight to the moon and back, 1968 - 1969/2006**, Stanislav Filko
- **Five Elements, 1968-1969/2006**, Stanislav Filko
- **Happsoc IV, 1968-2006**, Stanislav Filko
- **Ohne Titel (Ereid), 1929**, Kurt Schwitters
- **Portugal-Engeland, 0-45', 01.07.2006, 2006**, Bálint Szombathy

Samenwerkingsverbanden

Rock Werchter Festival

Het bereiken van nieuwe doelgroepen is een van de speerpunten van het museum. In 2006 is daarom een samenwerking aangegaan met Amusee-vous voor een project op festival Rock Werchter.

Het museum neemt, samen met 43 Belgische musea en vier andere Nederlandse musea, deel aan het project. De organisatie wil jonge festivalgangers warm maken voor musea, een doelgroep die belangrijk is voor het museum. Op het festivalterrein staat een stand waarin de musea onder andere door middel van een filmpje worden gepresenteerd. Ieder museum krijgt een ambassadeur toegewezen uit het popcircuit. Bekende Nederlander Thé Lau fungeert als

‘rockpeter’ en spoort via een korte film festivalgangers aan een bezoek aan het Kröller-Müller Museum te brengen.

Bezoekers van het festival kunnen het museum op vertoon van de Rock Werchter polsband in de maanden juli, augustus en september gratis bezoeken.

Kunstweek

Naast de Boekenweek en de Week van de Nederlandse Film is er nu ook de Kunstweek. De Kunstweek staat voor de collectieve promotie van de hedendaagse Nederlandse beeldende kunst en heeft als primaire doelstelling het vergroten van de belangstelling voor deze kunst.

In 2006 kunnen voor het eerst ook musea voor moderne kunst aansluiten. Het Kröller-Müller Museum is een van de deelnemende musea. De Kunstweek omvat in totaal ongeveer 50 acties, activiteiten, evenementen en festiviteiten waaronder een grootste publiciteitscampagne, de verkiezing Kunstenaar van het Jaar, Kunstweek Exposities, het Kunstweek Boek, het Kunstweek geschenk, een website, een Bal, nieuwsbrieven, flyers en posters. Profiterend van de promotionele en communicatieve kracht van deze week, trekt het museum extra én nieuwe bezoekers.

Cultureel Ede Arrangement

De gemeente Ede wil graag het culturele toerisme stimuleren. In samenwerking met Hotel de Reehorst is een cultureel arrangement ontwikkeld en in de markt gezet met financiële steun van de gemeente.

Museumweekend

Tijdens het Museumweekend (8 en 9 april 2006) organiseert het Kröller-Müller Museum, voor de derde keer in samenwerking met de Pabo in Arnhem, een spannende ontdekkingstocht voor het hele gezin. De kinderen zoeken in de beeldentuin naar medewerkers van de verstrooide Professor Achjee, die de code van zijn kluis vergat. Door goed te speuren en aanwijzingen te combineren, wordt de code uiteindelijk gekraakt en kan het laatste schilderij terug naar de Van de Velde vleugel. Als beloning mogen de kinderen een speciale ansichtkaart met professor Achjee en de gevonden code naar opa en oma sturen.

Introductieruimtes

De heropening van de Van de Velde vleugel betekent ook de opening van twee nieuwe museale ruimtes. Op de plek waar zich tot de verbouwing onder andere het restauratieatelier bevindt, worden twee introductieruimtes ingericht waar bezoekers kennismaken met de geschiedenis van het museum en de collectie. Het chronologische verhaal van het echtpaar Kröller-Müller wordt geïllustreerd met filmpjes, foto's, brieven en documenten, maar ook met originele schetsen en schilderijen. De vormgeving is, net als het informatiecentrum, van Kinkorn.

Artwijs!

In samenwerking met het Centraal Museum in Utrecht, Museum Boijmans Van Beuningen in Rotterdam, het Bon- nefantenmuseum in Maastricht en het Museum van Moderne Kunst in Arnhem neemt het museum deel aan het project 'Artwijs!', waarbij middelbare scholieren met elkaar debatteren over stellingen die te maken hebben met kunst. Voor de leerlingen wordt een uitgebreid digitaal lespakket samengesteld, dat wordt aangeboden via www.artwijs.nl. Eind april vindt de landelijke finale plaats in het Museum voor Moderne Kunst Arnhem.

Make me famous!

In juni verschijnt een nieuw lespakket voor het middelbaar onderwijs: ***Make me famous!*** Het pakket bestaat uit drie modules: een computerspel 'Verzamelen als Helene', kopieerbare opdrachtkaarten en een speciale informatiekraant, met informatie over het museum en onder andere ook de huisregels, in stripvorm. De modules vormen samen een uitdagend lespakket voor middelbare scholieren van het VMBO en van HAVO/VWO. Het spel 'Verzamelen als Helene', dat vanaf oktober 2006 in het informatiecentrum gespeeld kan worden en vanaf februari 2007 ook via de website zal worden aangeboden, vormt de basis van het pakket. Tijdens het spel stellen de leerlingen, in de voetsporen van Helene Kröller-Müller, zelf een kunstverzameling samen. Ze bezoeken galleries en ateliers en kunnen meebieden op veilingen. Adviseur H.P.

Bremmer kan ingeroepen worden voor deskundig advies, zodat uiteindelijk alle spelers een bijzondere verzameling verwerven. Deze verzameling wordt uitgeprint en vormt de basis voor het museumbezoek. Met behulp van de kopieerbare opdrachtkaarten onderzoekt iedere leerling zijn of haar eigen verzameling. De opdrachtkaarten hebben verschillende thema's en worden aangeboden op verschillende niveaus, zodat het voor leerkrachten erg gemakkelijk is te differentiëren en een programma op maat samen te stellen. De informatiekraant biedt interessante en ver-

rassende informatie over het museum, gecombineerd met onder andere een kunsthoro- scop en de huisregels van het museum, in stripvorm. Het pakket kan ten slotte, naar eigen inzicht, worden uitge- breid met een speciale Make me famous!-rondleiding en een fotoworkshop.

67 Artwijs!

68 lespakket 'Make me famous!'

In augustus opent het nieuwe informatiecentrum de deuren. Het oude auditorium is tijdens de renovatieperiode omgebouwd tot een multifunctionele, educatieve ruimte, waar bezoekers van het museum informatie vinden over de collectie, de geschiedenis en actuele activiteiten van het museum. - Met de

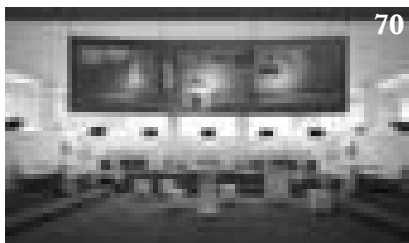

69

heropening herstelt het museum de oorspronkelijke functie van deze bijzondere ruimte, die door Helene Kröller-Müller als volgt is omschreven: 'Wij hadden ook het gebouw van Van de Velde niet alleen de bestemming van een museum voor schilderijen willen geven, maar wij hadden, [...] een poging willen wagen om, door op allerlei manieren contact met het publiek te zoeken, het te verheffen

en te laten worden een middelpunt van geestelijk leven op het gebied der beeldende kunst.'

In 2006 wordt de ruimte weer het publieke middelpunt van de Van de Velde vleugel. Het centrale deel wordt geschikt gemaakt voor workshops, kleine lezingen en ontvangsten. Bezoekers

70

krijgen hier ook de mogelijkheid door publicaties van de museumwinkel te bladeren en twee

71

72

vitruines doen verslag van actuele activiteiten en evenementen van het museum. Op de omloop kan gebruik worden gemaakt van twee verschillende computertoepassingen. Met de 'rou-temaker' kunnen bezoekers zelf een rondleiding samenstellen door de collectie of een themarondleiding uitkiezen, die ter plekke wordt uitgeprint. Naast de achtergrondinformatie krijgt

de bezoeker daarbij ook een plattegrond met de locatie van de gekozen kunstwerken. Dit is mogelijk door een koppeling met het registratiesysteem van het museum (T.M.S.), waardoor snel kan worden ingespeeld op veranderingen in informatie

en locaties. De toepassing is een gemeenschappelijk initiatief van het Kröller-Müller Museum en het Museum voor Moderne Kunst in Arnhem. Op de overige computers kunnen zes spelers tegelijk een demoversie van het spel 'Verzamelen als Helene' (*zie verder onder educatie, p.104*) spelen. Op het grote scherm, middenin de ruimte, kunnen andere bezoekers, aan de hand van historische foto's uit het archief en een tijdlijn, het verloop van het spel volgen. Ook de veilingen worden op het scherm getoond.

Een prachtig resultaat, dankzij verschillende sponsors (*zie verder onder marketing, p.92*), dat de komende jaren verder zal worden uitgebreid en geperfectioneerd.

Website

In oktober lanceert het museum een nieuwe website (*zie verder onder marketing, p.93*). De site krijgt een nieuwe, functionele opbouw en een aantal nieuwe toepassingen, die aansluiten bij het publieksbeleid van het museum. Uitgangspunt van de nieuwe structuur is functionaliteit en het vergroten van de mogelijkheden om het publiek te informeren. Ontwerper Zicht nieuwe media-ontwerpers draagt bovendien zorg voor een effectief Content Management Systeem, waarmee gemakkelijk inhoud kan worden toegevoegd en gewijzigd. Nieuw op de website zijn onder andere eigen pagina's voor de restauratieafdeling en de wetenschappelijke afdeling en een column van de directeur. Als nieuwe toepassing wordt onder andere de 'routemaker' (*zie verder onder Uitgelicht, p.106*) toegevoegd. Hiermee kunnen bezoekers nu ook vanuit huis informatie vinden over de collectie. Scholen kunnen de toepassing bovendien gebruiken voor kunstprojecten, spreekbeurten en werkstukken. Naast de routemaker verschijnt er ook een collectiezoeker, waarmee het mogelijk is een deel van de collectie online te bekijken. In februari 2007 zal het spel 'Verzamelen als Helene' (*zie verder onder educatie, p.104*) worden toegevoegd, zodat scholen het op kunnen nemen in de voorbereiding op hun museumbezoek. In de toekomst zal de site worden uitgebreid met een webcam in de beeldentuin, een digitale nieuwsbrief en een webwinkel.

Schoolkaart

Educatie is een van de pijlers van het museum. Het is daarom van groot belang het schoolbezoek zo veel mogelijk te stimuleren. Om scholen tegemoet te komen in de kosten, heeft het museum in samenwerking met NP De Hoge Veluwe een schoolkaart ontwikkeld. De schoolkaart maakt het basisscholen mogelijk tegen een eenmalig bedrag van € 130 een jaar lang met een ongelimiteerd aantal scholieren zo vaak het museum te bezoeken als wenselijk. Scholen die zich aanmelden, krijgen bovendien gratis de lesmethode ***Filosoferen met beelden*** toegestuurd.

De schoolkaart is in 2006 als pilot uitgezet onder regionale scholen met de bedoeling bij gebleken succes de kaart op landelijk niveau aan te bieden. In het eerste jaar zijn er al ruim 80 scholen met een schoolkaart.

Filosoferen met natuur

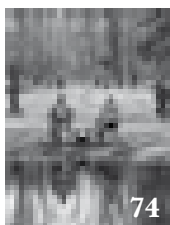
In navolging van ***Filosoferen met beelden***, de lesmethode van het museum die kinderen (vanaf 7 jaar) op speelse wijze laat kennismaken met filosofie en kunst, verschijnt ***Filosoferen met natuur***, van NP De Hoge Veluwe. De methoden sluiten zowel qua vorm als qua inhoud naadloos op elkaar aan, waardoor het mogelijk is educatieve materialen over natuur en kunst te combineren tot één lespakket.

Persmomenten

Voor het verkrijgen van free publicity verstuurt het museum persberichten. Deze hebben niet alleen betrekking op tentoonstellingen. In 2006 is er veel te communiceren over wat er gebeurt in het museum en de beeldentuin. Daarnaast zijn er activiteiten of andere zaken die het museum graag onder de aandacht brengt. Deze worden hieronder kort belicht. Een inhoudelijke beschrijving van tentoonstellingen begint op pagina 37.

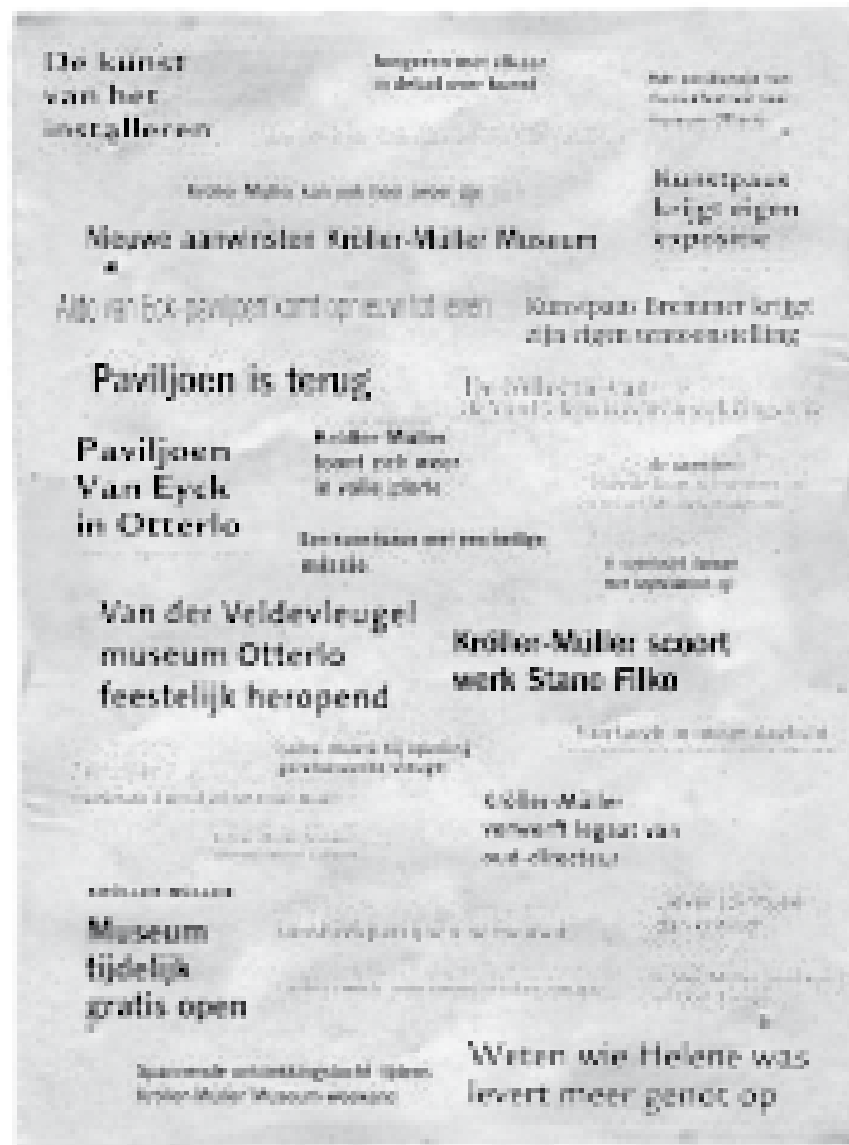
De maand januari begint met de presentatie van de vernieuwde Raad van Toezicht. Drie nieuwe leden zijn eind 2005 toegetreden: Francine Houben, Paul Mackay en Anthonie Stal.

Met de laatste werkzaamheden van de renovatie in het vooruitzicht staat de periode van 28 maart tot en met 7 april in het teken van de herinrichting. Omdat alleen de vleugel van Quist open is, besluit het museum gedurende deze korte tijd geen entreegelden te heffen.

Al sinds enkele jaren neemt het Kröller-Müller Museum deel aan het landelijke Museumweekend. In 2006 valt dit weekend op 8 en 9 april. In nauwe samenwerking met de Arnhemse Pabo wordt in de beeldentuin een spannende ontdekkingstocht georganiseerd (*zie verder onder educatie, p.102*)

Op 13 april staat het Artwijs!-project centraal. Jongeren gaan met elkaar in debat over kunst (*zie verder onder educatie, p. 104*).

Op 21 maart staat de opening van het **Aldo van Eyck paviljoen** centraal. De (internationale) pers is zeer geïnteresseerd en besteedt uitgebreid aandacht aan deze aanwinst. Het is opvallend dat het werk zo'n belangrijke positie heeft in de Nederlandse architectuur en nog zo sterk leeft in gedachten van degenen die het oorspronkelijke paviljoen hebben gezien in de jaren zestig. - Niet alleen het paviljoen zelf is interessant. Het museum beschikt hiermee nu over een extra tentoonstellingsruimte voor zo'n 50 min of meer kwetsbare beelden uit de eigen collectie. De restauratie-afdeling van het museum besteedt veel tijd en aandacht aan het behandelen van de beelden zodat ze buiten geëxposeerd kunnen worden.

Het museum organiseert op de openingsdag een lezing over Van Eyck en het paviljoen, gegeven door Francis Strauven, hoogleraar architectuur aan de Universiteit van Gent en Van Eyck-kenner. Deze lezing is binnen enkele dagen volgeboekt en voorziet in een grote behoefte. Dankzij de samenwerking met de Bond van Nederlandse Architecten en het Nederlands Architectuur Instituut komen veel architecten uit het hele land naar de opening en de lezing.

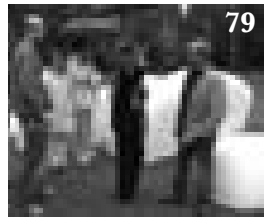
75 Maquette Aldo van Eyck paviljoen

76 opening paviljoen door Hannie van Eyck en Evert van Straaten

aangevuld op internet en vervolgens in het zaterdagse katern 'weeklog' verschijnt.

Op 24 mei komt een 17-jarige jongen ten val op het kunstwerk **Kijk Uit Attention**. Het ongeluk is onderwerp in vele kranten, op radio en televisie.

Op de eerste zomerdag, 21 juni, ontmoet kunstenaar Tom Claassen publiek in de beeldentuin rond zijn kunstwerk **Rocky lumps**. Sinds 2005 organiseert het museum een dergelijk 'Meet the artist'-programma om het publiek op een informele wijze kennis te laten maken

met een kunstenaar, die op dat moment werkt aan een kunstwerk in museum of beeldentuin. Niet alleen aan het 'Meet the artist'-programma wordt aandacht besteed in de media, maar ook aan het nieuwe kunstwerk, een in het oog springend werk naast het Rietveld paviljoen.

78 Heropening Van de Velde vleugel

79 Meet the artist, Tom Claassen

80 Tom Claassen, **Rocky Lumps**, 2005-2006

81

81 Volkskrant weeklog Evert van Straaten

1 juli is de openingsdag van de grote zomertentoonstelling **LIVING ART- ON THE EDGE OF EUROPE**. Er is veel belangstelling van de pers voor deze presentatie.

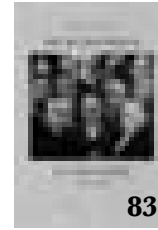
Met ingang van dezelfde datum verandert de Raad van Toezicht opnieuw: voorzitter Sjoerd Eisma neemt na 12 jaar afscheid. Nieuwe voorzitter is Anthonie Stal, vanaf 2006 lid. Nieuw lid vanaf 1 juli is Alexander Rinnooy Kan.

Op 8 juli start de eerste van vier 'Zwoele Zomeravonden'. Een succes dat al snel door alle landelijke dagbladen wordt aangeraden (zie verder onder *Uitgelicht*, p. 96). De volgende 3 avonden en persmomenten zijn 22 juli, 5 en 19 augustus. In dezelfde periode valt het al bestaande 'Talent in de Tuin' zomerprogramma, met onder andere optredens uit het Gelderse Muziekszomer programma.

In augustus komt een journalist van De Gelderlander een kijkje nemen in de museumwinkel. Er volgt een algemeen artikel over winkels in musea waar de winkel van het Kröller-Müller Museum positief uit komt.

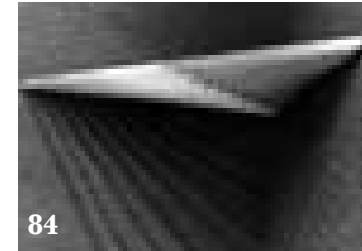
In september maakt het museum de aanwinst van Kurt Schwitters bekend: **Ohne Titel (ereid)** uit 1929. Deze collage betekent het tweede werk van deze kunstenaar in de verzameling van het museum. (zie verder onder *Uitgelicht* p. 64)

Op 14 oktober opent de tentoonstelling **DE KUNSTPAUS, H.P. BREMMER**. Aan de tentoonstelling en bijbehorende publicatie wordt veel aandacht geschonken. Op de opening houdt auteur Hildelies Balk een inleiding en vertellen twee kleinkinderen van Bremmer, Aleida Mosselman en Floris Takens, over zijn rol als grootvader.

In oktober wordt melding gemaakt van de nieuwe website van het museum.

Op 25 oktober opent de tentoonstelling **INSIDE INSTALLATIONS**, een presentatie waarin op zaal aan installaties wordt gewerkt onder leiding van de restaurator moderne kunst van het museum. De tentoonstelling belandt aan het einde van het jaar in de top 5 van interessante beeldende kunst tentoonstellingen in het jaar 2006 van NRC Handelsblad. In samenwerking met ICN wordt een kaart geproduceerd met uitleg over het gehele project.

In november maakt het museum opnieuw een aanwinst bekend: het werk **Flight to the Moon and Back** (1969) van de Slowaakse kunstenaar Stano Filko. De installatie is onderdeel geweest van de tentoonstelling **LIVING ART – ON THE EDGE OF EUROPE**. Het werk wordt opgesteld in een presentatie met aanwinsten en vervolgens in een opstelling met moderne kunst.

Het laatste persmoment in 2006 is de tentoonstelling van de collectie Van Eelen-Weeber die opent op 21 december. De AVRO wijdt het programma Nieuw in Nederland aan deze bijzondere collectie. De uitzending, met onder andere Henriëtte van Eelen aan het woord, is te zien in de tentoonstelling.

Filmploegen vanuit Taiwan, Japen, Korea en Duitsland zijn te gast geweest om algemene sfeerbeelden van het museum te maken.

Publiciteitsmateriaal

Al enkele jaren brengen NP De Hoge Veluwe en het Kröller-Müller Museum twee folders uit. Een algemene folder die bedoeld is voor potentiële bezoekers, zoals in VVV's, hotels, campings en bungalowparken. In voorafgaande jaren is deze algemene informatie-folder van het museum gezamenlijk met NPHV uitgebracht. In 2006 is ervoor gekozen een eigen folder uit te geven. Hiervoor is gekozen om de eigen iden-

titeit van het museum in de nieuwe huisstijl beter te kunnen uitdrukken. Deze folder is dan ook ontworpen door Studio Anthon Beeke. De andere folder, Info, verschijnt in de vorm van een flyer en is bedoeld voor park- en museumbezoekers. Info heeft een actueel karakter en vermeldt alle activiteiten van het park en de tentoonstellingen in het museum, per kwartaal. In 2006 is het formaat aangepast zodat de folder nu bij aankoop van een entreekaartje kan worden verstrekt door de kassamedewerker.

Publieksbegeleiding

De coördinatoren educatie, marketing en sponsoring, en pers en publiciteit zijn in 2005 een werkgroep publieksbegeleiding gestart. In 2006 zorgen zij gezamenlijk ondermeer voor alle communicatie-uitingen in de vorm van borden, voor het publiek over de resterende renovatie en andere werkzaamheden en tentoonstellingen in en om het museum.

Onder Bedrijfsvoering vallen de technische dienst, tuindienst, centrale meldkamer, dagbewaking, financiële administratie en de museumwinkel.

Renovatie ten einde

Maart 2006 wordt de renovatie van de Van de Velde vleugel afgerond. Het museum heeft nu een brandvrij, koperen dak. Het lichtreguleringsstelsel is verbeterd en het daglichtniveau is volledig regelbaar door middel van verstelbare lamellen. De vleugel is geheel toegankelijk voor invalide bezoekers zonder begeleiding. Voormalige restauratie-ateliers zijn bij het museum getrokken, waardoor er meer tentoonstellingsruimte is. Alle 78 ramen zijn voorzien van braakvertragend glas. Op meerdere plaatsen zijn andere fysieke barrières opgeworpen om de mogelijkheid tot braak zoveel mogelijk te beperken. In de dienstenvleugel zijn drie werkruimtes geheel gerenoveerd. Ook is naast de personeelskantine een nieuw terras gerealiseerd.

Risicobeheer

In dit jaar is een begin gemaakt met een totaal nieuwe visie op risicobeheer. Een belangrijk kenmerk hiervan is het uitbreiden van het aantal camera's zodat steeds meer plaatsen in en om het gebouw te zien zijn. Dit plan zal de komende jaren steeds verder worden ingevoerd.

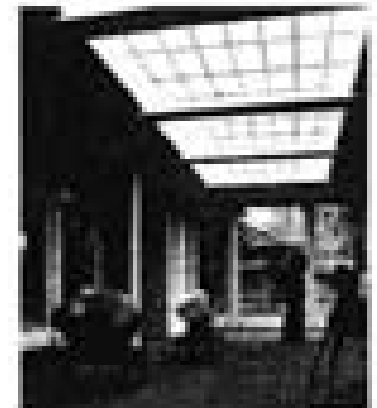
Rietveldpaviljoen

Het Rietveldpaviljoen is in een slechte staat van onderhoud. Om tot een visie te komen hoe dit kwetsbare gebouw in de toekomst kan worden gerenoveerd is in 2006 een studie afgerond. De komende jaren zal de renovatie volgens dit plan ter hand worden genomen.

Speciaal museumglas

OTTERLO – Het Kröller-Müller-museum is onlangs ingrijpend gerenoveerd. Belangrijk onderdeel in de renovatie waren de daklichten, die ervoor zorgen dat de kunstwerken onder daglicht bekeken kunnen worden. Het toegepaste glas van Glaverbel bleek aan de hoge eisen te voldoen. De buitenruimte is van extra helder Flambé floatglas, terwijl de binnenruimte een lamellenstelling is van zeventien millimeter dik dertig minuten brandwerend glas, opnieuw extra helder floatglas, en een Pyro-

folie. Daarnaast is in de binnenruimte Melux toegepast, om het licht een satijnachtig effect te geven.

Een gebruikersvergunning is een vergunning die door de brandweer wordt verleend. Het gaat erom dat het museum brandveilig is en als museum kan functioneren voor het publiek.

- Het nieuwe bouwbesluit stelt zwaardere eisen aan met name de brandcompartimentering. Ook de vluchtroutes moeten beter worden aangegeven. Om de gebruikersvergunning voor het gehele museumgebouw te kunnen verkrijgen is een grote en ingrijpende aanpassing van de Quist vleugel nodig. Deze vleugel is in de jaren zeventig gebouwd en omvat tentoonstellingsruimtes, kantoren en restauratie-ateliers. Op het gebied van braakwerendheid moet er een aantal bouwkundige ingrepen worden gedaan.

Nu er verschillende werkzaamheden worden uitgevoerd, wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt om de vloerbedekking te vernieuwen en worden andere onderhoudsmaatregelen uitgevoerd. Langs alle raampartijen in de Quist vleugel zijn de plinten opgehoogd met nieuwe platen. Bezoekers zullen zich hier nu niet meer verstappen of vallen. In de nieuwe platen is een ingenieus luchttoevoersysteem ondergebracht die de condensvorming op de ramen zal voorkomen.

Om de overlast voor het publiek zoveel mogelijk te beperken is er voor gekozen al deze werkzaamheden gefaseerd uit te voeren. De vleugel zal op geen enkel moment geheel gesloten worden. De eerste fase is in dit verslagjaar uitgevoerd, de overige 4 fases zullen in 2007 en 2008 hun beslag krijgen. Het museum is hiermee één van de eerste grote musea in Nederland die de vergunning aanvraagt.

In het jaar 2006 is naast de gebruikelijke werkzaamheden aandacht besteed aan voorbereidingen en aanpassingen voor kunstwerken in de beeldentuin. Op de Franse berg zijn rondom het kunstwerk **Kijk Uit Attention** bomen geplant. Op het veld waar

92

Needle tower van Kenneth Snelson staat, zijn ongeveer 25 douglassparren van 30 meter weggehaald zodat de Franse berg nog beter in het zicht komt. In maart staan het planten en de afwerking rond het nieuwe Van Eyk paviljoen centraal. Rond dezelfde tijd en in april besteedt de tuindienst veel aandacht aan de afwerking rond de Van de Velde vleugel na de renovatie en het leggen van graszoden voor de heropening. In juni is het kunstwerk **Rocky lumps** van Tom Claas-

sen klaar en wordt het gras rondom het kunstwerk opnieuw gelegd zodat het goed te betreden is voor het publiek. De tuindienst werkt volop en met veel plezier mee aan de vier Zwoele Zomeravonden met diverse hand-en spandiensten (*zie verder onder Uitgelicht, p. 96*). Het jaar wordt afgesloten met het zagen van bomen op de plaats waar het nieuwe kunstwerk van Marta Pan in het voorjaar van 2007 zal worden gebouwd.

93

94

95

In het beleidsplan 2003-2008 is aangegeven welke koers het museum de komende jaren gaat varen. Nu deze koers vastligt is het moment aangebroken om een bij dit algemene beleid passend personeelsbeleid te herformuleren. Het vorige personeelsbeleidsplan dateert uit 2002. De behoefte van de directie en de ondernemingsraad (OR) is om op korte termijn het aanwezige plan aan te vullen en/of te herformuleren. Dit jaar is dit concept personeelsbeleidplan aan de directie aangeboden en aan de ondernemingsraad voorgelegd.

Onderwerpen die verder zijn uitgediept zijn onder andere:

- scholing en opleiding
- interne communicatie
- ouderenbeleid, waarbij expliciet de komende vergrijzing tot 2013 onder de aandacht wordt gebracht
- leidraad voor het houden van een functioneringsgesprek
- de beoordelingsprocedure
- het ziekteverzuim

Het opleidingsinstituut ECABO erkent het museum in 2006 als leerbedrijf voor managementopleidingen in de beveiliging. In 2005 is het museum erkend als leerbedrijf voor de beveiliging/bewaking (beveiliger 2).

Collectiviteit ziektekosten

Met ingang van 1 januari 2006 is de nieuwe zorgverzekeringswet ingegaan. Dit is de aanleiding voor de afdeling om te kijken wat het museum gaat doen met de collectieve ziektekostenvergoeding die tot dan is ondergebracht bij Menzis. Samen met de OR is dit uitvoerig onderzocht. Uiteindelijk is besloten om de collectieve verzekering bij Menzis te houden.

jaarverslag

2006

bijlagen

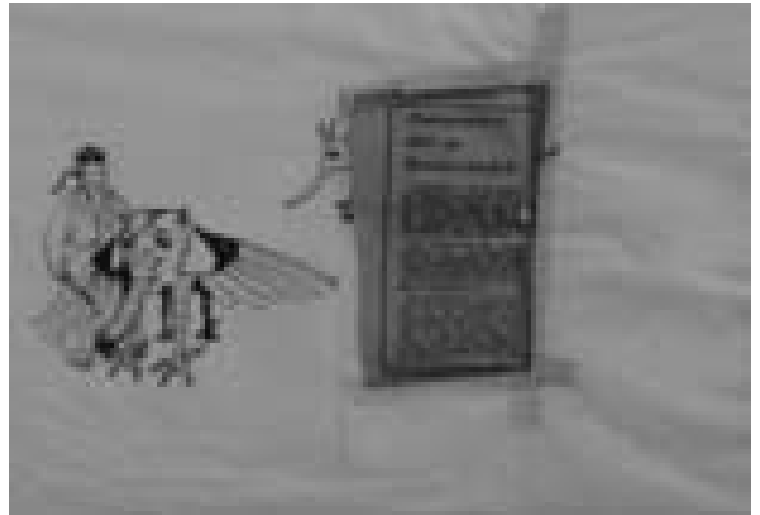

aanwinsten

In het verslagjaar is de collectie van het Kröller-Müller Museum uitgebreid met 45 aankopen en 38 schenkingen.

Otto Piene
Atoomcolk, 1965 olieverf op doek
 100 x 100 cm inv.nr. KM 130.694
 herkomst: schenking Ida en Piet Sanders, Schiedam

Panamarenko
Zonder titel, zomer 1974 inkt en krantenpapier,
 met tape vastgezet op transparant papier 21 x 27 cm
 inv.nr. KM 131.155 herkomst: schenking Paul Hefting

Anthon van Rappard
Boereneef met bomen, 1879
 inkt op papier, gewassen
 6,8 x 10,4 cm
 inv.nr. KM 131.183
 herkomst: schenking
 Centraal Museum, Utrecht

Anthon van Rappard
Boereneef met bomen, 1879
 zwart krijt, potlood op papier
 23,5 x 31,9 cm
 inv.nr. KM 131.172
 herkomst: schenking
 Centraal Museum, Utrecht

Anthon van Rappard
Boereneef met bomen, 1879
 inkt op papier
 6,6 x 10,4 cm
 inv.nr. KM 131.181
 herkomst: schenking
 Centraal Museum, Utrecht

Anthon van Rappard
Bosgezicht, 1879
 inkt op papier
 21,2 x 16,4 cm
 inv.nr. KM 131.171
 herkomst: schenking
 Centraal Museum, Utrecht

Anthon van Rappard
Gezicht op Damme (dorpsgezicht aan rivier), 1881
 aquarel, potlood op papier
 18 x 27,5 cm
 inv.nr. KM 131.168
 herkomst: schenking
 Centraal Museum, Utrecht

Anthon van Rappard
Boerenwoning, 1881
 inkt, potlood op papier
 23,5 x 31,9 cm
 inv.nr. KM 131.170
 herkomst: schenking
 Centraal Museum, Utrecht

Anthon van Rappard
Dorpsweg, 1881
 inkt op papier
 12,7 x 17,5 cm
 inv.nr. KM 131.179
 herkomst: schenking
 Centraal Museum, Utrecht

Anthon van Rappard
Boerschuren, 1879-1880
 sepia op papier, gewassen
 6,8 x 10,4 cm
 inv.nr. KM 131.182
 herkomst: schenking
 Centraal Museum, Utrecht

Anthon van Rappard
Gezicht op Berchem met St. Agathakerk, 1881
 aquarel, potlood op papier
 14,5 x 23,1 cm
 inv.nr. KM 131.174
 herkomst: schenking
 Centraal Museum, Utrecht

Anthon van Rappard
Boerenwoning met een boom, 1879
 houtskool op papier
 6,6 x 10,4 cm
 inv.nr. KM 131.180
 herkomst: schenking
 Centraal Museum, Utrecht

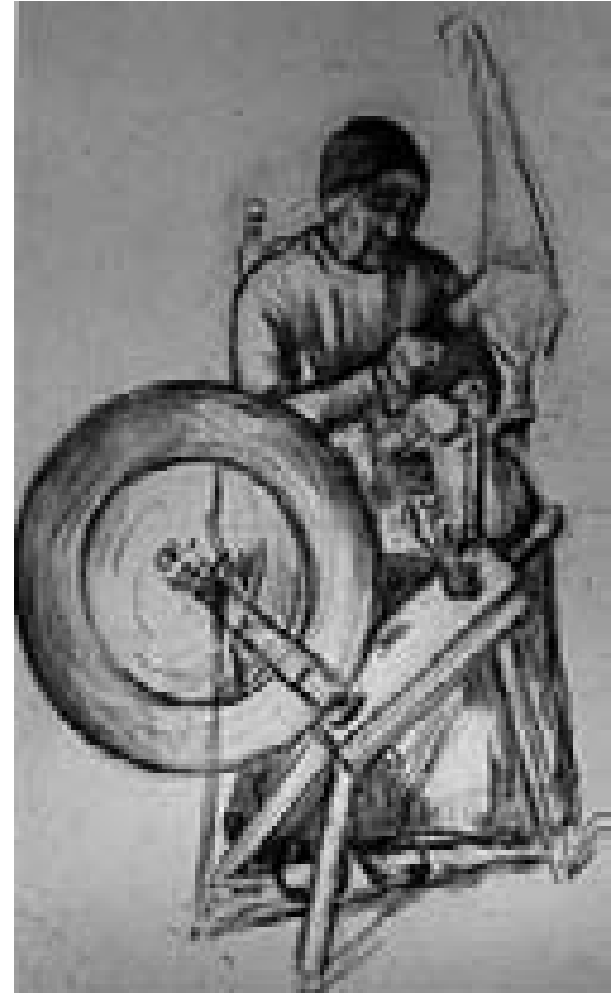
Anthon van Rappard
Landschap met knotwilgen, 1880
 potlood, krijt op papier
 25,6 x 32,5 cm
 inv.nr. KM 131.176
 herkomst: schenking
 Centraal Museum, Utrecht

Anthon van Rappard
Vrouw met een zak op de rug, ongedateerd
 inkt op papier, gewassen
 28,7 x 20,3 cm inv.nr. KM 131.177
 herkomst: schenking Centraal Museum, Utrecht

Anthon van Rappard
Vrouw met een zak op de rug, ongedateerd
 inkt op papier 28,6 x 23,1 cm
 inv.nr. KM 131.175
 herkomst: schenking Centraal Museum, Utrecht

Anthon van Rappard
Oude vrouw aan het spinnen, 1882-1883
 potlood, zwart krijt op papier 58,9 x 32 cm inv.nr. KM 131.167
 herkomst: schenking Centraal Museum, Utrecht

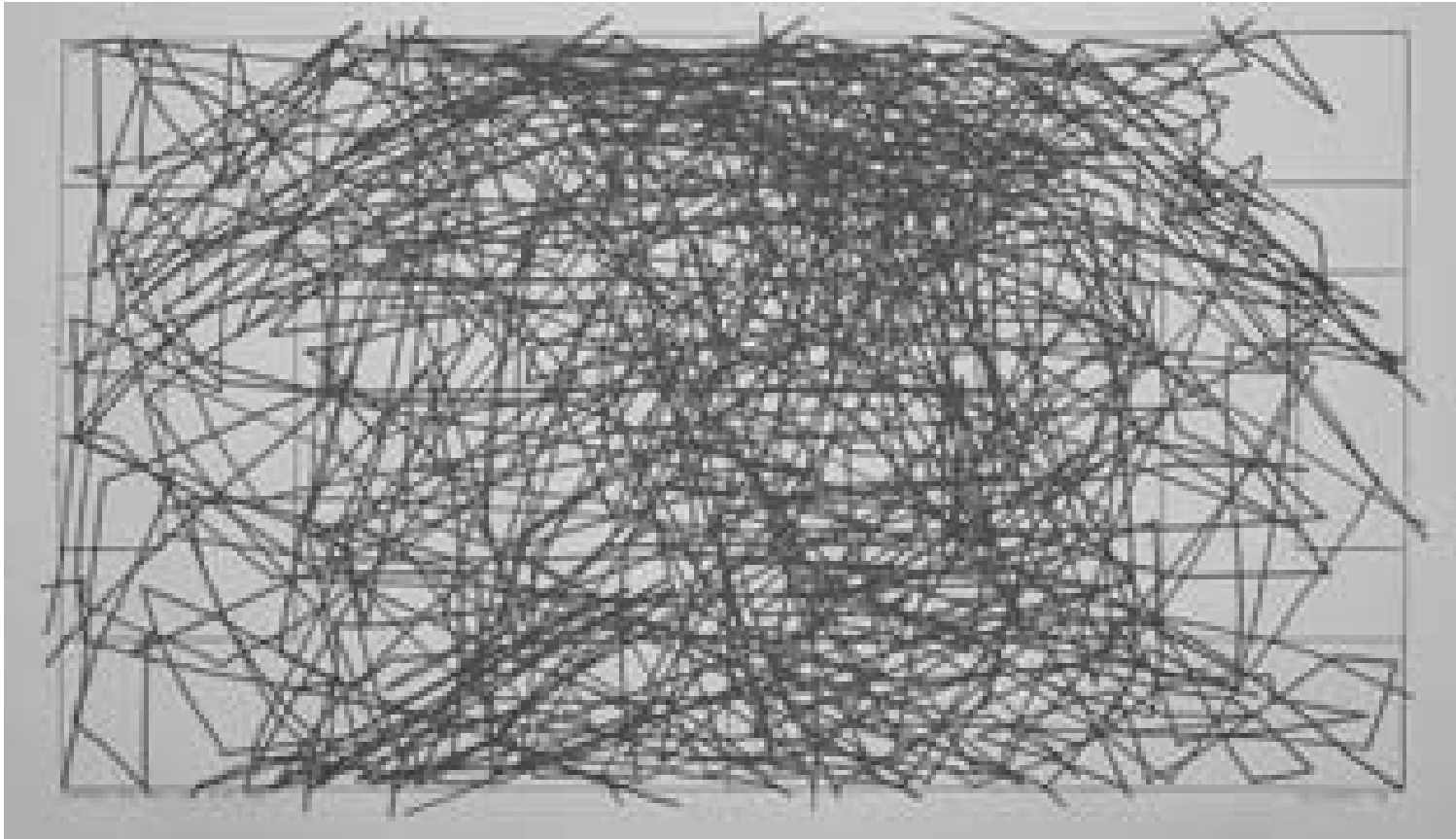
Anthon van Rappard
Zittende oude Drentse vrouw, 1882-1883
 ets op papier
 29 x 22 cm
 inv.nr. KM 131.173
 herkomst: schenking Centraal Museum, Utrecht

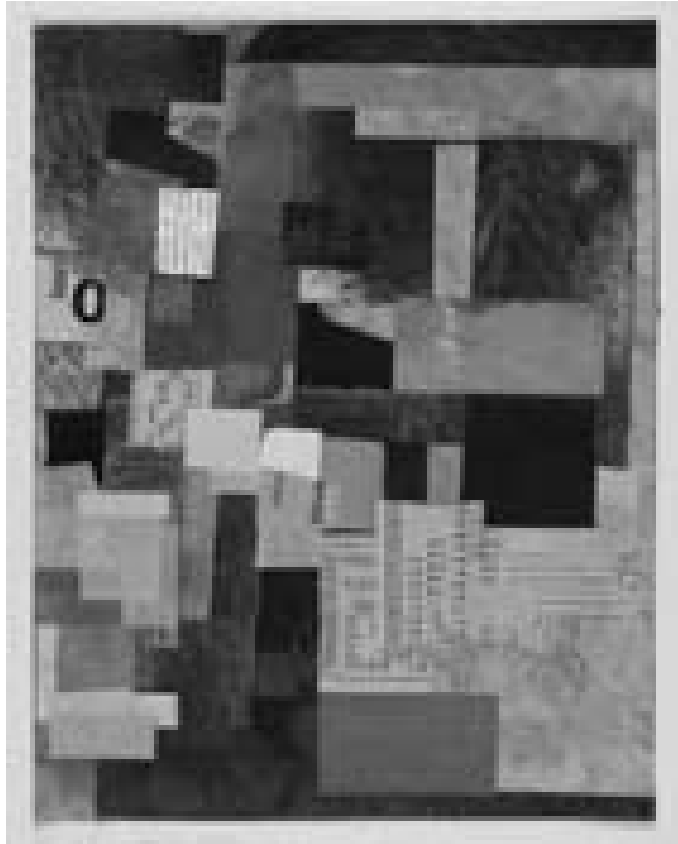
Anthon van Rappard
Voorlezer, 1881
 potlood op papier
 16,2 x 12 cm
 inv.nr. KM 131.169
 herkomst: schenking Centraal Museum, Utrecht

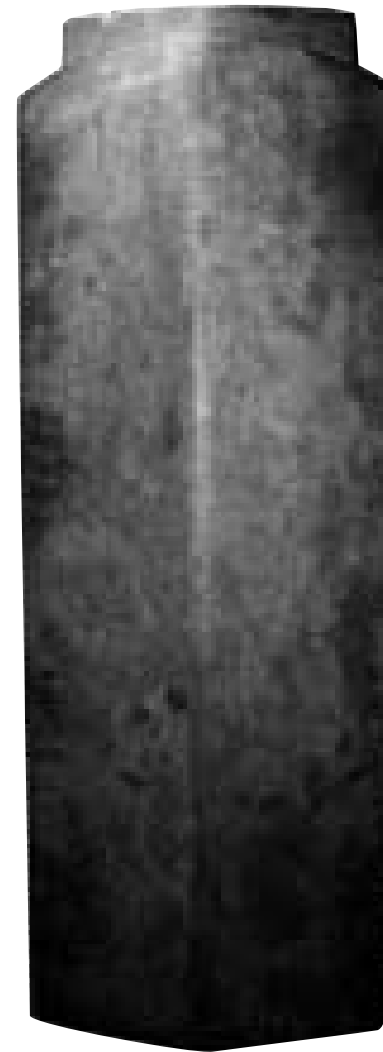
Anthon van Rappard
Vaas, 1883
 aquarel, gouache op papier
 46,9 x 29,8 cm inv.nr. KM 131.178
 herkomst: schenking Centraal Museum, Utrecht

Bálint Szombathy
Portugal-Engeland, 0-45',
01.07.2006, 2006
inkt op papier
73,3 x 100,2 cm
inv.nr. KM 131.202
herkomst: Bálint Szombathy,
Budapest verworven met steun
van de BankGiro Loterij

Kurt Schwitters
Ohne Titel (Ereid), 1929 collage op papier
 27,8 x 21,5 cm inv.nr. KM 131.185
 herkomst: veiling Christie's, Londen
 verworven met steun van de BankGiro Loterij

Ted Carrasco
Le gardien de la nuit, 1973
 steen
 96 x 75,5 x 25,5 cm
 inv.nr. KM 129.875
 herkomst: schenking Ted Carrasco

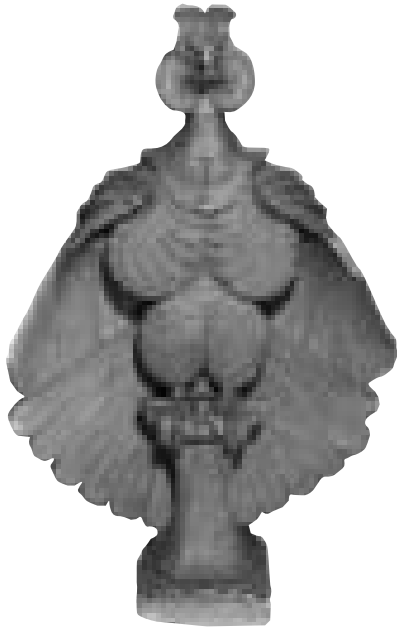
Tom Claassen
Maquette voor Rocky lumps, ongedateerd
 gips
 7,5 x 40 x 65 cm
 inv.nr. KM 131.144
 herkomst: Tom Claassen

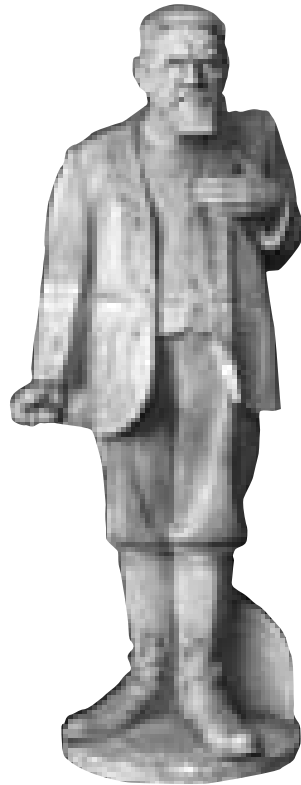
Tom Claassen
Model voorstudie Rocky lumps, circa 2004
 ongebakken klei
 inv.nr. KM 131.186
 herkomst: schenking Tom Claassen

Tom Claassen
Rocky lumps, 2005-2006
beton
inv.nr. KM 131.075
herkomst: Galerie Fons Welters, Amsterdam
verworven met steun van de BankGiro Loterij

Joseph Mendes da Costa
Havik, circa 1913
 gips
 96,5 x 65 x 33 cm inv.nr. KM 131.157
 herkomst: schenking Centraal Museum, Utrecht

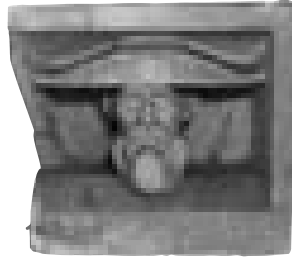
Joseph Mendes da Costa
Generaal Christiaan de Wet, 1916
 gips h. 153 cm inv.nr. KM 131.158
 herkomst: schenking Centraal Museum, Utrecht

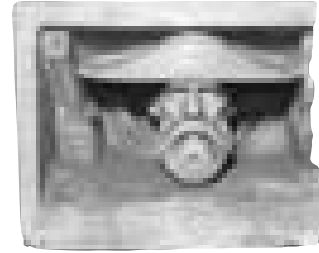
Joseph Mendes da Costa
St. Hubertus, 1922
 terracotta
 61,5 x 61,5 cm
 inv.nr. KM 131.165
 herkomst: schenking Centraal Museum, Utrecht

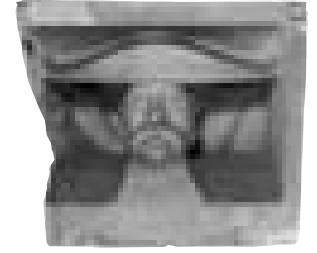
Joseph Mendes da Costa
St. Hubertus, 1922
 terracotta
 61,5 x 61,5 cm
 inv.nr. KM 131.166
 herkomst: schenking Centraal Museum, Utrecht

Joseph Mendes da Costa
Zuidafrikaanse boer, 1916
 gips 55 x 64 cm inv.nr. KM 131.160
 herkomst: schenking Centraal Museum, Utrecht

Joseph Mendes da Costa
Zuidafrikaanse boer, 1916
 gips 55 x 65 cm inv.nr. KM 131.164
 herkomst: schenking Centraal Museum, Utrecht

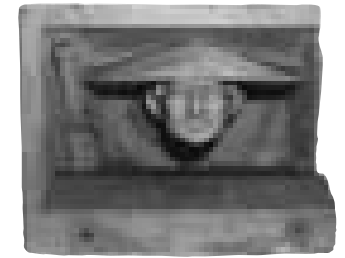
Joseph Mendes da Costa
Zuidafrikaanse boer, 1916
 gips 55 x 72 cm inv.nr. KM 131.161
 herkomst: schenking Centraal Museum, Utrecht

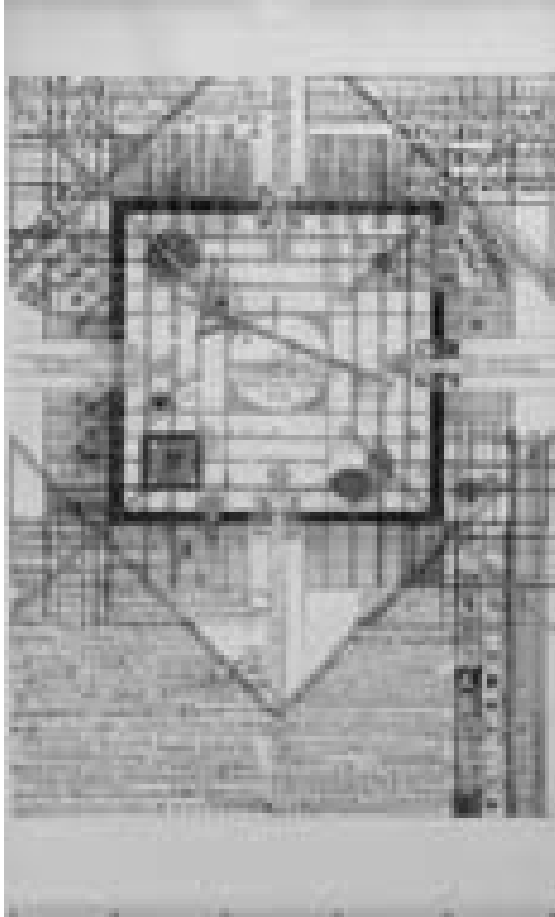
Joseph Mendes da Costa
Zuidafrikaanse boer, 1916
 gips 55 x 60 cm inv.nr. KM 131.159
 herkomst: schenking Centraal Museum, Utrecht

Joseph Mendes da Costa
Zuidafrikaanse boer, 1916
 gips 55 x 58 cm inv.nr. KM 131.162
 herkomst: schenking Centraal Museum, Utrecht

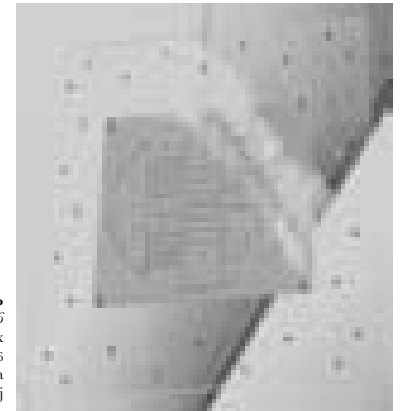
Joseph Mendes da Costa
Zuidafrikaanse boer, 1916
 gips 55 x 66 cm inv.nr. KM 131.163
 herkomst: schenking Centraal Museum, Utrecht

Stanislav Filko
Ontwerp voor presentatie voor het Kröller-Müller Museum
 (tentoonstelling *Living Art - On the Edge of Europe*), 2006
 kleurendruk op kunststof (PVC) inv.nr. KM 131.208
 herkomst: schenking Stanislav Filko, Bratislava

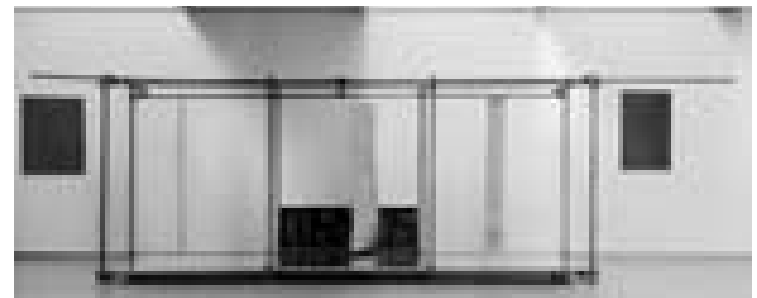
Stanislav Filko
Hapsoe IV, 1968-2006
 offset en balpen op papier, moeren, bouten, perspex
 inv.nr. KM 131.207
 herkomst: Stanislav Filko, Bratislava
 verworven met steun van de BankGiro Loterij

Stanislav Filko
Five Elements, 1968-1969/2006
 zeeafdruk, moeren, bouten, perspex
 inv.nr. KM 131.206
 herkomst: Stanislav Filko, Bratislava
 verworven met steun van de BankGiro Loterij

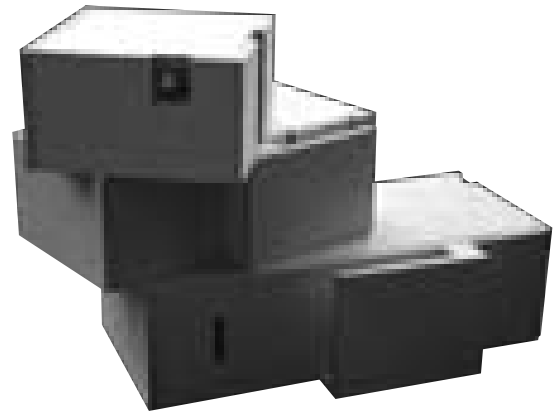

Stanislav Filko
Flight to the moon and back, 1963 - 1969/2006
 aluminium, acrylaat, steigerbuizen, multiplex, spiegels
 255 x 900 x 172 cm
 inv.nr. KM 131.205
 herkomst: Stanislav Filko, Bratislava
 verworven met steun van de BankGiro Loterij

Juan Muñoz
El norte de la montaña, 1986
 brons 27,5 x 79 x 50 cm
 inv.nr. KM 130.692
 herkomst: schenking Ida en Piet Sanders, Schiedam

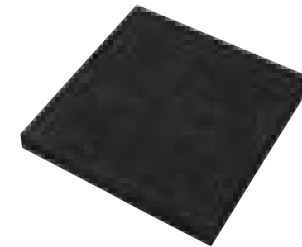
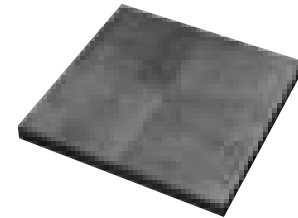
Pjotr Müller
*Maquette voor een installatie
 tegen de Franse Berg (1e voorstel), 2005*
 hout inv.nr. KM 131.187
 herkomst: schenking Pjotr Müller

Carl Andre
64 Bent Nail Run, 1969
 verbogen spijkers
 1,5 x 1,5 x 600 cm
 inv.nr. KM 130.711
 herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber, Amsterdam
 verworven met steun van de BankGiro Loterij,
 de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt

Carl Andre
Aluminum Jonas Piece, 1968

aluminium
 2,5 x 31 x 31 cm
 inv.nr. KM 130.709
 herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber, Amsterdam
 verworven met steun van de BankGiro Loterij,
 de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt

Carl Andre
Steel Jonas Piece, 1968

staal
 2,5 x 31 x 31 cm
 inv.nr. KM 130.710
 herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber, Amsterdam
 verworven met steun van de BankGiro Loterij,
 de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt

Keith Arnatt
A problem of physical and conceptual resolution, 1969
boekdruk, 4 kaarten met plastic strip
inv.nr. KM 131.189
herkomst: schenking Mevr. Henriëtte van Eelen-Weeber,
Amsterdam

Robert Barry

*Zonder Titel (correctie in catalogus
Konzeption-Conception), 1969*

drukwerk op papier, balpen

20 x 20,8 x 1,1 cm inv.nr. KM 130.712

herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber, Amsterdam
verworven met steun van de BankGiro Loterij,
de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt

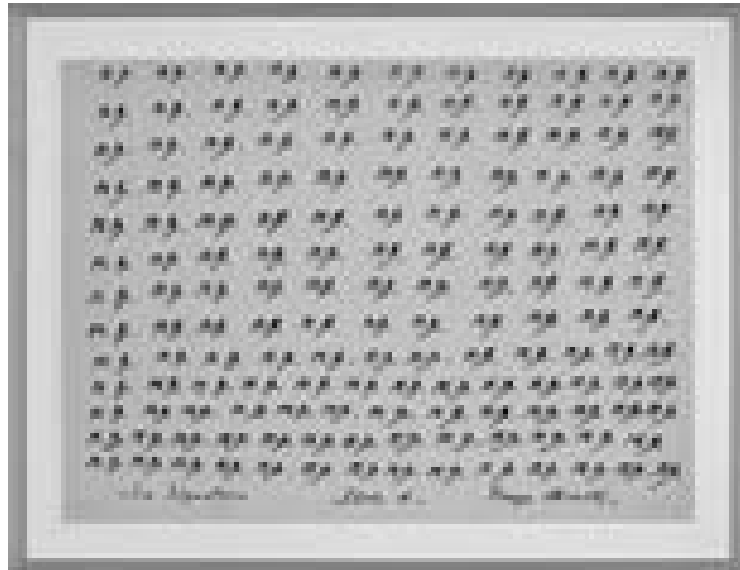

Joseph Beuys

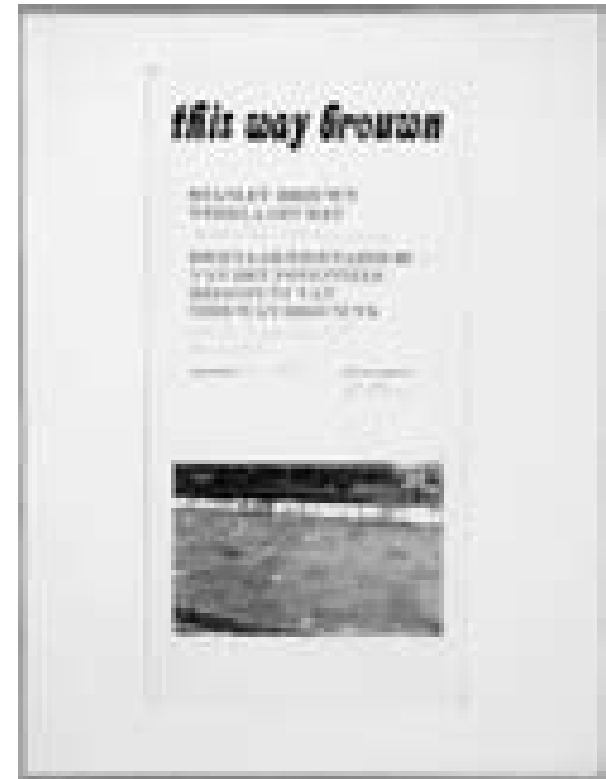
Filzanzug, 1970

kostuum van vilt ca. 100 x 60 cm inv.nr. KM 130.737

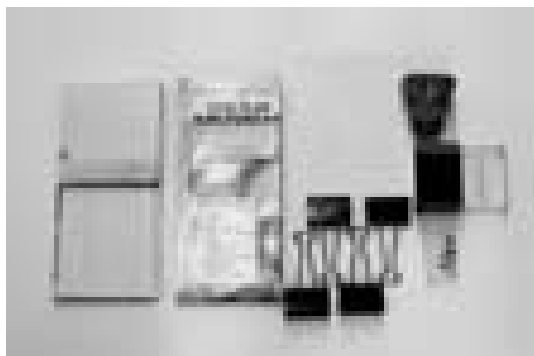
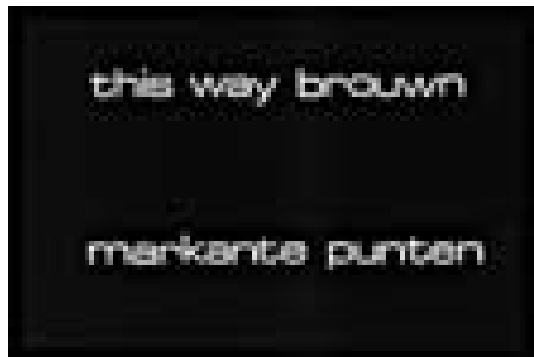
herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber, Amsterdam
verworven met steun van de BankGiro Loterij,
de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt

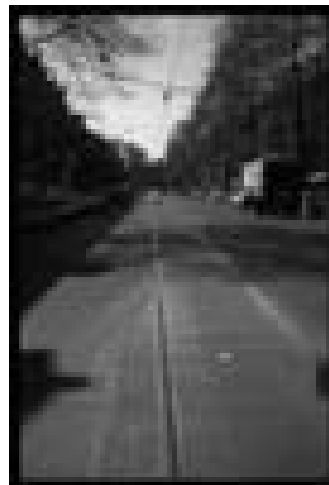
Marcel Broodthaers
La Signature Série 1, 1969
 zeefdruk op calqueerpapier 55 x 74,5 cm inv.nr. KM 130.713
 herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber, Amsterdam
 verworven met steun van de BankGiro Loterij,
 de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt

Stanley Broun
This way Broun, 1970
 zwart-wit foto en zeefdruk op papier
 29,3 x 19,3 cm inv.nr. KM 130.714
 herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber, Amsterdam
 verworven met steun van de BankGiro Loterij,
 de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt

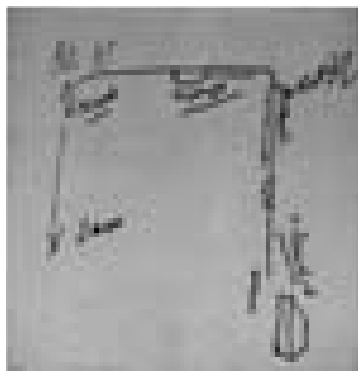

Stanley Brouwn
this way brouwn markante punten, 1968
 plattegrond van Amsterdam, 9 spelden met zwarte glazen
 knoppen, 4 klemmen, een diadoosje met 19
 kleinbeelddia's en een viewer van het merk Cenei
 inv.nr. KM 131.222
 herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber, Amsterdam
 verworven met steun van de BankGiro Loterij,
 de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt

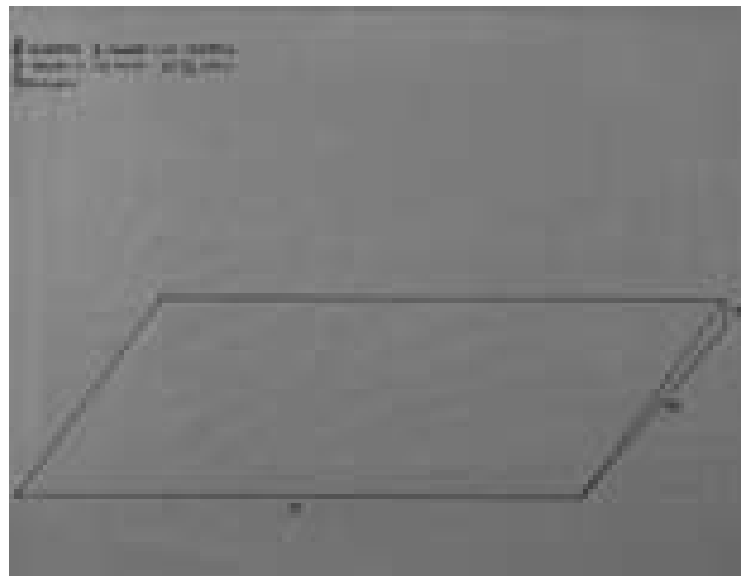

Stanley Brouwn
this way brouwn, 1962
 balpen en stempelinkt op papier
 11 x 9 cm
 inv.nr. KM 130.738
 herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber,
 Amsterdam
 verworven met steun van de BankGiro Loterij,
 de Mondriaan Stichting , de Vereniging Rembrandt

Stanley Brouwn
this way brouwn, 1968 (of 1969)
 witte muurverf en zwarte verf op spaanplaat
 122,3 x 122,3 x 0,8 cm
 inv.nr. KM 131.221
 herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber,
 Amsterdam
 verworven met steun van de BankGiro Loterij,
 de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt

Donald Judd
Untitled (Beckley), 1965
 (markeer)pen op geel papier
 44 x 55,5 cm inv.nr. KM 130.741
 herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber, Amsterdam
 verworven met steun van de BankGiro Loterij,
 de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt

Hanne Darboven

Ohne Titel, 1971

typoscript op papier

29,7 x 21 cm

inv.nr. KM 130.715

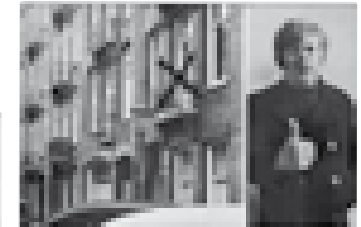
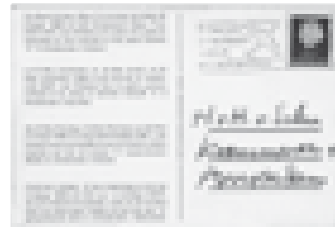
herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber, Amsterdam
verworven met steun van de BankGiro Loterij,
de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt

Jan Dibbets
3 Wegen in Nederland, 1969
 collage en tekening op papier 65 x 50 cm
 inv.nr. KM 130.720
 herkomst: De heer en mevr.
 H. van Eelen-Weeber, Amsterdam
 verworven met steun van de
 BankGiro Loterij, de Mondriaan
 Stichting en de Vereniging Rembrandt

Jan Dibbets
Brug met stijf, 1970
 ansichtkaart met sticker
 10 x 14,5 cm
 inv.nr. KM 130.716
 herkomst: De heer en mevr. H.
 van Eelen-Weeber, Amsterdam
 verworven met steun van de
 BankGiro Loterij, de
 Mondriaan Stichting
 en de Vereniging Rembrandt

Jan Dibbets
Hasebroekstraat, 1969
 ansichtkaart
 10 x 15 cm inv.nr. KM 130.717
 herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber, Amsterdam
 verworven met steun van de BankGiro Loterij,
 de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt

Jan Dibbets*Vloed 1969/1970 Scheveningen, 1969-1970*

inkt op drukwerk

20 x 200 cm

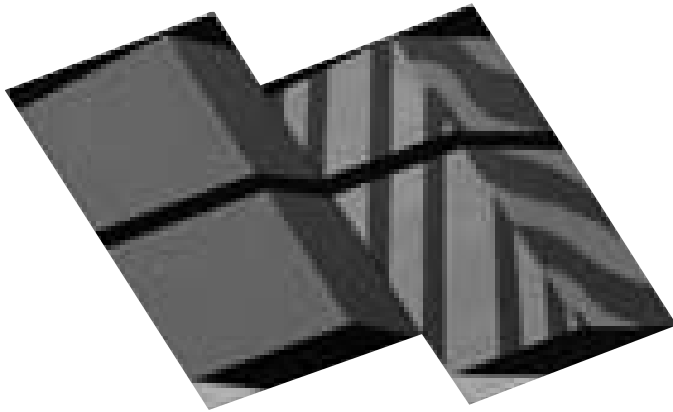
inv.nr. KM 130.719

herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber, Amsterdam
 verworven met steun van de BankGiro Loterij,
 de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt

Jan Dibbets*Twee dozen, 1966*

olieverf op dock 195 x 211 x 2 cm inv.nr. KM 130.740

herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber, Amsterdam
 verworven met steun van de BankGiro Loterij,
 de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt

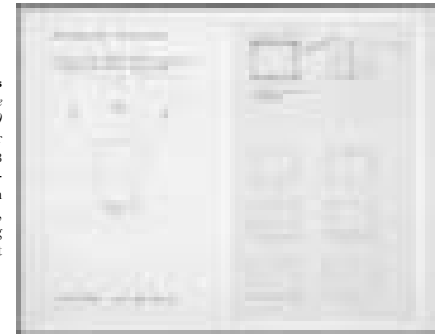
Jan Dibbets

*12 hours tide object with correction on perspective at the
 Dutch coast, juli '67 - feb '69*

inkt en potlood op papier

33,2 x 42,2 cm inv.nr. KM 130.718

herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber, Amsterdam
 verworven met steun van de BankGiro Loterij,
 de Mondriaan Stichting en de Vereniging
 Rembrandt

Jan Dibbets

Project voor Art & Project Bulletin 15, 1969

pen, markerstift, potlood en plakletters op
landkaarten

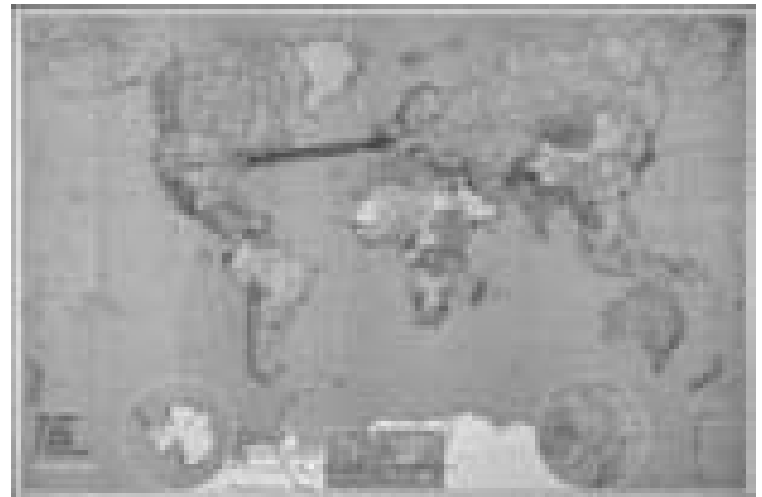
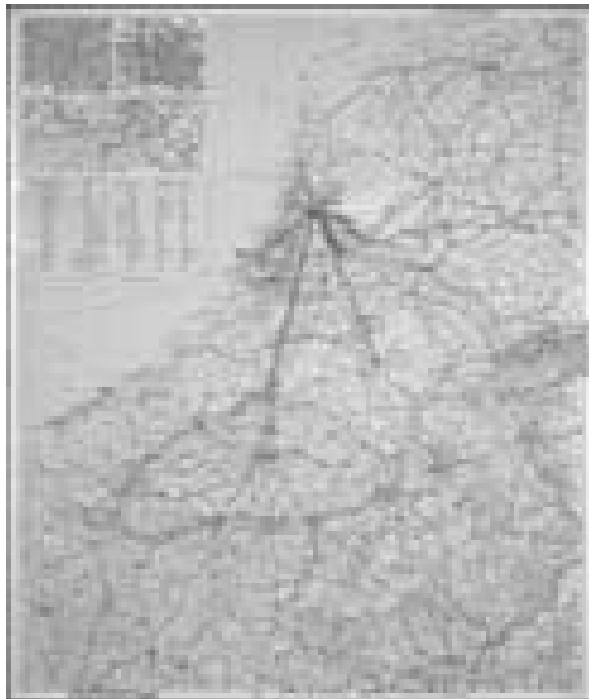
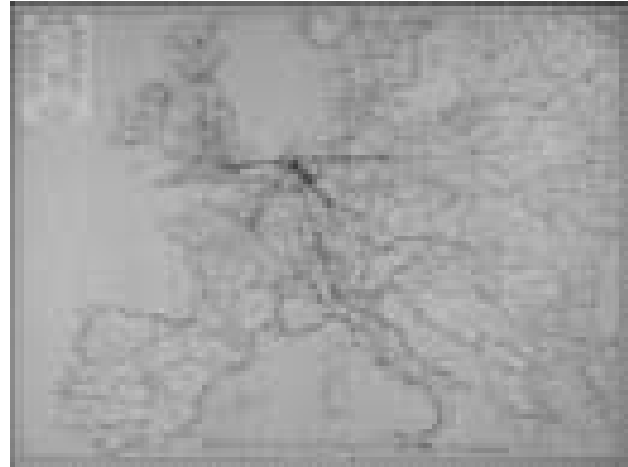
Amsterdam 78 x 102 cm, Benelux 91,7 x 77,2 cm, Europa

82,4 x 110,9 cm, Wereld 82,2 x 124 cm

inv.nr. KM 130.722

herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber,
Amsterdam

verworven met steun van de BankGiro Loterij,
de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt

Gilbert & George

Gilbert by George and George by Gilbert, 1970

inkt op papier, audio 37,5 x 63,5 cm

inv.nr. KM 130.723

herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber, Amsterdam
verworven met steun van de BankGiro Loterij,
de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt

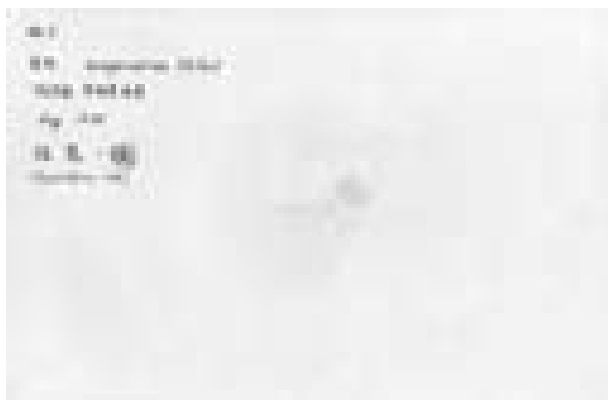
Douglas Huebler

Location Piece # 8 Amsterdam, Holland, 1969-1970

papier, enveloppen, zwart-wit foto's, leukoplast, blikje
variabel

inv.nr. KM 130.724

herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber, Amsterdam
verworven met steun van de BankGiro Loterij,
de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt

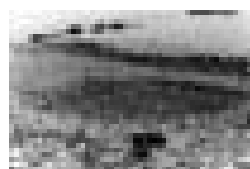
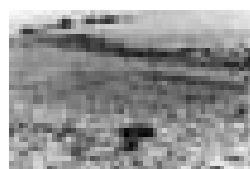
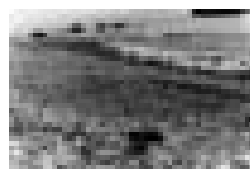
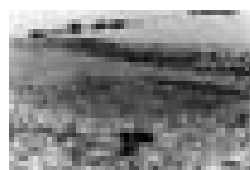
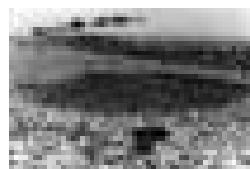
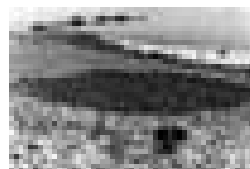
Kenichiro Ina

Evaporation (fūka), 1969

zwart-wit foto's 7-delig (17 x 25,6 cm per deel)

inv.nr. KM 130.727

herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber, Amsterdam
 verworven met steun van de BankGiro Loterij,
 de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt

On Kawara

I got up, January 25, 1973
- January 31, 1973, 25 januari
1973 - 31 januari 1973
 ansichtkaarten
 7-delig, ieder 10,3 x 14,9 cm
 inv.nr. KM 130.726
 herkomst: De heer en
 mevr. H. van Eelen-Weeber,
 Amsterdam
 verworven met steun van de
 BankGiro Loterij,
 de Mondriaan Stichting en de
 Vereniging Rembrandt

On Kawara
I got up May 1, 1970-September 3, 1970, 1 mei 1970 - 3 september 1970
 ansichtkaarten
 126-delig, ieder 8,9 x 14 cm inv.nr. KM 130.725
 herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber, Amsterdam
 verworven met steun van de BankGiro Loterij,
 de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt

Axel van der Kraan

Het Bericht, 1969

ansichtkaarten, typescript, paperclips, touw

40 x 235 cm inv.nr. KM 130.743

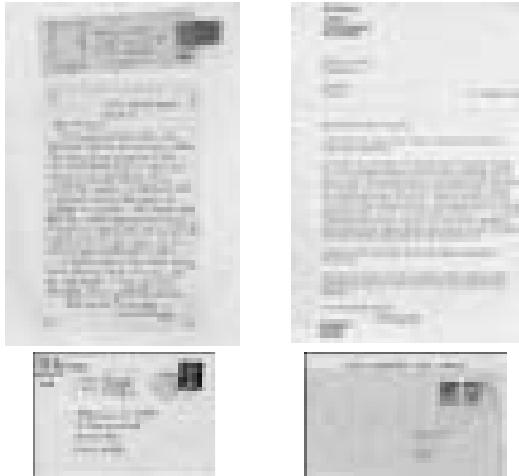
herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber, Amsterdam
verworven met steun van de BankGiro Loterij,
de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt

Joseph Kosuth
Art as Idea as Idea, 1969
 met balpen bewerkte verzekeringspolis
 33 x 20,2 cm inv.nr. KM 130.728
 herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber, Amsterdam
 verworven met steun van de BankGiro Loterij,
 de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt

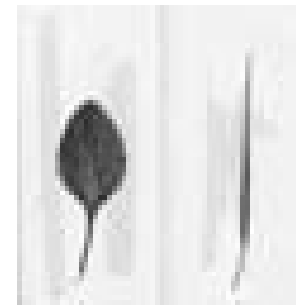
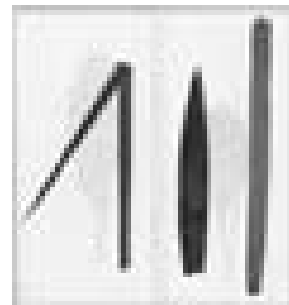
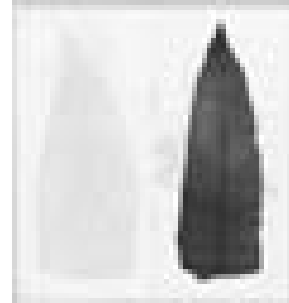
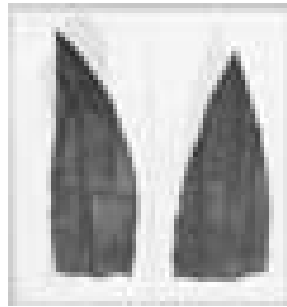
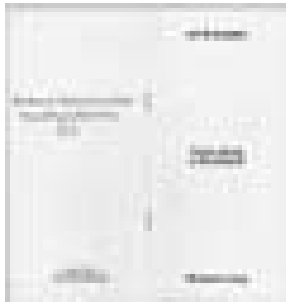
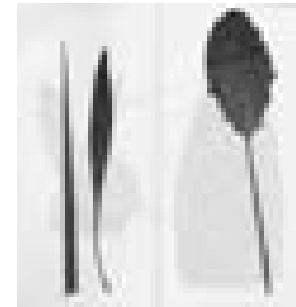
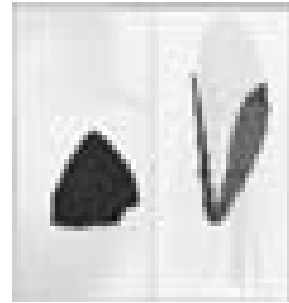
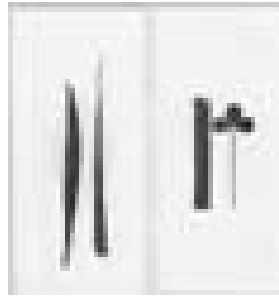
Yves Klein
IkB, ca. 1957
 verf op karton achter perspex
 18,4 x 7,9 x 0,15 cm inv.nr. KM 130.742
 herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber, Amsterdam
 verworven met steun van de BankGiro Loterij,
 de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt

Richard Long
Certificaat 'Rectangle of Sticks', 1970 - 2005
 inv.nr. KM 131.209
 herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber, Amsterdam
 verworven met steun van de BankGiro Loterij,
 de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt

Richard Long
Untitled, 1968 (Rectangle of Sticks), 1968
 hazelaar takjes 0,4 x 431,8 x 233,68 cm inv.nr. KM 130.730
 herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber, Amsterdam
 verworven met steun van de BankGiro Loterij,
 de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt

Richard Long

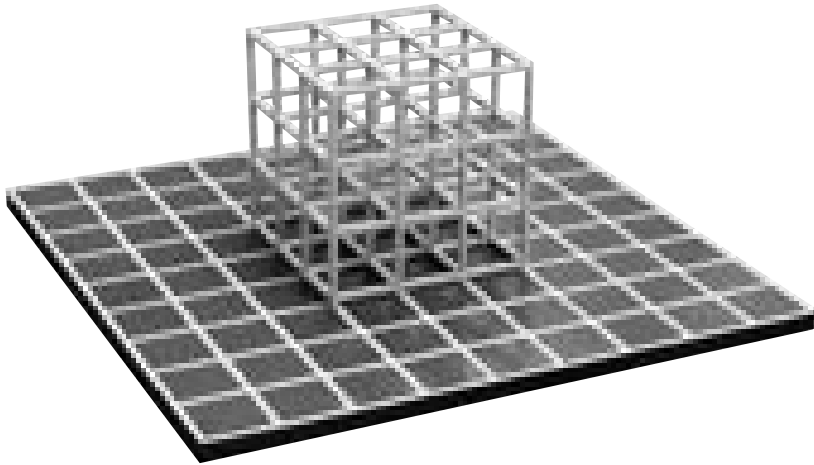
From along a Riverbank, 1971

bladeren op papier

9-delig (20,7 x 19,5 cm per deel)

inv.nr. KM 130.731

herkomst: De heer en mevr. H. van
Eelen-Weeber, Amsterdam
verworven met steun van de
BankGiro Loterij,
de Mondriaan Stichting
en de Vereniging Rembrandt

Sol LeWitt
Modular Cube/Base, 1968
 beschilderd staal en plakband
 33,4 x 90,5 x 90,5 cm inv.nr. KM 130.729
 herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber, Amsterdam
 verworven met steun van de BankGiro Loterij,
 de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt

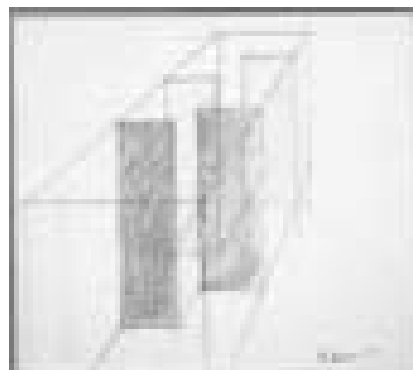
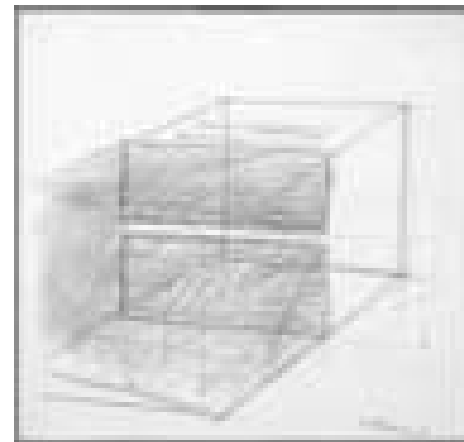

Piero Manzoni
Linea, 1959
 verf op papier 65,9 x 47,8 cm inv.nr. KM 130.744
 herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber, Amsterdam
 verworven met steun van de BankGiro Loterij,
 de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt

Barnett Newman
Multiple, 1966
 beschilderd plexiglas op hout
 124,2 x 12,6 x 3 cm
 inv.nr. KM 130.745
 herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber,
 Amsterdam
 verworven met steun van de BankGiro Loterij,
 de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt

Bruce Nauman
Untitled (Design for a space), 1971
 potlood op papier
 33,7 x 40,2 cm
 inv.nr. KM 130.732
 herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber,
 Amsterdam
 verworven met steun van de BankGiro Loterij,
 de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt

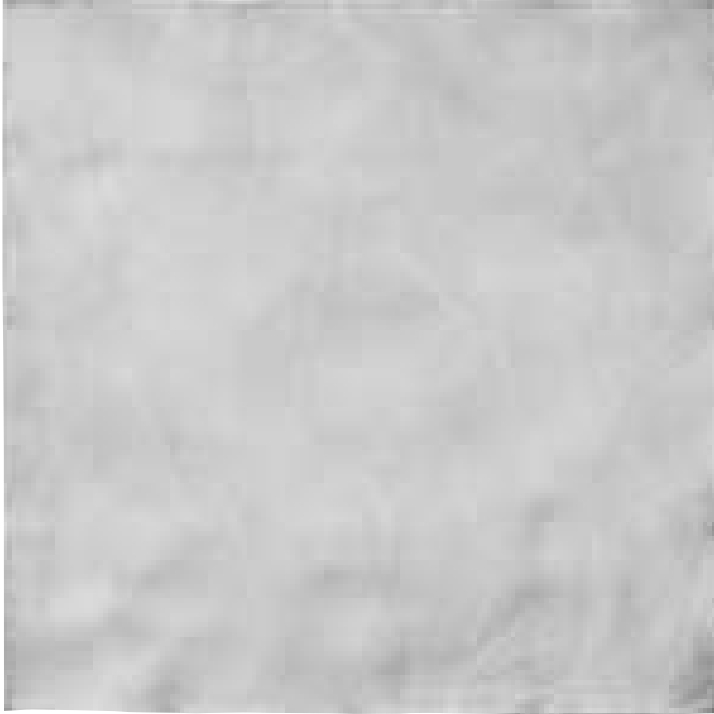
Bruce Nauman
Untitled (Positive and Negative), 1971
 potlood op papier
 33,6 x 39,8 cm
 inv.nr. KM 130.733
 herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber, Amsterdam
 verworven met steun van de BankGiro Loterij,
 de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt

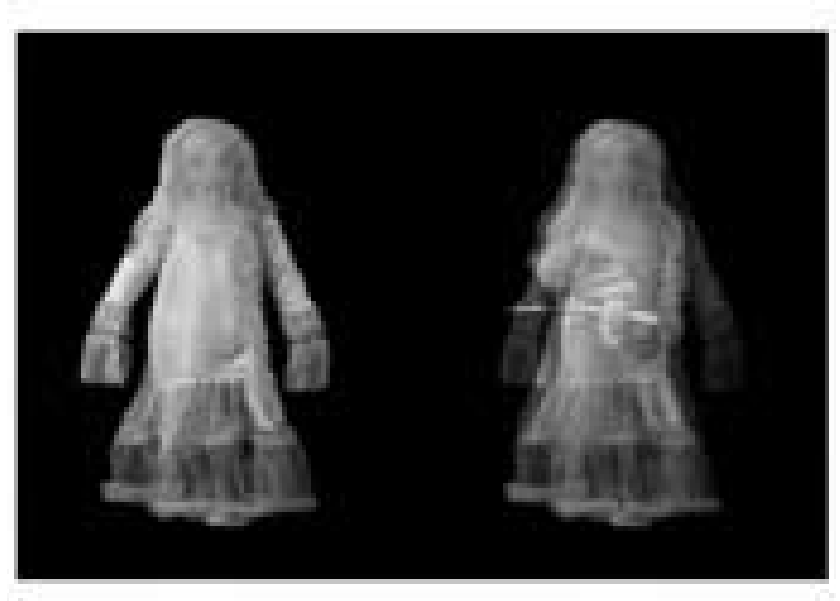
Lawrence Weiner
A turbulence induced within a body of water, 1969
 inkt op ruitjespapier
 26,1 x 21 cm inv.nr. KM 130.735
 herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber, Amsterdam
 verworven met steun van de BankGiro Loterij,
 de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt

Lawrence Weiner
Zonder titel, 1962
 aquarel en kleurpotlood op papier
 27,5 x 21,5 cm inv.nr. KM 130.746
 herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber, Amsterdam
 verworven met steun van de BankGiro Loterij,
 de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt

Robert Ryman
Orrin, 1967
 olieverb' op doek, blauwe poederlijn
 157,5 x 157,5 x 1 cm inv.nr. KM 130.734
 herkomst: De heer en mevr. H. van Eelen-Weeber, Amsterdam
 verworven met steun van de BankGiro Loterij,
 de Mondriaan Stichting en de Vereniging Rembrandt

Christiaan Bastiaans
Spirit Child, 2002
 video loop zonder geluid
 Speelduur: 6 minuten, 3 seconden
 inv.nr. KM 131.188
 herkomst: Christiaan Bastiaans, Amsterdam

herman de vries
les très riches heures de herman de vries, 2004
 boek 21,7 x 14,8 x 2 cm inv.nr. KM 131.216
 herkomst: schenking herman de vries

Christiaan Bastiaans
To Nirvana and back, 2004
 boek
 25,8 x 17,5 x 2,2 cm
 inv.nr. KM 131.217
 herkomst: schenking Christiaan Bastiaans, Amsterdam

Sigmar Polke
Daphne, 2003
 boek met kartonnen hoek
 43,8 x 31,4 x 5,4 cm
 inv.nr. KM 131.218
 herkomst: schenking Snoeck, Köln

In het verslagjaar draagt het Kröller-Müller Museum met 165 bruiklenen bij aan tentoonstellingen in binnen- en buitenland.

expositie CONSERVATION AND DISPLAY WITH PERMANENT COLLECTION

01.04.2005 - 01.03.2006

bruikleennemer **The J. Paul Getty Museum**, Los Angeles

Henri Fantin-Latour, *Portrait d'Eva Callimachi-Catargi*, 1881, KM 111.231

Vincent van Gogh, *Korenvelden voor berglandschap*,

eind november - begin december 1889, KM 100.443

Auguste Renoir, *De clown*, 1868, KM 100.599

expositie PANAMARENKO

1967-68 30.09.2005 - 29.01.2006

bruikleennemer **Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België**, Brussel

Panamarenko, *Propellers for Portable air transport*, 1969, KM 120.418

Panamarenko, *Model for Portable air transport I*, 1969, KM 115.907

Panamarenko, *Two drawings for Portable air transport*, 1969, KM 102.983

Panamarenko, *Study for Manpowered airplane*, 1970, KM 120.845

Panamarenko, *Aeroship speedboat*, 1970, KM 102.732

Panamarenko, *Versneller nr. 13*, 1970, KM 112.432

Panamarenko, *Study for The aeromodeller*, 1972, KM 119.800

Panamarenko, *Study for The aeromodeller*, 1972, KM 113.592

Panamarenko, *Portable air transport*, 1972, KM 102.679

Panamarenko, *Insect flight, wings*, 1973, KM 105.218

Panamarenko, *Meganeudon 3*, 1973, KM 105.367

Panamarenko, *Four studies for Insect airplane*, 1974, KM 105.216

Panamarenko, *Two studies for pedal-driven helicopter*, 1974, KM 101.481

Panamarenko, *Polistes*, 1974, KM 105.430

Panamarenko, *OOPZ Paradox*, 1975, KM 106.868

Panamarenko, *Klik klak, experiment I*, 1976, KM 111.765

MUSEUM BOIJMANS VAN BEUNINGEN
MUSEUMPAAD 10/20
PO BOX 2677 NL-3000 CA ROTTERDAM
TEL +31(0)10 4875400 FAX +31(0)10 4875401
WWW.BOIJMANSLAAN.NL

KOPIE

expositie JAN KRIEGE

15.10.2005 - 29.01.2006

bruikleennemer **Museum Boijmans Van Beuningen**, Rotterdam

Jan Kriege, *Bord*, ongedateerd, KM 110.945

Jan Kriege, *Doos met deksel*, ongedateerd, KM 101.076

Jan Kriege, *Bak*, ongedateerd, KM 101.148

Guggenheim Museum

expositie ARCHISCUPTURE: DIALOGUES BETWEEN ARCHITECTURE AND SCULPTURE FROM THE 18TH CENTURY TO THE PRESENT DAY

27.10.2005 - 05.03.2006

bruikleennemer **Museo Guggenheim**, Bilbao

Constant, *Spatiovore*, 1959, KM 121.608

225

g M

Expositie HET MILITAIRE GENRE
23.12.2006 - 09.04.2007
Gemeentemuseum Den Haag
Den Haag
T 070 653 7211
F 070 653 7212
E info@mgm.nl
W www.mgm.nl

expositie GAUGUIN-VAN GOGH, L'AVVENTURA DEL COLORE NUOVO

22.10.2005 - 26.03.2006

bruikleennemer **Museo di Santa Giulia**, Brescia

Vincent van Gogh, *Portret van Joseph-Michel Ginoux*, 1e helft december 1888, KM 103.189

Vincent van Gogh, *La butte Montmartre*, april - mei 1886, KM 109.824

Vincent van Gogh, *Aardappelpoters*, augustus - september 1884, KM 105.684

Vincent van Gogh, *Landweg in de Provence bij nacht*, circa 12 - 15 mei 1890, KM 108.488

Vincent van Gogh, *De zaaier*, circa 17 - 28 juni 1888, KM 106.399

Vincent van Gogh, *Bloemen in blauwe vaas*, circa juni 1887, KM 107.055

Vincent van Gogh, *Stilleven met gipsbeeldje*, eind 1887, KM 105.676

Vincent van Gogh, *Boomstammen in het gras*, eind april 1890, KM 100.189

Vincent van Gogh, *Portret van een jonge vrouw*, eind juni - begin juli 1890, KM 106.498

Vincent van Gogh, *De minnaar (portret van luitenant Milliet)*,

eind september - begin oktober 1888, KM 102.392

Vincent van Gogh, *De oude toren van Nuenen*, februari - maart 1884, KM 105.115

Vincent van Gogh, *Portret van Joseph Roulin*, februari - maart 1889, KM 103.101

Vincent van Gogh, *De zaaier (naar Millet)*, januari 1890, KM 110.673

Vincent van Gogh, *Weefgetouw met wever*, juni - juli 1884, KM 105.976

Vincent van Gogh, *Moulin de la Galette*, midden oktober 1886, KM 103.198

Vincent van Gogh, *Kop van een vrouw met witte muts*, november 1884 - mei 1885, KM 100.285

expositie HET MILITAIRE GENRE

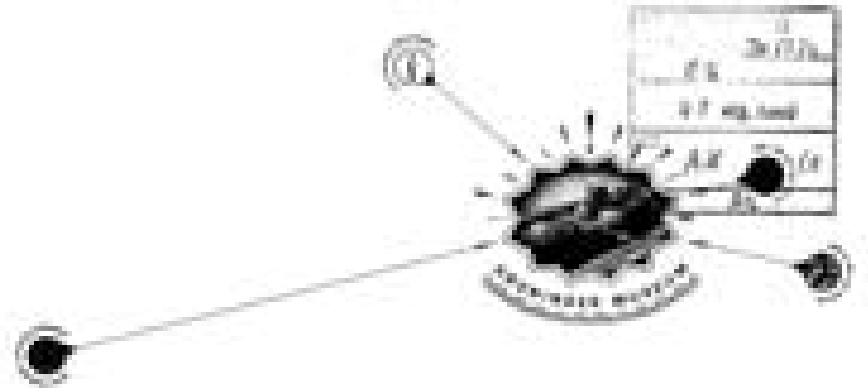
23.12.2006 - 09.04.2007

bruikleennemer **Gemeentemuseum Den Haag**, Den Haag

Bart van der Leek, *Huzaren*, 1911, KM 106.879

Expositie HET MILITAIRE GENRE
23.12.2006 - 09.04.2007
Gemeentemuseum Den Haag
Den Haag
T 070 653 7211
F 070 653 7212
E info@mgm.nl
W www.mgm.nl

Expositie HET MILITAIRE GENRE
23.12.2006 - 09.04.2007
Gemeentemuseum Den Haag
Den Haag
T 070 653 7211
F 070 653 7212
E info@mgm.nl
W www.mgm.nl

expositie **CORNELIS HOFSTEDE DE GROOT:**
EIGENZINNIG KUNSTHISTORICUS EN VERZAMELAAR

12.11.2005 - 05.02.2006

bruikleennemer **Groninger Museum**, Groningen

Abraham van Calraet, *Stilleven met perziken*, ongedateerd, KM 101.100

expositie **LANDSCHAPSTEKENINGEN**
VAN ABRAHAM BLOEMAERT

03.12.2005 - 12.03.2006

bruikleennemer **Centraal Museum**, Utrecht

Abraham Bloemaert, *Boerderij*, ongedateerd, KM 104.714 RECTO

Abraham Bloemaert, *Vervallen boerderij*, ongedateerd, KM 106.431

g M

Gemeentemuseum Den Haag
Buitenveldertsplein 1
2517 JX Den Haag
tel: 070 653 4200, 714 71 10
fax: 070 653 4201, 714 71 11
e-mail: info@gemeentemuseum.nl

expositie JESSURUN DE MESQUITA

10.12.2005 - 19.03.2006

bruikleennemer **Gemeentemuseum**, Den Haag

Samuel Jessurun de Mesquita, *Grasparkiet*, 1911, KM 111.263

Samuel Jessurun de Mesquita, *Expressiefiguur van een idioot*, 1913 - 1920, KM 107.803

Samuel Jessurun de Mesquita, *Uil*, circa 1909, KM 102.518

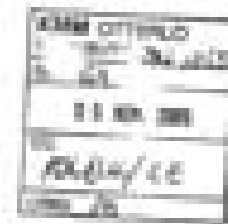
Samuel Jessurun de Mesquita, *Expressiekop van een martyr*, ongedateerd, KM 105.660

Samuel Jessurun de Mesquita, *Fantaisie*, ongedateerd, KM 102.991

Samuel Jessurun de Mesquita, *Caricatuur van 3 rechters*, ongedateerd, KM 104.256

229

Expositie van Laren - Stedelijk Singer Museum Laren
Laren 1913 - 1920, KM 107.803, Laren 1913 - 1920, KM 107.803, Laren 1913 - 1920, KM 107.803

SINGER LAREN

expositie COLLECTIE VAN DR. J.F.S. ESSER

13.12.2005 - 29.04.2006

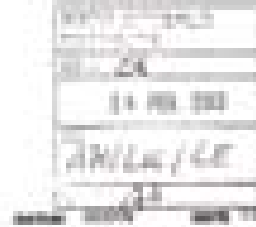
bruikleennemer **Singer Museum**, Laren

Leo Gestel, *Heidezoom*, 1908, KM 105.738

Leo Gestel, *Bloemen*, 1913, KM 110.890

Leo Gestel, *Stamroos*, circa 1905, KM 105.639

Jan Sluijters, *Twee dames met kind op een bank*, ongedateerd, KM 109.730

© 2000 Blackwell Science Ltd *Journal of Internal Medicine* 247: 105–112

expositie JAMES ENSOR

17.12.2005 - 19.03.2006

bruikleennemer **Schirn Kunsthalle**, Frankfurt am Main

James Ensor, *Het gevecht*, circa 1925, KM 106.787

expositie **PICASSO TO PLENSA:**
A CENTURY OF ART FROM SPAIN

18.12.2005 - 23.04.2006

bruikleennemer **The Albuquerque Museum**, Albuquerque

Juan Gris, *Nature morte*, 1916, KM 106.068

Juan Gris, *Kubistisch stilleven naar een glas en een fles*, circa 1916, KM 103.512

Wiley InterScience • www.interscience.wiley.com
 DOI 10.1002/anie.200300000
 Accepted Manuscript

 OFFICE OF
 PUBLICATIONS
 750 First Street, N.E.
 Washington, D.C. 20002-4242
 (202) 336-6000
 FAX (202) 336-6008
 E-MAIL: pubs@apa.org
 WWW: <http://www.apa.org/pubs>

mnam/cci
Centre
Pompidou

KOPIE

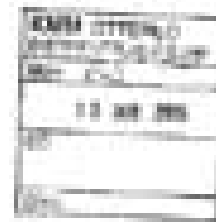

Artforum
to the
1960s

and
the
1960s

the
1960s

the
1960s

ST IVES
TATE

expositie DAVID SMITH: A CENTENNIAL

26.01.2006 - 21.01.2007

bruikleennemer **Solomon R. Guggenheim Museum**, New York, 26-01-2006 -- 14-05-2006

bruikleennemer **Centre Pompidou**, Paris 04, 14-06-2006 -- 21-08-2006

bruikleennemer **Tate Modern, London**, 01-11-2006 -- 21-01-2007

David Smith, *Voltri IV*, 1962, KM 114.217

expositie ELLSWORTH KELLY IN ST. IVES

28.01.2006 - 07.05.2006

bruikleennemer **Tate**, St. Ives (Cornwall)

Ellsworth Kelly, *Plant I*, 1949, KM 102.655

The Menil Collection

expositie EVA HESSE DRAWING

03.02.2006 - 17.02.2007

bruikleennemer **The Menil Collection, Houston**, 03-02-2006 – 23-04-2006

bruikleennemer **The Drawing Center**, New York, 06-05-2006 – 15-07-2006

bruikleennemer **Los Angeles Museum of Contemporary Art**, Los Angeles, 06-08-2006 – 23-10-2006

bruikleennemer **Walker Art Center**, Minneapolis, 12-11-2006 – 18-02-2007

Eva Hesse, *Zonder titel (Study for Contingent)*, ongedateerd, KM 113.439

Stichting Rijksmuseum Twenthe

expositie TIBOUT REGTERS.

HET GEZICHT VAN DE 18DE EEUW.

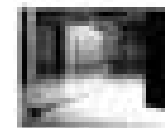
18.02.2006 - 28.05.2006

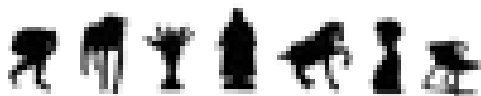
bruikleennemer **Stichting Rijksmuseum Twenthe**, Enschede

Tibout Regters, *Een vrouw*, 18e eeuw, KM 108.658 RECTO

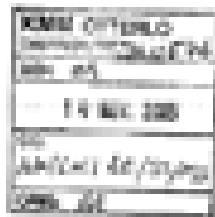
Tibout Regters, *Een staande man op de rug gezien*, 18e eeuw, KM 106.549

Stichting Rijksmuseum Twenthe, Enschede

MUSEUM OF MODERN ART

expositie VERZAMELAARS PAKKEN UIT, DE MOOISTE STUKKEN UIT NEDERLANDS PRIVÉ-BEZIT

23.02.2006 - 31.10.2006

bruikleennemer **De Fundatie**, Heino/Wijhe

Lucio Fontana, *Concetto Spaziale*, 1961, KM 101.654

Jenny Holzer, *The living series: There are places...*, 1980 - 1982, KM 116.821

Jenny Holzer, *The living series: Someone wants to...*, 1982, KM 121.198

Ellsworth Kelly, *Oak*, 1964, KM 102.208

Ellsworth Kelly, *Magnolia*, 1966, KM 105.861

Ellsworth Kelly, *Water lily*, 1968, KM 104.827

Richard Long, *Untitled*, 1976, KM 130.019

VERZAMELAARS PAKKEN UIT,
DE MOOISTE STUKKEN UIT
NEDERLANDS PRIVÉ-BEZIT
23.02.2006 - 31.10.2006
De Fundatie, Heino/Wijhe

VERZAMELAARS PAKKEN UIT,
DE MOOISTE STUKKEN UIT
NEDERLANDS PRIVÉ-BEZIT
23.02.2006 - 31.10.2006
De Fundatie, Heino/Wijhe

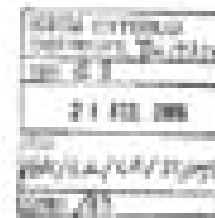
VERZAMELAARS PAKKEN UIT,
DE MOOISTE STUKKEN UIT
NEDERLANDS PRIVÉ-BEZIT
23.02.2006 - 31.10.2006
De Fundatie, Heino/Wijhe

M
A
M

Expositie
12.03.2006 - 18.06.2006
Museo d'Arte Moderna della Città di Lugano

Expositie
12.03.2006 - 18.06.2006
Museo d'Arte Moderna della Città di Lugano

Expositie
12.03.2006 - 18.06.2006
Museo d'Arte Moderna della Città di Lugano

expositie CHRISTO & JEANNE-CLAUDE

12.03.2006 - 18.06.2006

bruikleennemer **Museo d'Arte Moderna della Città di Lugano**, Lugano

Christo, *(Double) store front - project*, 1964, KM 103.088

Christo, *Double show window*, 1965 - 1966, KM 115.854

Christo, *Study for 8 barrels construction set by mail*, 1967, KM 105.023

Christo, *Study for 56 barrels construction*, 1967, KM 110.166

Stedelijk Museum
Schiedam

Vereniging
Stedelijk Museum
Schiedam

Vereniging
Stedelijk Museum
Schiedam

Vereniging
Stedelijk Museum
Schiedam

expositie **ARCHISCUPTURE DIALOGUES BETWEEN
ARCHITECTURE AND SCULPTURE FROM THE 18TH
CENTURY TO THE PRESENT DAY**

31.03.2006 - 10.09.2006

bruikleennemer **Kunstmuseum Wolfsburg**, Wolfsburg

Constant, *Spatiovore*, 1959, KM 121.608

expositie **PICASSO, KLEE, MIRÓ**

EN DE MODERNE KUNST IN NEDERLAND 1946 - 1958

01.04.2006 - 20.08.2006

bruikleennemer **Stedelijk Museum**, Schiedam

Karel Appel, *Kop*, 1958, KM 120.771

expositie **MODERN TIME. WORK, MACHINERIES
AND AUTOMATION IN THE ARTS OF 1900**

14.04.2006 - 30.07.2006

bruikleennemer **Palazzo Ducale**, Genova

Bart van der Leek, *Havenarbeid*, 1916, KM 109.115

241

MUSEUM BOIJMANS VAN BEUNINGEN
MUSEUMPAAD 10/20
PO BOX 2777 NL-3000 CB ROTTERDAM
TEL +31(0)104473400 FAX +31(0)104473401
WWW.BOIJMANS.NL

KOPIE

expositie **BAS JAN ADER**

28.04.2006 - 05.11.2006

bruikleennemer **Camden Arts Centre**, London, 28-04-2006 – 02-07-2006

bruikleennemer **Museum Boijmans Van Beuningen**, Rotterdam, 26-08-2006 -- 05-11-2006

Bas Jan Ader, *In Search of the Miraculous (One Night in Los Angeles)*, 1973, KM 105.493

expositie EVA HESSE

12.05.2006 - 17.09.2006

bruikleennemer **The Jewish Museum**, New York

Eva Hesse, *Accretion*, 1968, KM 111.946

expositie PETER OTTO

15.05.2006 - 24.09.2006

bruikleennemer **Museum Beelden aan Zee**, Den Haag

Peter Otto, *Offerbeeld*, 1997, KM 127.544

Peter Otto, *Drakenrots*, 2000, KM 130.381

KOPIE

Naam: Liverpool
Adres: 100
Telefoon: 0151 236 9600

Naam: Liverpool
Adres: 100
Telefoon: 0151 236 9600

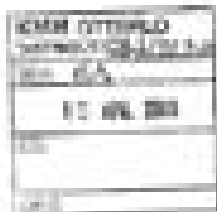
Naam: Liverpool
Adres: 100
Telefoon: 0151 236 9600

LIVERPOOL
TATE

expositie **BRUCE NAUMAN**

19.05.2006 - 28.08.2006

bruikleennemer **Tate**, Liverpool

Bruce Nauman, *First poem piece*, 1968, KM 113.883

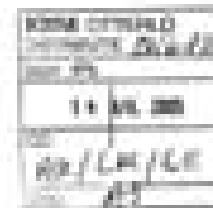
Bruce Nauman, *Study for First poem piece*, 1968, KM 123.082

Bruce Nauman, *Study for First Poem Piece*, 1968, KM 119.537

Bruce Nauman, *Drawing for Nick Wilder installation*, 1973, KM 120.774

245

Stedelijk Museum Kampen

expositie **BOEREN EN BOERDERIJEN, 1850-1940**

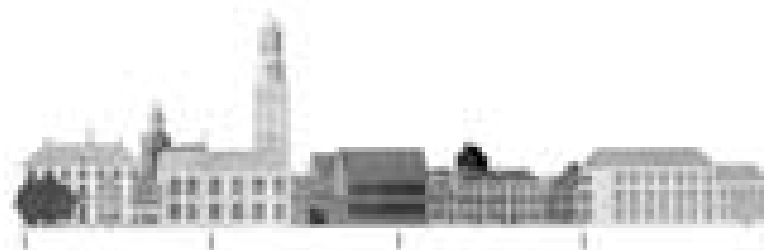
30.06.2006 - 24.09.2006

bruikleennemer **Stedelijk Museum**, Kampen

Anton Mauve, *Heidelandschap met een hut*, circa 1862, KM 106.663

Anton Mauve, *Afdak tegen hooiberg*, circa 1875, KM 105.817

Anton Mauve, *Ploeger*, ongedateerd, KM 102.566

Noordbrabants Museum

Stationsplein 113, 5211 JG Den Bosch
030 251 1111 - www.noordbrabantsmuseum.nl

Verhuur van tentoonstellingen

Wilt u een tentoonstelling verhuuren in uw tentoonstellingsruimte of in een andere ruimte van het Noordbrabants Museum?

De verhuurprijs is afhankelijk van de tentoonstellingsruimte en de duur van de verhuur.

Wilt u meer weten over de verhuur van tentoonstellingsruimte? Neem contact op met de afdeling Verhuur van tentoonstellingsruimte.

Verhuur van tentoonstellingsruimte

KOPIE

expositie KUNST ROND 1900

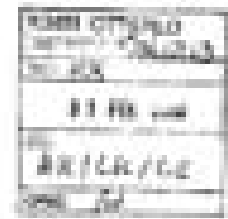
23.09.2006 - 07.01.2007

bruikleennemer **Noordbrabants Museum**, Den Bosch

- Johan Coenraad Altorf**, *Secretarisvogel*, ongedateerd, KM 127.543
- Johan Thorn Prikker**, *Meisjeskop (voorjaar)*, circa 1892, KM 115.424
- Jan Veth**, *Karen*, 1892, KM 111.343

ADMINISTRATIE

expositie ENSOR EN DE AVANT-GARDES AAN ZEE

30.09.2006 - 25.02.2007

bruikleennemer **PMMK, Museum voor Moderne Kunst**, Oostende

- William Degouve de Nuncques**, *De zwarte zwaan*, 1896, KM 107.446
- Jan Toorop**, *Schelpenvisser op het strand*, 1891, KM 104.359
- Henry van de Velde**, *Avondschemer*, circa 1889, KM 106.502

Verhuur van tentoonstellingsruimte
Verhuurprijs is afhankelijk van de tentoonstellingsruimte en de duur van de verhuur.

Verhuur van tentoonstellingsruimte
Verhuurprijs is afhankelijk van de tentoonstellingsruimte en de duur van de verhuur.

Gemeentemuseum Den Haag
Stadhouderslaan 48
3517 EA Den Haag
t 070 200 1200
f 070 200 1201
e info@gemeentemuseum.nl
www.gemeentemuseum.nl

g M

expositie JAN TOOROP EN GUSTAV KLIMT

07.10.2006 - 08.01.2007

bruikleennemer **Gemeentemuseum**, Den Haag

Jan Toorop, *De verleiding*, 1886, KM 110.473

Jan Toorop, *Moederschap*, 1891, KM 104.435

Jan Toorop, *De drie bruiden*, 1892 - 1893, KM 104.449

Jan Toorop, *Fatalisme*, 1893, KM 123.620

249 HET NIEUWSTADIONHAARLEM

TEYLERS
MUSEUM

expositie HET CIRCUS IN DE BEELDENDEN KUNST

07.10.2006 - 14.01.2007

bruikleennemer **Teylers Museum**, Haarlem

August Allebé, *Meisje bij een kassa (circus)*, 1855, KM 108.497

Leo Gestel, *Circuspaarden*, 1928 - 1939, KM 103.848

Leo Gestel, *Cirque*, ongedateerd, KM 109.757

Isaac Israëls, *Koorddanseres, circus Carré, Amsterdam*, 1890 - 1894, KM 119.630 RECTO

Isaac Israëls, *Interieur van circus Carré, gezien vanaf een hoog standpunt*,
circa 1893, KM 126.017 VERSO

Isaac Israëls, *Studieblad met circusartiesten en circuspubliek*, ongedateerd,
KM 121.703 RECTO

Isaac Israëls, *Clown*, ongedateerd, KM 123.205 RECTO

Isaac Israëls, *Kermisafereel met trommelaarster*, ongedateerd, KM 115.026 RECTO

Richard Müller, *Wunder der Dressur*, 1912, KM 106.611

Pablo Picasso, *De familie van de harlekijn*, 1905, KM 104.069

Pablo Picasso, *Circus*, 1905, KM 103.773

Pablo Picasso, *Zittende clown*, ongedateerd, KM 107.622

Charley Toorop, *Clown voor ruïnes van Rotterdam*, 1940 - 1941, KM 101.426

Gemeentemuseum Den Haag

Teylers Museum
Stadhouderslaan 48
3517 EA Den Haag
t 070 200 1200
f 070 200 1201
e info@teylersmuseum.nl
www.teylersmuseum.nl

Sprengel Museum

expositie **MERZ AREAS. KURT SCHWITTERS AND HIS FRIENDS**

08.10.2006 - 13.05.2007

bruikleennemer **Sprengel Museum**, Hannover, 08-10-2006 -- 04-02-2007

bruikleennemer **Museum Boijmans Van Beuningen**, Rotterdam, 24-02-2007 -- 13-05-2007

Theo van Doesburg, *Compositie (ready made)*, 1928, KM 127.933

Theo van Doesburg, *Réconstruction*, circa 1921, KM 128.961

expositie **JOHN RÄDECKER**

15.10.2006 - 28.01.2007

bruikleennemer **Museum voor Moderne Kunst**, Arnhem

John Rädecker, *Wolvin*, 1910, KM 112.749

John Rädecker, *Stilleven met schoenen*, 1914, KM 103.953

John Rädecker, *Portret van Annie Raedecker-Ten Herkel*, 1918, KM 101.026

John Rädecker, *Mannetje nr. 3*, 1922 - 1923, KM 113.800

John Rädecker, *Ree*, 1923, KM 123.279

John Rädecker, *Madonna*, 1928, KM 119.941

John Rädecker, *Venus Anadyomene*, 1936, KM 123.878

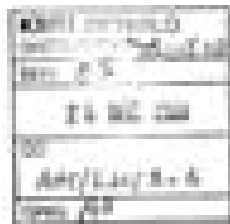
John Rädecker, *Vrouwentorso*, 1937, KM 112.070

John Rädecker, *Danseres*, circa 1911, KM 115.889

John Rädecker, *Parijse cocotte*, circa 1914, KM 106.944

John Rädecker, *Hond*, circa 1927, KM 123.361

John Rädecker, *Mient te Blaricum*, ongedateerd, KM 120.150

expositie VAN GOGH'S SHEAVES OF WHEAT

22.10.2006 - 07.01.2007

bruikleennemer **Dallas Museum of Art**, Dallas

Vincent van Gogh, *Korenveld met een maaier en een oogstende boerin*,
1883 - 1885, KM 128.894 RECTO

Vincent van Gogh, *Boerin die een korenschoof bindt*, 1885, KM 115.212

Vincent van Gogh, *Schovenbindende boerin*, augustus 1885, KM 124.603

Vincent van Gogh, *Korenschoven*, juli - augustus 1885, KM 102.692

expositie FRIEDRICH, TURNER AND THE IMPRESSIONISTS.

THE GREAT HISTORY OF THE MODERN LANDSCAPE

28.10.2006 - 25.03.2007

bruikleennemer **Museo di Santa Giulia**, Brescia

Vincent van Gogh, *Gezicht op Saintes-Maries-de-la-Mer*, 1 - 3 juni 1888, KM 106.327

Vincent van Gogh, *Boomgaard tegen cipressen*, april 1888, KM 108.685

Vincent van Gogh, *Wandelpad in het park*, circa 17 - 18 september 1888, KM 100.251

Vincent van Gogh, *Dennenbomen bij zonsondergang*, december 1889, KM 102.808

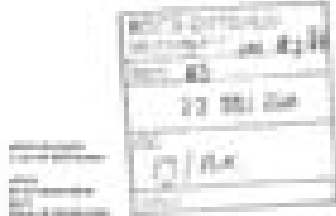
Vincent van Gogh, *Korenvelden voor berglandschap*,
eind november - begin december 1889, KM 100.443

Vincent van Gogh, *Landschap met korenschelven en opkomende maan*, juli 1889, KM 107.656

Vincent van Gogh, *Knotwilgen bij zonsondergang*, maart 1888, KM 107.313

Paul Signac, *Havenhoofd van Portrieux*, 1888, KM 108.323

Musée d'Orsay
85, rue de Lille
75001 Paris cedex 01

Musée d'Orsay
01 69 40 40 40
télégramme
01 69 40 40 40

C

255

Musée d'Orsay
85, rue de Lille
75001 Paris cedex 01
télégramme
01 69 40 40 40

C

expositie MAURICE DENIS

30.10.2006 - 20.05.2007

bruikleennemer **Musée d'Orsay**, Paris, 30-10-2006 – 21-01-2007

bruikleennemer **The Montreal Museum of Fine Arts**, Montréal, Québec, 22-02-2007 – 20-05-2007

Maurice Denis, *Avril (panneau pour une chambre de jeune fille)*, 1892, KM 100.972

expositie FRANSE PASSIE

11.11.2006 - 11.03.2007

bruikleennemer **Centraal Museum**, Utrecht

François Bonvin, *Nature morte aux asperges*, 1867, KM 102.958

Henri Edmond Cross, *Park met figuren 'Le Ranelagh'*, na 1884, KM 102.342

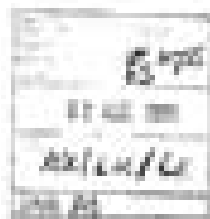
Honoré Daumier, *Don Quixote et la mule morte (Don Quixote dans les montagnes)*,
circa 1866, KM 103.945

Maurice Denis, *Mystère Catholique*, 1891, KM 105.113

Maximilien Luce, *Omgeving van Charleroi*, 1897, KM 106.106

Odilon Redon, *L'apparition*, circa 1890, KM 106.378

Paul Signac, *Rotterdam. Le Moulin. Le Canal. Le Matin*, 1906, KM 102.087

expositie **SPANISH PAINTING FROM EL GRECO TO PICASSO:
THE WOUND OF TIME**

17.11.2006 - 28.03.2007

bruikleenemer **Solomon R. Guggenheim Museum**, New York

Juan Gris, *Bouteilles et couteau*, 1912, KM 105.470

KOPIE

expositie **HEAVEN ON EARTH. THE GARDEN THROUGH THE
EYES OF THE ARTIST**

22.11.2006 - 11.03.2007

bruikleenemer **Das Städel, Städtisches Kunstinstitut und Städtische Galerie**,
Frankfurt am Main

Maurice Denis, *De oogst*, 1898, KM 107.485

bruikleennemer **Museum Villa Stuck**, München

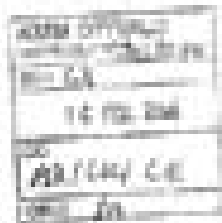
Donald Judd, *Study for Sculpture in Painted Wood*, 1963, KM 101.382

VAN GOGH
MUSEUM

bruikleennemer **Van Gogh Museum**, Amsterdam

Vincent van Gogh, *Olijfgaard*, juni 1889, KM 104.278

KOPIE

expositie WILLEM ROELOFS (1822 - 1897)

26.11.2006 - 25.02.2007

bruikleennemer **Museum Jan Cunene**, Oss

Willem Roelofs, *De overtocht*, 1842, KM 108.147

Museum Jan Cunene

261

BUDAPEST MUSEUM OF FINE ARTS

expositie VAN GOGH IN BUDAPEST

01.12.2006 - 20.03.2007

bruikleennemer **Budapest Museum of Fine Arts**, Budapest

Vincent van Gogh, *Een vrouw aan het naaien*, 1881, KM 122.653

Vincent van Gogh, *Baanwachtershuisje*, 1881, KM 121.986

Vincent van Gogh, *Molen aan de vaart*, 1881, KM 122.956

Vincent van Gogh, *Sien die met sigaar naast de kachel op de grond zit*, 1882, KM 117.017

Vincent van Gogh, *Bloeiende kastanjabomen*, 22 - 23 mei 1890, KM 105.479

Vincent van Gogh, *Grasgrond*, april - juni 1887, KM 105.264

Vincent van Gogh, *Stilleven rond een bord met uien*, begin januari 1889, KM 111.075

Vincent van Gogh, *Stilleven met strohoed*, eind november - half december 1881, KM 109.323

Vincent van Gogh, *Rozen en pioenen*, juni 1886, KM 109.371

Vincent van Gogh, *Bosrand*, ongedateerd, KM 116.781

SAMENSTELLING PERSONEEL

De samenstelling van het personeel is als volgt:

Werknemers onbepaalde tijd fulltime:	45
Werknemers onbepaalde tijd parttime:	50
Werknemers bepaalde tijd:	35
WSW verband:	17
Stagiairs:	13

Het aantal fte's is 67

FORMATIEOVERZICHT

DIRECTEUR Dr. E.J. van Straaten

ZAKELIJK ADJUNCT-DIRECTEUR M.J. Vonhof

OFFICE MANAGER Mw. J. Heijting

Afdeling Collectie en Presentatie

HOOFD COLLECTIE EN PRESENTATIE Mw. Drs. E.P.T.M. Kreijn

Sector Publiek en Presentaties

COÖRDINATOR MARKETING EN SPONSORING

Mw. Drs. L.E.M. van Valkenhoef

MEDEWERKSTER PERS & PUBLICITEIT Mw. Drs. W. Vermeulen

ASSISTENT PERS & PUBLICITEIT Mw. S.Y.M. Gentenaar

EDUCATOR Drs. H.H. Tibosch

WEBMASTER M. Stomphorst

Sector Wetenschappelijk Onderzoek

ONDERZOEKSCONSERVATOR Drs. J. van der Wolk (tot 01-08-06)
 CONSERVATOR ONDERZOEK Mw. Drs. C. van Kooten
 WETENSCHAPPELIJK MEDEWERKER B.S.P. Mühren

Sector Restauratie

RESTAURATOR SCHILDERIJEN Mw. L.M. Struick van der Loeff,
 Mw. K. Bunt (archief)
 DEPOTBEHEERDERS R.H. Hendriks, D.J. Stomphorst
 MEDEWERKER BEHOUD EN BEHEER M.R.M. van der Sande
 RESTAURATOR BEELDEN Mw. Drs. S. Stigter
 COÖRDINATOR BRUIKLENNEN Mw. Drs. A.L.S. Elbers (tot 01-10-06)
 Mw. B.E.M. van Beek (vanaf 15-09-06)

Sector Registratie (TMS)

COLLECTIE COÖRDINATOR A.J. Straatman
 MEDEWERKER TMS Drs. F.M. Elbertsen

Sector Secretariaat

PROJECTCOÖRDINATOR Mw. E.B. van Maanen
 SECRETARESSE AFDELING COLLECTIE EN PRESENTATIE
 Mw. A.J. Cen ten-Nieuwenkamp, Mw. M. Wijnbergen
 TELEFONISTE Mw. A.J. Centen-Nieuwenkamp,
 Mw. M.D. Geytenbeek, Mw. I. Methorst-Meijer (vanaf 22-03-06),
 Mw. P. Rovers (tot 01-09-06), Mw. L.M.J. Ruchtie

Sector Technische Dienst

HOOFD TECHNISCHE DIENST S.J. van Beek
 MEDEWERKERS TECHNISCHE DIENST R. Karman, K. Morren

Projectmedewerkers

PROJECTMEDEWERKSTER/GAST-TENTOONSTELLINGSCONSERVATOR
 Mw. Drs. N.S.J.F. Zonnenberg (tot 01-12-06)
 PROJECTMEDEWERKER TEKENINGENCATALOGUS
 Drs. T. Meedendorp (tot 01-10-06)
 PROJECTMEDEWERKSTER HISTORISCH ARCHIEF
 Mw. Drs. K.A.M. Coopmann (vanaf 06-03-06)
 PROJECTMEDEWERKSTER BEELDENTUIN Mw. Drs. F.M. Bloemheuvel
 PROJECTMEDEWERKSTER HERINRICHTING OUDBOUW/RESTAURATIE
 BRESCIA Mw. Drs. E.E. van Duijn (tot 29-10-06)
 PROJECTMEDEWERKER BIBLIOTHEEK-INVENTARISATIE
 A. Zimmerman (tot 01-02-06)
 PROJECTMEDEWERKSTER H.P. BREMMER
 Mw. dr. M.I. Tuijn (van 01-06-06 tot 01-11-06)
 PROJECTMEDEWERKSTER RESTAURATIE METALEN EN TOEGEPASTE
 KUNST Mw. V. Bakker (vanaf 01-09-06)
 PROJECTMEDEWERKSTER PUBLIEKSONDERZOEK
 Mw. E.J. Folmer (van 15-10-06 tot 29-12-06)
 PROJECTMEDEWERKER TECHNISCHE DIENST
 J. Morren (vanaf 01-02-06)

AFDELING BEDRIJFSVOERING

Bedrijfsbureau

BELEIDSADVISEUR BEVEILIGING A.F.M. Hoofwijk (vanaf 01-07-06)
 HOOFD FINANCIËLE ZAKEN M.B. van Wijk
 MEDEWERKSTER FINANCIËLE ZAKEN Mw. W.J. Fluit-Lam
 MEDEWERKER FINANCIËLE ZAKEN/BOEKHOUDER W. Wien
 FINANCIËEL PLANNER E. Colenbrander
 HOOFD PERSONEELSZAKEN E. van Stralen
 MEDEWERKER/PLV HOOFD PERSONEELSZAKEN A.H.G. Beumer
 MEDEWERKSTER BEDRIJFSBUREAU
 Mw. P.E. Pluygers-Vacquier Droop
 MEDEWERKER ALGEMEEN R. Sack
 PREVENTIEMEDEWERKER/ARBO-COÖRDINATOR R. de Groot

Commerciële afdeling

HOOFD MW. M.D. Nab-van Wakeren
 MEDEWERKERS COMMERCIELE AFDELING R.A. van As,
 Mw. M. Béçu (vanaf 01-01-06), Mw. R. Blok-Winnen,
 Mw. J. van den Brink-van Wakeren, Mw. R. van Loenen-Speel
 man, Mw. N. Masselink (tot 01-10-06), Mw. E. Nieuwenhuysen,
 Mw. M.E. Vooren-van Barneveld

Dagbewaking

HOOFD VAN DE DAGBEWAKING E.J. van Loenen
 ADJUNCT-HOOFDEN DAGBEWAKING
 R. van Alfen, W.G. van Loenen

MEDEWERKERS DAGBEWAKING

W. Blotenburg, W.J. van Brakel, Mw. C. Buwalda (vanaf 14-06-06
 (Permar)), Mw. L. Eikelenstam-Schimmel, D.K. Gangadin,
 G.J.D. Gorter, A. Groters, C.A. den Haan, Mw. G. Hasselaar,
 H.A. Heerema (†10-05-06), M. Houtsager, W. Ibink, Mw. M. Keus,
 H. Kooij, J.A.J. Manuputty, C.H. Mekel, E. Mohsinn, Mw. R.
 Rap-Muller, A.B. Ruijterkamp, A.H. Ruijterkamp, A. van Santen,
 Mw. J.A. Schoeman-Schut, A. Schunck, A.A. Spee, P. Strand

MEDEWERKERS DAGBEWAKING WEEKEND/OPROEP/VAKANTIEKRACHTEN

I.J. Bakker (van 15-06-06 tot 01-10-06), R. Borgers, R.M. Broekhuizen,
 A.J. Bijsterbosch, Mw. A.A.A. Bijsterbosch-Dul, Mw. M. Bijster-
 bosch (van 10-06-06 tot 31-12-06), Mw. K. Bunt (vanaf 02-06-06),
 G.J.M. Burgers, G. van den Brandhof, Mw. J.R. Jacobsen-van
 Donselaar, Mw. K. Gangadin (van 15-06-06 tot 01-10-06), G.W. Jansen
 (vanaf 07-04-06), Mw. J. Hut (van 01-04-06 tot 01-11-06), H. van
 der Lugt, E. Prophitius, Mw. M. Rap, Mw. M. Salm-Wesselius,
 M. Stomphorst, M.H.A. Tjokrowidjojo, Mw. I.C. Versteegt,
 J.C.L. Welker, G. van Wikselaar

MEDEWERKER TECHNISCHE DIENST J.E. Peters

Centrale Meldkamer

HOOFD VAN DE CENTRALE MELDKAMER M. van Beek
 MEDEWERKERS CENTRALE MELDKAMER M.M. van Alfen,
 W. Anneveld, C.C. van Beek, H. van den Berg, W.H.J. van Breu-
 kelen, S. Heiwegen, J. Janssen, Ö. Karagülle (cmk/dagbewaking),
 G. Koudijs, A. van Loenen, P.A. Nijhuis (cmk/dagbewaking),
 T.A. van Santen, D. van Stralen, E. Seijnaeve

Huishoudelijke Dienst

HOOFD VAN DE HUISHOUDELIJKE DIENST Mw. H.J.D. Blotenburg-Hol
 MEDEWERKSTERS HUISHOUDELIJKE DIENST Mw. W. van Alfen-van
 der Meijde, Mw. K. Blotenburg, Mw. A.G. van den Brink,
 Mw. P. Essen-Brunekreef, Mw. G. Dodeweerd-van den Brink,
 Mw. U.J. Gonesh, Mw. A.C.K. Hasselaar (vanaf 01-01-06),
 Mw. S. Hengeveld-van den Broeke, Mw. G.J. Amsterdam-Lok,
 Mw. A.M.J. Luiten-Klarenbeek, Mw. H.L. Schut-van der
 Velde, Mw. N. van der Weerd-Wagelaar (vanaf 23-06-06)

Tuindienst

HOOFD VAN DE TUINDIENST E. Morren
 MEDEWERKERS TUINDIENST P.J.A. van den Brink, B.A. Bosch,
 M.G.C. Reinders, A. van Wikselaar

Technische Dienst Installaties en Gebouwen

HOOFD TECHNISCHE DIENST INSTALLATIES EN GEBOUWEN J. van Mal
 MEDEWERKERS TECHNISCHE DIENST INSTALLATIES EN GEBOUWEN
 J. Stegeman (systeembeheerder), B. van Vliet

Stagiairs

Mw. L.Kool, Stagiaire Sector Restauratie/Sculptuur
 van 06-02-2006 tot 16-06-2006.
 T. Pelgrim, Stagiair Sector Publiek & Presentatie/Marketing
 van 15-02-2006 tot 01-06-2006.
 Mw. S.C.P. Geerlings, Stagiaire Tentoonstellingen
 van 01-03-2006 tot 01-07-2006
 Mw. J.F. Beltman, Stagiaire Sector Wetenschappelijk Onderzoek

van 01-04-2006 tot 01-06-2006
 S.P. Bruggeling, Stagiair Tuindienst
 van 06-06-2006 tot 07-07-2006.
 A. Woldendorp, Stagiair Tuindienst
 van 19-06-2006 tot 16-11-2006.
 Mw. M.S. Kensche, Stagiaire Sector Restauratie/Sculptuur
 van 28-08-2006 tot 09-09-2006.
 Mw. M. Derksen, Stagiaire Sector Collectie & Presentatie/
 Educatie van 06-09-2005 tot 01-04-2006.
 M. van Beek, Stagiair Dagbewing
 van 10-07-2005 tot 01-03-2006.
 W.T. Meurs, Stagiair Dagbewing
 van 02-08-2005 tot 01-07-2006.
 Mw. T.G. Batenburg, Stagiaire Sector Publiek & Presentatie/
 Educatie van 01-10-2006 tot 16-12-2006
 Mw. E.J. Folmer, Stagiaire Sector Publiek & Presentatie/
 Marketing van 06-01-2006 tot 07-05-2006
 Mw. E. Snijders, Stagiaire Sector Restauratie/Sculptuur
 van 23-10-2006 tot 04-11-2006.

ONDERNEMINGSRAAD

Per 27 september 2006 zijn de volgende personen uitgetreden
 uit de ondernemingsraad:

Mw. E.B. van Maanen
 Dhr. E. Morren

DEELNAME BESTUREN EN COMMISSIES**DIRECTEUR Dr. E.J. van Straaten**

Stichting Behoud Moderne Kunst, voorzitter bestuur

Stichting Harten Fonds, voorzitter bestuur

Jeekel Stichting, lid bestuur

Stichting Administratiekantoor Bouwfonds Hoevelaken, lid bestuur

Stichting het Nationale Park De Hoge Veluwe, lid raad van advies

Vereniging van Rijksgesubsidieerde Musea, lid dagelijks bestuur

Adviescommissie Restitutie Cultuurgoederen en Tweede Wereld oorlog, lid

Commissie van Beheer van het Jachthuis Sint Hubertus, voorzitter

Comité scientifique pour la restauration de l'Aubette à

Strasbourg, lid

Klankbordgroep LAMO (Leidraad Afstoting Museale Objecten),
lid

ZAKELIJK ADJUNCT-DIRECTEUR M.J. Vonhof

Regionaal Bureau voor Toerisme Knooppunt Arnhem-Nijmegen,

lid Raad van Advies

HOOFD COLLECTIE EN PRESENTATIE mw. Drs. E.P.T.M. Kreijn

Image Processing for Artist Identification, lid werkgroep

HOOFD FINANCIËLE ZAKEN M.B. van Wijk

Museum Kasteel Wijchen, penningmeester

Stichting Wilhemina-ring te Apeldoorn, penningmeester

Per 27 september 2006 zijn toegetreden tot de ondernemingsraad:

Dhr. B. Mühren

Dhr. S.Heiwegen

Zittende leden zijn:

Dhr. B. van Vliet (voorzitter) (herkozen)

Dhr. E.J. Colenbrander (secretaris)

Mw. E. Nieuwenhuysen

Er vindt 6 maal een overlegvergadering plaats tussen de ondernemingsraad en de directeur.

RAAD VAN TOEZICHT

Per 1 juli 2006 is uitgetreden uit de Raad van Toezicht:

De heer Mr. S.E. Eisma

Per 1 juli 2006 is toegetreden tot de Raad van Toezicht:

De heer Dr. A.H.G. Rinnooy Kan

Zittende leden zijn:

Dhr. A.L. Stal (voorzitter)

Mw. J. van Nieuwenhoven

Z.K.H. de Prins van Oranje

Mw. Prof. Ir. F.M.J. Houben

Dhr. P. Mackay

De directie en de Raad van Toezicht vergaderen 4 keer gezamenlijk.

CONSERVATOR ONDERZOEK **Mw. Drs. C. van Kooten**

Begeleidingscommissie Jachthuis St. Hubertus, lid
 Adviescommissie Beeldende Kunst Ede, lid

WETENSCHAPPELIJK MEDERWERKER **B.S.P. Mühren**

Specteam Hotdocs, lid

RESTAURATOR SCULPTUUR EN MODERNE KUNST

Mw. Drs. Sanneke Stigter

Werkgroep Nationaal Kunsthoudplan, lid
 Stuurgroep SBMK (Stichting Behoud Moderne Kunst), lid
 SRAL Opleidingen, lid inhoudelijke werkgroep
 Klankbord groep Fing-Art-Print, lid
 Commissie Toelating Restauratoren Nederland, lid

RESTAURATOR SCHILDERIJEN **Mw. L.M. Struick van der Loeff**

Image Processing for Artist Identification, lid werkgroep
 SRAL Opleidingen, lid inhoudelijke werkgroep
 Conserverings Hulp Verlening-schilderijen t.b.v. het Kunsthoudplan, lid nationale werkgroep

PUBLICATIES*Living Art – On the Edge of Europe*

Uitgave: Kröller-Müller Museum, Otterlo i.s.m. Kerber
 Verlag, Bielefeld, Duitsland
 ISBN 3-938025-80-8

De kunstpauze, H.P. Bremmer 1871-1956

Uitgave: Uitgeverij Thoth, Bussum i.s.m. Kröller-Müller
 Museum, Otterlo
 ISBN 90 6868 4132

DIRECTEUR **Dr. E.J. van Straaten**

- *‘Rudi Oxenaar 1925-14 december 2005’*, Museumvisie
 no. 30, voorjaar 2006, p.15
 - *‘In memoriam Rudi Oxenaar (1925-2005)’*, De Schouw
 no. 53, lente 2006, p.15
 - *‘Foreword’*, Living Art – On the Edge of Europe,
 Otterlo/Bielefeld, p.7
 - *‘Ruine romantique ou monument du modernisme?’*,
 (met I. Ewig en M. Polman) E. Guigon, H. van der Werf,
 M. Willinge (red.), L’Aubette ou la couleur dans
 l’architecture, Straatsburg 2006, p. 2-3
 - *‘La couleur dans l’espace et le temps de
 Theo van Doesburg’*, E. Guigon, H. van der Werf, M. Willinge
 (red.), L’Aubette ou la couleur dans l’architecture, Straatsburg
 2006, p. 104-109
 - (met I. Ewig en M. Polman) *‘Romantische ruïne of
 monument van het modernisme?’*, E. Guigon, H. van der
 Werf, M. Willinge (red.), De Aubette of de kleur in de architectuur,
 Rotterdam 2006, p. 2-3
 - *‘The van Doesburgs “Farben im Raum und Zeit”’*,
 E. Guigon, H. van der Werf, M. Willinge (red.), De Aubette of
 de kleur in de architectuur, Rotterdam 2006, p. 104-109

- *‘Voorwoord/Foreword’*, Tien jaar SBMK. z.p., 2006, p 6-9
- Zaalpaper tentoonstelling DE COLLECTIE VAN EELEN-WEEBER, Otterlo

RESTAURATOR SCULPTUUR EN MODERNE KUNST

Mw. Drs. Sanneke Stigter

- *‘Seminar of Theory and Semantics of Installation Art’*, kM, no.57, voorjaar 2006, pp.24-25
- *‘Jardin d’email’*. Een kunstmatige tuin van Jean Dubuffet’, kM, no.58, zomer 2006, pp.40-42
- *‘Inside Installations. Een kijkje achter de schermen in het museum’*, kM Nieuwsbrief 9, p.5 september 2006

LEZINGEN

HOOFD COLLECTIE EN PRESENTATIE **Mw. Drs. Liz Kreijn**

- *‘De beeldentuin van het Kröller-Müller Museum; buitenstaanders: beheersbaar of onbeheersbaar?’*, symposium “Buitenstaanders. Rijkscollecties in de open lucht”, 10 april 2006

RESTAURATOR SCULPTUUR EN MODERNE KUNST

Mw. Drs. Sanneke Stigter

- *‘Joep van Lieshout: Mobile Home for Kröller-Müller’*, SBMK & ICN Studiedag Kunststoffen: GPR I, Instituut Collectie Nederland, Amsterdam, 1 juni 2006

COÖRDINATOR EDUCATIE **Drs. Herman Tibosch**

Lezing en panellid tijdens de studiedag *“WWWebwijs III”* in Hasselt (Be), georganiseerd door het Gallo-Romeins Museum in Culturele Biografie Vlaanderen, 11 mei 2006

BALANS PER 31 DECEMBER 2006

Activa

(euro)

31 december 2006**Vaste activa**

Materiële vaste activa 1.608.311

Vlottende activa

Vorraden 467.649

Vorderingen 682.246

Liquide middelen 2.630.162

Som der vlottende activa 3.780.057

5.388.368

279

Passiva

(euro)

31 december 2006**Eigen vermogen**

Algemene reserve 988.409

Bestemmingsfonds Educatie 28.823

Bestemmingsfonds Beveiliging 66.506

Bestemmingsfonds Publicaties 250.000

Bestemmingsfonds OCW 505.204

850.533

Bestemmingsreserve Bedrijfsinstallaties 710.938

Totaal Eigen Vermogen 2.549.880**Fonds kunstaankopen 164.107****Voorzieningen**

Voorziening pre-pensioen 1.113.440

Pensioenverplichtingen 18.985

Voorziening jubileumgratificatie 83.273

1.215.698**Langlopende schulden**

Investeringsubsidies 526.707

Kortlopende schulden

Crediteuren 389.259

Belastingen en premies sociale
verzekeringen 105.012

Overige schulden 437.705

931.976

5.388.368

EXPLOITATIEREKENING OVER 2006

(euro)

<u>Baten</u>		<u>Lasten</u>	
Directe opbrengsten	2.709.251	Salarislasten	3.839.703
Indirecte opbrengsten	537.536	Afschrijvingen	287.352
		Huur	2.410.002
	3.246.787	Aankopen	2.218.058
		Overige lasten	2.988.496
<u>Subsidie OCW CuNo</u>		<u>Som der lasten</u>	11.753.611
onderdeel huren	2.663.776		
onderdeel exploitatie	3.693.400		
		Saldo uit gewone bedrijfsvoering	- 645.877
	6.357.176		
		Saldo rentebaten -/- lasten	51.490
<u>Overige subsidies/bijdragen</u>	1.503.771	Mutatie aankoopfonds	683.469
<u>Som der baten</u>	11.107.734	<u>Exploitatieresultaat</u>	89.082

behorende tot de jaarrekening 2006

ALGEMEEN Stichting Kröller-Müller Museum is op 14 maart 1928 opgericht.

**GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING EN DE
BEPALING VAN HET RESULTAAT**

Algemene grondslagen De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat zijn gebaseerd op aanschaffingskosten dan wel vervaardigingskosten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De kunstvoorwerpen en de reproductierechten zijn voor een pro-memorie waarde opgenomen. De kunstvoorwerpen bestaan uit kunstvoorwerpen in eigendom van de Stichting verkregen door de fusie met de Kröller-Müller Stichting, kunstvoorwerpen die na de verzelfstandiging van 1 juli 1994 zijn aangeschaft met behulp van bijdragen van derden, niet zijnde bijdragen van het ministerie van OCW (51% regeling).

Onder de materiële vaste activa zijn begrepen alle vaste activa die zijn bestemd om de uitoefening van de werkzaamheden van de stichting duurzaam te dienen.

Deze omvatten:

- materieel inclusief vervoermiddelen;
- overige inventarissen en bedrijfsmiddelen.

Waardering vindt plaats op aanschaffingswaarde verminderd met afschrijvingen en eventuele duurzame waardeverminderingen. Afschrijving vindt plaats in jaarlijks gelijke termijnen. In het jaar van aanschaf wordt pro rata afgeschreven.

VOORRADEN

De voorraden worden opgenomen tegen kostprijs, onder aftrek van een voorziening voor incourantheid.

VORDERINGEN

De vorderingen zijn gewaardeerd op nominale waarde, voor zover nodig onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

EIGEN VERMOGEN

Samenstelling en weergave is conform Handboek Verantwoording Cultuursubsidies

OVERIGE ACTIVA EN PASSIVA

De overige activa en passiva zijn gewaardeerd op nominale waarde.

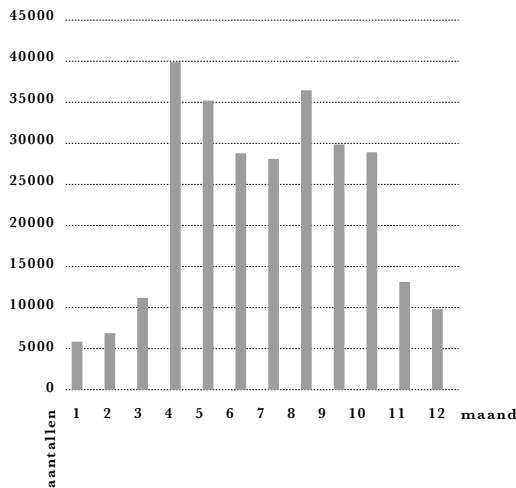
**GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET
RESULTAAT**

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

Het Kröller-Müller Museum 2006 in cijfers

AANTALLEN BEZOEKERS

- 275.116 bezoekers
- ca. 30% internationaal bezoek (voornamelijk uit de VS, Japan, Duitsland en Frankrijk)
- ca. 70% nationaal bezoek (waarvan 32% uit de regio en 38% uit de Randstad)
- ca. 45% herhaalbezoek en 55% eerste keer bezoek
- 29.746 scholieren en studenten

BEZOEKERSPROFIEL

- 70% van de bezoekers heeft een academische graad (HBO/WO)
- 46% van de bezoekers is tussen de 27 en 49 jaar
- 28% van de bezoekers is tussen de 50 en 64 jaar
- de belangrijkste reden om het museum te bezoeken is de vaste collectie en de beeldentuin

IMAGO VAN HET MUSEUM

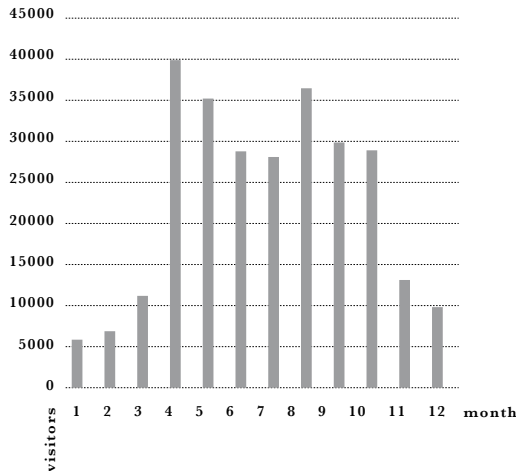
- men waardeert het museum als geheel met een 8
- men waardeert de collectie van het museum met een 8
- de naamsbekendheid van het museum is 80%

Ten opzichte van 2005 waarin het museum 262.210 bezoekers heeft ontvangen, is het bezoekersaantal toegenomen met iets minder dan 13.000. De eerste drie maanden van het jaar loopt het bezoekersaantal nog terug door de sluiting van de Van de Velde vleugel. Met name in de maanden april, mei, november en december ontvangt het museum meer bezoek dan in 2005. In de opbouw en samenstelling van het bezoek zijn geen grote veranderingen waar te nemen ten opzichte van 2005.

The Kröller-Müller Museum 2006 in figures

VISITOR FIGURES

- 275,116 visitors
- approx. 30% overseas visitors (mainly from the USA, Japan, Germany and France)
- approx. 70% domestic visitors (of which 32% from the local region and 38% from the Randstad)
- approx. 45% repeat visits and 55% first time visits
- 29,746 schoolchildren and students

VISITOR PROFILES

- 70% of visitors have a further-education qualification
- 46% of visitors are between 27 and 49 years old
- 28% of visitors are between 50 and 64 years old
- the principle reason cited for visiting the museum was to see the permanent collection and the sculpture garden

THE MUSEUM'S REPUTATION

- the museum was generally given 8 out of 10
- the collection was generally given 8 out of 10
- the museum's brand recognition is 80%

Compared with 2005, in which the museum received 262,210 visitors, the visitor numbers have increased by slightly fewer than 13,000. In the first three months of the year the visitor figures fell behind due to the closure of the Van de Velde wing. However, the museum received greater numbers of visitors in the months of April, May, November and December than in the same months in 2005. There are no great changes in the composition or demographic of the visitors in comparison to 2005.

BEZOEKERSAANTALLEN

De bezoekersaantallen van het museum en het Nationale Park De Hoge Veluwe van 1997 tot en met 2006 zijn als volgt:

jaar	museum	park
1997	427.459	602.000
1998	350.000	600.931
1999	342.000	600.000
2000	324.000	596.600
2001	274.000	465.000
2002	311.000	578.350
2003	419.378	682.613
2004	294.000	547.000
2005	262.210	525.000
2006	275.116	527.205

COLOFON

© 2007 Stichting Kröller-Müller Museum, Otterlo

© 2007 c/o Beeldrecht Amsterdam

Van de werken van beeldende kunstenaars aangesloten
bij een CISAC-organisatie, zijn de publicatierechten
geregeld met Beeldrecht te Amsterdam

Redactie	Wanda Vermeulen; Sylvia Gentenaar
Vormgeving	Studio Anthon Beeke, Amsterdam
Druk	Veenman Drukkers, Rotterdam
Vertaling	Gerard Forde
Fotografie	Alifil, Rotterdam; Anthon Beeke, Amsterdam; Pieter Boersma, Amsterdam; Peter Cuypers, Amsterdam; Aldo van Eyck; Bob Goedewaagen, Amsterdam; Tom Haart- sen, Oudekerk a/d Amstel; Walter Herfst, Rotterdam; Rik Klein Gotink, Harderwijk; Kröller-Müller Museum; Cary Markerink, Amsterdam; Ria Verbeegt.

Kröller-Müller Museum

Houtkampweg 6 6731 AW Otterlo

Postbus 1 6730 AA Otterlo

t 0318-591241 f 0318-591515

info@kmm.nl www.kmm.nl

Partner van het Kröller-Müller Museum

